

1997. évi LXXVIII. törvény

Hatályos: 2016.05.13 - 2016.06.30

1997. évi LXXVIII. törvény

az épített környezet alakításáról és védelméről¹

Az Országgyűlés az épített környezet alakításával és védelmével kapcsolatos alapvető követelményekről, eszközökről, jogokról és kötelezettségekről, továbbá az ezekkel kapcsolatos feladatokról, hatáskörökről és hatósági jogkörökről a következő törvényt alkotja:²

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

1. § (1) A törvény hatálya kiterjed az épített környezet alakítása és védelme körébe tartozóan:

*a)*³ a településfejlesztésre és a települések területének rendezésére (a továbbiakban: településrendezés),

*b)*⁴ a településfejlesztés tervezésére és a településrendezés tervezésére (a továbbiakban: településtervezés),

*c)*⁵ az épületek, műtárgyak (a továbbiakban együtt: építmények), valamint az építési munkák és építési tevékenységek építési előírásainak kialakítására,

d) az építmények építészeti-műszaki tervezésére (a továbbiakban: építészeti-műszaki tervezés),

e) az építmények kivitelezésére,

f) az építési termékek, anyagok, szerkezetek, berendezések és módszerek minőségi követelményeinek kialakítására,

g) az épített környezet emberhez méltó és esztétikus kialakítására, valamint az építészeti örökség védelmére,

h) a települések zöldfelületeivel kapcsolatos munkákra,

i) az *a)–h)* pontok körébe tartozó kutatásra, műszaki fejlesztésre és ezek eredményének alkalmazására,

j) az *a)–i)* pontokban foglaltakkal kapcsolatos feladatokra, hatáskörökre és hatósági jogkörökre, továbbá

k) az *a)–j)* pontokban foglaltakra vonatkozó szabályok megállapítására, alkalmazásuk ellenőrzésére és érvényre juttatására (a továbbiakban együtt: építésügy).

(2)⁶ E törvényt a sajátos építményfajták, valamint a műemlékvédelem alatt álló építmények és területek tekintetében a rájuk vonatkozó külön törvényekkel, kormányrendeletekkel, miniszteri rendeletekkel és önálló szabályozó szerv vezetője által kiadott rendeletekkel és miniszteri rendeletekkel együtt, a bennük foglalt kiegészítésekkel és eltérésekkel kell alkalmazni.

Fogalom meghatározások

2. § E törvény alkalmazásában:

1.⁷ *Akadálymentes*: az épített környezet akkor, ha annak kényelmes, biztonságos, önálló használata minden ember számára biztosított, ideértve azokat az egészségkárosodott egyéneket vagy embercsoportokat is, akiknek ehhez speciális eszközökre, illetve műszaki megoldásokra van szükségük.

2.⁸ *Beépítésre nem szánt terület*: a település közigazgatási területének a zöldterületi, a közlekedési, a mezőgazdasági, az erdőművelési, illetőleg az egyéb célra szolgáló része.

3. *Beépítésre szánt terület*: a település közigazgatási területének a beépített, illetve a további beépítés céljára szolgáló területrésze.

4.⁹ *Építtető*: a hatósági engedély vagy tudomásulvétel kérelmezője, a 33/A. § szerinti építési tevékenység bejelentője az építési beruházás megvalósításához szükséges hatósági engedélyek jogosultja, illetve az építési-bontási tevékenység megrendelője vagy folytatója.

5. *Épített környezet*: a környezet tudatos építési munka eredményeként létrehozott, illetve elhatárolt épített (mesterséges) része, amely elsődlegesen az egyéni és a közösségi lét feltételeinek megteremtését szolgálja.

6.¹⁰ *Nyomvonal jellegű építmény*: a sajátos építményfajták körében a vasúti pálya, a függő- és szállítószalag-pálya, az út, a vízellátási vezeték, a csatorna, a szénhidrogén-termelés mezőbeli vezetékei, a kőolaj- és a kőolajtermék-szállító vezeték, a földgázszállító vezeték, a földgáz-célvezeték és a földgáz-elosztóvezeték, a szén-dioxid-szállító vezeték, az egyéb gáz- és gáztermékek vezetéke, a villamosenergia-átviteli és elosztóhálózat, a villamosenergia-termelői, magán- és közvetlen vezeték, a távhővezeték-hálózat, az elektronikus hírközlési építmény.

7. *Építési terület*: olyan telek vagy telkek csoportja, amely a nyomvonal jellegű építmények elhelyezésére szolgál.

8.¹¹ *Építmény*: építési tevékenységgel létrehozott, illetve késztermékként az építési helyszínre szállított, – rendeltetésére, szerkezeti megoldására, anyagára, készletfokára és kiterjedésére tekintet nélkül – minden olyan helyhez kötött műszaki alkotás, amely a terepszint, a víz vagy az azok alatti talaj, illetve azok feletti légtér megváltoztatásával, beépítésével jön létre (az építmény az épület és műtárgy gyűjtőfogalma).

9.¹² *Közhasználatú építmény*: az olyan építmény (építményrész), amely

- a település vagy településrész ellátását szolgáló funkciót tartalmaz, és
- használata nem korlátozott, illetve nem korlátozható (pl. alap-, közép-, felsőfokú oktatási, egészségvédelmi, gyógyító, szociális, kulturális, művelődési, sport, pénzügyi, kereskedelmi, biztosítási, szolgáltatási célú építmények mindenki által használható részei), továbbá

- használata meghatározott esetekben kötelező, illetve elkerülhetetlen (pl. a közigazgatás, igazságszolgáltatás, ügyészség építményeinek mindenki által használható részei), valamint, amelyet

- törvény vagy kormányrendelet közhasználatúként határoz meg

10.¹³ *Épület*: jellemzően emberi tartózkodás céljára szolgáló építmény, amely szerkezeteivel részben vagy egészben teret, helyiséget vagy ezek együttesét zárja körül meghatározott rendeltetés vagy rendeltetésével összefüggő tevékenység, avagy rendszeres munkavégzés, illetve tárolás céljából.

11.¹⁴ *Helyi építési szabályzat*: az építés rendjét a helyi sajátosságoknak megfelelően megállapító és biztosító települési (fővárosban a kerületi) önkormányzati rendelet, a Duna-parti építési szabályzat és a Városligeti építési szabályzat.

12.¹⁵ *Integrált településfejlesztési stratégia*: a településfejlesztési koncepcióban foglalt környezeti, társadalmi és gazdasági célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló középtávú fejlesztési program.

13.¹⁶ *Közterület*: közhasználatra szolgáló minden olyan állami vagy önkormányzati tulajdonban álló földterület, amelyet az ingatlan-nyilvántartás ekként tart nyilván.

14.¹⁷ *Önkormányzati (települési, a fővárosban fővárosi és kerületi, térségi) főmérnök:* a települési önkormányzat településüzemeltetési, a település műszaki – különösen a sajátos építményekkel és a katasztrófavédelemmel kapcsolatos – feladatainak ellátásában közreműködő, e feladatokkal kapcsolatos döntést előkészítő személy.

15.¹⁸ *Műtárgy:* mindazon építmény, ami nem minősül épületnek és épület funkciót jellemzően nem tartalmaz (pl. út, híd, torony, távközlés, műsorszórás műszaki létesítményei, gáz-, folyadék-, ömlesztett anyag tárolására szolgáló és nyomvonalas műszaki alkotások).

16.¹⁹ *Önkormányzati (megyei, települési, a fővárosban fővárosi és kerületi, térségi) főépítész:* a helyi önkormányzat településrendezési, valamint e törvényben meghatározott egyéb építésügyi feladataival kapcsolatos döntéseit előkészítő személy.

17.²⁰ *Önkormányzati településfejlesztési döntés:* a települési érdekek érvényre juttatása céljából a település fejlődésének alapvető lehetőségeit és irányait meghatározó, a település természeti adottságaira, gazdasági, szociális-egészségügyi és pénzügyi szempontjaira épülő településfejlesztési elhatározás.

18.²¹ *Sajátos építményfajták:* többnyire épületnek nem minősülő, közlekedési, hírközlési, közmű- és energiaellátási, vízellátási és vízgazdálkodási, bányászati tevékenységgel és a bányászati hulladék kezelésével kapcsolatos, atomenergia alkalmazására szolgáló, valamint a honvédelmi és katonai, továbbá a nemzetbiztonsági célú, illetve rendeltetésű, sajátos technológiájú építmények amelyek létesítésekor – az építményekre, építési tevékenységekre vonatkozó általános érvényű településrendezési és építési követelményrendszeren túlmenően – eltérő, vagy sajátos, csak arra a rendeltetésű építményre jellemző, kiegészítő követelmények megállapítására és kielégítésére van szükség.

19.²² *Építési napló:* az építőipari kivitelezési tevékenység megkezdésétől annak befejezéséig vezetett, hatósági és bírósági eljárásban felhasználható, a szerződés tárgya szerinti építőipari kivitelezési tevékenység jellemzőit – kormányrendeletben meghatározott módon – tartalmazó dokumentum.

20.²³ *Energetikai tanúsítvány:* igazoló okirat, amely az épületnek vagy önálló rendeltetési egységnek az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabály szerinti számítási módszerrel meghatározott energetikai teljesítőképességét tartalmazza.

21.²⁴ *Telek:* egy helyrajzi számon nyilvántartásba vett földterület.

22.²⁵ *Telekcsoport újraosztása:* a szomszédos telkek csoportjának összevonása és egyidejűleg a helyi építési szabályzatban és településrendezési tervben meghatározott rendeltetés céljára szolgáló új telkeként történő felosztása.

23.²⁶ *Telekegyesítés:* az egymással közvetlenül szomszédos telkek egy telekké történő összevonása.

24.²⁷ *Telekfelosztás:* a telek új telkekre történő osztása.

25.²⁸ *Telekhatárrendezés:* az egymással közvetlenül szomszédos telkek közös határvonalának megváltoztatása.

26.²⁹ *Telektömb:* a telkek olyan csoportja, amelyet minden oldalról közterület vagy részben más beépítésre nem szánt terület határol.

27.³⁰ *Településfejlesztési koncepció:* a település környezeti, társadalmi, gazdasági adottságaira alapozó, a település egészére készített, a változások irányait és a fejlesztési célokat hosszú távra meghatározó dokumentum.

28.³¹

29.³² *Településszerkezeti terv:* a településfejlesztési koncepcióban foglalt célok megvalósítását biztosító, a település szerkezetét, a területfelhasználást és a műszaki infrastruktúra-hálózatok elrendezését meghatározó terv.

30.³³ *Építési beruházás:* az építési tevékenység megvalósításával összefüggésben végzett gazdasági, és építésügyi tevékenységek összessége.

31.³⁴ *Biológiai aktivitásérték:* egy adott területen a jellemző növényzetnek a település ökológiai állapotára és az emberek egészségi állapotára kifejtett hatását mutató érték.

32.³⁵ *Építészeti érték:* az épített környezet minden olyan tárgyi és szellemi (építészettörténeti, építőművészeti, műszaki-tudományos) építészeti minőséggel rendelkező alkotásokban megjelenő értéke, amelyben a mindenkori társadalom – ezen belül a helyi közösségek – identitása és alkotóképessége fejeződik ki.

33.³⁶ *Építészeti örökség:* az épített környezet maradandó építészeti értéket is képviselő elemeinek (építmény, épületegyüttes, táj- és kertépítészeti alkotás) összessége – annak minden beépített alkotórészével, tartozékával és berendezésével együtt.

34.³⁷ *Helyi építészeti értékvédelem:* a helyi építészeti örökség értékeinek feltárása, számbavétele, védetté nyilvánítása, fenntartása és védelmének biztosítása.

35.³⁸ *Fővárosi rendezési szabályzat:* a fővárosban a településrendezés és az építés összehangolt rendjének biztosítása érdekében az országos településrendezési és építési követelményeknek, valamint a főváros településszerkezeti tervének megfelelően a területfelhasználási egységek beépítési sűrűségét, meghatározott területek beépítési magasságát, a fővárosi infrastruktúra területbiztosítását megállapító fővárosi önkormányzati rendelet, amely telekalakítási és építésjogi szabályozási elemeket nem tartalmaz.

36.³⁹ *Építési tevékenység:* építmény, építményrész, épületegyüttes megépítése, átalakítása, bővítése, felújítása, helyreállítása, korszerűsítése, karbantartása, javítása, lebontása, elmozdítása érdekében végzett építési-szerelési vagy bontási munka végzése.

37.⁴⁰ *Fővárosi településrendezési terv:* a fővárosi településszerkezeti terv.

38.⁴¹ *Duna-parti építési szabályzat:* a Duna főmedrével közvetlenül határos telkek és a Margitsziget területének építési rendjét és rendeltetését a helyi sajátosságoknak megfelelően megállapító és biztosító fővárosi önkormányzati rendelet, amely telekalakítási és építésjogi szabályozási elemeket tartalmaz.

39.⁴² *Városligeti építési szabályzat:* a Városliget megújításáról és fejlesztéséről szóló törvény hatálya alá tartozó terület építési rendjét és rendeltetését a helyi sajátosságoknak megfelelően megállapító és biztosító fővárosi önkormányzati rendelet, amely telekalakítási és építésjogi szabályozási elemeket tartalmaz.

Általános követelmények

3. § (1) Az épített környezet alakítását és védelmét:

a)⁴³ a jogszabályokkal összhangban álló településfejlesztési koncepció, integrált településfejlesztési stratégia, településrendezési eszközök és építészeti-műszaki dokumentáció alapján,

b) a jogszabályokban előírt építészeti, műszaki, biztonsági, egészségügyi, rendeltetési és használati, továbbá környezet- és természetvédelmi követelményekkel összhangban,

c) a humánus környezetre és az esztétikus kialakításra tekintettel, valamint

d)⁴⁴ a résztvevők együttműködésével

kell megvalósítani.

(2)⁴⁵ Az épített környezet alakítása és védelme során a közérdekű intézkedéseket és döntéseket megelőzően, illetőleg azok végrehajtása során biztosítani kell a nyilvánosságot és a közösségi ellenőrzés lehetőségét az e törvényben és más jogszabályokban meghatározott módon. Gondoskodni kell az érdekelt természetes személyek, jogi személyek és jogi személyiség nélküli szervezetek megfelelő tájékoztatásáról, és lehetőséget kell adni részükre véleménynyilvánításra és javaslatételre.

Az állam építésügyi feladatai

4. § (1) Az építésügy központi irányítása – a településrendezés tekintetében az arra vonatkozó országos szabályok és közérdekű követelmények megállapítása –, összehangolása és ellenőrzése az állam feladata.

(2)⁴⁶

(3) A Kormány az építésügy – (1) bekezdésben megjelölt – központi feladatainak ellátása körében gondoskodik:

a) az épített környezet rendezett alakítását és védelmét biztosító – a nemzetközi előírásokkal összhangban álló – jogszabályok megállapításáról, továbbá azok folyamatos korszerűsítéséről,

b)⁴⁷ az állami főépítési, építésügyi és építésfelügyeleti hatósági intézményrendszer működtetéséről,

c) a nemzetközi egyezményekből adódó állami feladatok ellátásáról,

d) az országos kutatási, műszaki fejlesztési programok kialakításáról és érvényre juttatásáról.

(3a)⁴⁸ A magyar történelem kiemelkedő jelentőségű helyszínein lévő, a nemzeti vagyronról szóló törvény szerint az állam kizárólagos tulajdonába tartozó építmények vagy nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonnak minősülő műemlékek és műemlékegyüttesek, valamint az országos jelentőségű kulturális és sport rendeltetésű építmények telkére, valamint az azok közvetlen környezetébe tartozó telkekre vonatkozóan az ott megvalósítandó közérdekű beruházás érdekében, valamint a nemzetbiztonsági célú építmények telkére vonatkozóan a Kormány rendeletben megállapíthatja a beépítés szabályait.

(4)⁴⁹ A Kormány az építésügy központi irányítását, összehangolását – ideértve a sajátos építményfajták és a műemlékek tekintetében az összehangoló feladatokat is – az építésügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) útján gyakorolja.

5. §⁵⁰ (1) A miniszter a központi szakmai irányítási, összehangolási és ellenőrzési feladatkörében:

a)⁵¹ a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű építési beruházások megvalósításának elősegítése érdekében összehangolja az érintett közigazgatási szervek tevékenységét,

b) külön jogszabályok szerint

ba) összehangolja az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok tevékenységét,

bb) ellátja az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóságok, valamint az egyéb építésügyi igazgatási feladatot ellátó szervezet építésügyi igazgatási feladatainak szakmai irányítását, ennek keretében rendszeresen gondoskodik e szervezetek szakmai munkájának és a vonatkozó jogszabályok érvényesülésének helyszíni ellenőrzéséről,

c)⁵² ellátja az Országos Építésügyi Nyilvántartás (a továbbiakban: Nyilvántartás), valamint az Építésügyi Dokumentációs és Információs Központ (a továbbiakban: Dokumentációs Központ) szakmai irányítását és felügyeletét,

d)⁵³ elősegíti – a kulturális örökség védelméért felelős miniszter, valamint a természetvédelemért felelős miniszter bevonásával – az építészeti kultúra megőrzését, fejlesztését és védelmét, ennek keretében országos kutatási, műszaki fejlesztési, valamint oktatási-nevelési programokat dolgoztat ki és működtet,

e)⁵⁴ részt vesz az építésügyet érintő felsőoktatási, szakirányú továbbképzési, oktatási képzési és szakképzési célok meghatározásában, azok tartalmának és képesítési követelményeinek kidolgozásában, továbbá kezdeményezési, véleményezési és egyetértési jogot gyakorol az erre vonatkozó jogszabályok előkészítésében,

f)⁵⁵ a műemlékek és a sajátos építményfajtákért felelős miniszterek és önálló szabályozó szervek, valamint az építésügy területén érintett szakmai kamarák és az érintett felsőfokú oktatási és szakképzéssel foglalkozó intézmények javaslata alapján koordinálja, összefogja és

irányítja az építésüggyel kapcsolatos szakmák gyakorlására vonatkozó szabályozás kialakítását,

g)⁵⁶ ellátja a területi építész és mérnöki kamarák által vezetett, építésüggyel összefüggő szakmagyakorlási jogosultságokhoz kapcsolódó eljárások és nyilvántartások, valamint a vállalkozó építőipari kivitelezői nyilvántartás szakmai felügyeletét,

h)⁵⁷ érvényre juttatja az építésügyi ágazati és foglalkoztatási elvárásokat a képzési követelményekben az alap-, közép- és felsőfokú, valamint az iskolarendszeren kívüli oktatási, képzési intézményeknél és a társadalom más érintett szervezeteinél,

i)⁵⁸ elősegíti – a természetvédelméért felelős miniszter bevonásával – a települési zöldfelületek megőrzését, fejlesztését és védelmét.

(2)⁵⁹ Az építésügyi hatóság az építményekkel – beleértve a hatáskörébe tartozó sajátos építményfajtákkal és a műemléki védelem alatt álló építményekkel – kapcsolatos építési tevékenységgel összefüggő engedélyezési, kötelezési és ellenőrzési feladatai során az építményekre vonatkozó általános érvényű településrendezési és építési követelményeket juttatja érvényre. A sajátos építményfajtákkal és a műemléki védelem alatt álló építményekkel kapcsolatos építési tevékenység esetén a hatáskörrel rendelkező építésügyi hatóság a sajátos építményfajtákra és a műemlékekre vonatkozó jogszabályi követelményeket is érvényesíti.

(3)⁶⁰ A miniszter az (1) bekezdés és a 4. § (4) bekezdése szerinti feladatainak ellátása, az egységes és következetes szakmapolitikai irányítás megvalósítása érdekében az építésügyi szakmai érdek-képviselők és az építésügyben érdekelt kormányzati szervek részvételével közreműködő, építésügyi konzultatív, javaslattevő és véleményező testületet működtet. A sajátos építményfajták és a műemlékek tekintetében illetékes miniszterek együttműködnek a miniszterrel az építésügyet közvetlenül érintő döntések előkészítésében.

(4)⁶¹ Az építészeti értékvédelem és az (5) bekezdésben felsorolt feladatok ellátása érdekében – e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint – szakmai tanácsadó testületként településrendezési és építészeti-műszaki tervtanácsok működhetnek.

(5) A tervtanácsok feladata különösen

a) településrendezési eszköz hiánya vagy hiányos szabályozása esetén az illeszkedési szabályok érvényesülésének elősegítése, továbbá

b) a települési környezet, a táj- és településkép,

c) a beépítési-, vagy az építészeti jellegzetesség és látvány, a helyi jelleg, illetve

d)⁶² az építészeti örökség és az építészeti értékek (építészeti minőség) külön jogszabály szerinti védelme.

e)⁶³

A helyi önkormányzatok építésügyi feladatai

6. §⁶⁴ (1) a települési önkormányzat az épített környezet, a település tervszerű alakítása és védelme érdekében e törvény és végrehajtási rendeleteinek keretei között településfejlesztési és településrendezési feladatokat lát el.

(2) Ha országos közérdekből vagy kiemelt nemzetgazdasági érdekből szükséges, törvény a települési önkormányzatot kötelezheti, hogy – a Kormány által rendeletben meghatározott határidőre – gondoskodjon a településfejlesztési koncepciójának, integrált településfejlesztési stratégiájának és a településrendezési eszközeinek elkészítéséről, módosításáról, azok jóváhagyásáról. Ilyen esetben a pénzügyi fedezetnek az éves központi költségvetésben történő tervezéséről a Kormány gondoskodik.

(3)⁶⁵ Tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén a Kormány rendeletben meghatározhatja a területfelhasználás és beépítés feltételeit. A területileg érintett települési

önkormányzat – a fővárosban a fővárosi vagy a kerületi önkormányzat – hatályban lévő településrendezési eszközeinek a Kormány rendeletében meghatározott szabályokkal ellentétes szabályai nem alkalmazhatóak.

(4) A fővárosban a településfejlesztéssel és a településrendezéssel kapcsolatos feladatok ellátása a 14–14/A. §-ban foglaltak szerint történik.

6/A. §⁶⁶ (1) E törvényben meghatározott feltételek teljesülése esetén – jogszabályban meghatározott körben és az ott meghatározottak szerint –

*a)*⁶⁷ a települési önkormányzat (fővárosban a kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat)

aa) elláthatja az épített környezet helyi védelmét, a helyi építészeti értékek, a településkép, a rálátás és kilátás védelmét, továbbá meghatározza a település területfelhasználásához az építményekben létesíthető rendeltetések körét és a reklámok elhelyezésére vonatkozó követelményeket,

ab) előzetes tájékoztatást ad az ügyfeleknek a helyi településrendezési előírások tartalmáról, ennek keretében javaslatot tehet a telek beépítésének feltételeire a településkép és az építészeti örökség megóvásával és minőségi alakításával kapcsolatban,

ac) szakmai konzultációt biztosít az *ab)* alpontban meghatározott követelmények teljesítése érdekében,

b) a fővárosi önkormányzat – e törvényben meghatározott körben – elláthatja az épített környezet helyi védelmét, a helyi építészeti értékek és örökség védelmét.

(2) a települési önkormányzat polgármestere jogszabályban meghatározott esetekben és módon

a) véleményt adhat a jogszabályban meghatározott építésügyi hatósági engedélykérelemhez,

b) településképi bejelentési eljárást folytathat le az építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött építési tevékenységek, reklámelhelyezések és rendeltetismódosítások tekintetében.

(3) a települési önkormányzat (fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzat) az építésügyi feladatát a helyi rendeletei megalkotásával és a kapcsolódó sajátos jogintézményekkel, továbbá a települési (fővárosban a fővárosi és a kerületi) vagy térségi – a főépítési tevékenységről szóló kormányrendeletben foglaltak szerinti – önkormányzati főépítész közreműködésével látja el.

6/B. §⁶⁸ Kormányrendeletben meghatározott települési önkormányzat kormányrendeletben meghatározottak szerint egyes – nem hatósági – építésügyi igazgatási és települési műszaki feladatokat lát el.

II. Fejezet

A TELEPÜLÉSFEJLESZTÉS ÉS A TELEPÜLÉSRENDEZÉS⁶⁹

A településfejlesztés és a településrendezés célja és alapvető követelményei⁷⁰

7. §⁷¹ (1) A településfejlesztés és a településrendezés célja a lakosság életminőségének és a település versenyképességének javítása érdekében a fenntartható fejlődést szolgáló településszerkezet és a jó minőségű környezet kialakítása, a közérdek érvényesítése az országos, a térségi, a települési és a jogos magánérdekek összhangjának biztosításával, a természeti, táji és építészeti értékek gyarapítása és védelme, valamint az erőforrások kíméletes és környezetbarát hasznosításának elősegítése.

(2) A településfejlesztés és a településrendezés során biztosítani kell a területek közérdeknek megfelelő felhasználását a jogos magánérdekekre tekintettel. Ennek során figyelembe kell venni

a) a népesség demográfiai változását, lakásszükségletét,

b)⁷² a népesség fizikai, szellemi és lelki igényeit, különös tekintettel a családok, a fiatalok, az idősek, a fogyatékos személyek igényeire, az oktatás, a kultúra, a sport, a szabadidő és az üdülés, valamint a civil szervezetek, az egyházi jogi személyek működési feltételeinek lehetőségeire,

c) a helyi népesség identitásának erősítését, kulturális örökségük sokféleségének és gazdagságának megőrzését,

d) a népesség megélhetését biztosító gazdasági érdekeket, a munkahelyek megőrzésének és új munkahelyek teremtésének érdekeit, a mező- és erdőgazdaság, a közlekedés, a posta és a hírközlés, a közüzemi ellátás, különösképpen az energia- és vízellátás, a hulladékkezelés, a szennyvízelhelyezés és -kezelés, valamint a nyersanyaglelőhelyek biztosítását,

e) a helyi társadalmi-gazdasági és infrastrukturális egyenlőtlenségek csökkentését, az integráció elmélyítését,

f) a közlekedési kényszer csökkentését és a megfelelő színvonalú közlekedés kialakítását,

g) az egészséges lakó- és munkakörülmények, a népesség biztonságának általános követelményeit,

h) a megőrzésre érdemes történeti vagy településképi jelentőségű településrészek és az építészeti és régészeti örökség védelmét, felújítását és továbbfejlesztését, valamint az értékes építmény és tájrészlet látványát (rálátás), továbbá az ingatlanról feltáruuló kilátás védelmét, annak mértékéig, hogy az az érintett telkek szabályos beépítését ne akadályozza,

i) a környezet-, a természet- és a tájvédelem szempontjait,

j) a tájhasználat, a tájszerkezet és a tájkép formálásának összehangolt érdekeit, különös tekintettel a víz, a levegő, a talaj, a klíma és az élővilág védelmére,

k) a területtel és a termőfölddel való takarékos gazdálkodást,

l) az arra alkalmas természeti adottságok gyógyászati hasznosításának elősegítését és védelmét,

m) a honvédelem, a nemzetbiztonság és a katasztrófavédelem érdekeit,

n) az ásványvagyon-gazdálkodás érdekeit,

o) az infrastrukturális erőforrások optimális kihasználását, valamint

p) a zöldfelület-, környezet- és természetkímélő fejlesztések támogatását.

(3) A (2) bekezdésben foglaltak érvényesülése – különösen a természet- és a környezetvédelem, az erdők és a felszíni és felszín alatti vizek védelme, az ár- és belvízvédelem, valamint a termőfölddel és a területekkel való takarékos bánás – érdekében az alábbi követelményeknek kell érvényt szerezni:

a) a településfejlesztés és a településrendezés során a település teljes közigazgatási területét érintő árvíz, belvíz, valamint csapadékvíz szakszerű és ártalommentes elvezetését biztosítani kell, részbeni összegyűjtése és helyben tartása biztosításának az adottságok és a lehetőségek szerinti figyelembevételével,

b) újonnan beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg a település közigazgatási területének biológiai aktivitás értéke az átminősítés előtti aktivitás értékhez képest nem csökkenhet,

c) a települések beépítésre szánt területeinek összességét – ott, ahol az fizikailag lehetséges – beépítésre nem szánt területekből álló gyűrűvel kell körülvenni, a települések összenövésének elkerülése érdekében,

d) a termőföld igénybevételével járó, újonnan beépítésre szánt területek kijelölésénél elsősorban a termőföld védelméről szóló törvényben⁷³ meghatározott átlagosnál gyengébb minőségű termőföld-területek jelölhetők ki,

e) a települések beépítésre szánt területe csak olyan területfelhasználás céljára növelhető, amilyen célra a település már beépítésre kijelölt területén belül nincs megfelelő terület.

*A településfejlesztés és a településrendezés általános szabályai*⁷⁴

8. §⁷⁵ (1) A településfejlesztési koncepciót, az integrált településfejlesztési stratégiát és a településrendezési eszközöket a területfejlesztési tervekkel összhangban, az országos településfejlesztési és településrendezési szakmai előírások figyelembevételével, továbbá azok elkészítéséről szóló, e törvény végrehajtására kiadott jogszabályban meghatározottak szerint kell elkészíteni.

(2) A településfejlesztési koncepciót, az integrált településfejlesztési stratégiát és a településrendezési eszközöket a települési önkormányzat a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök elkészítéséről és elfogadásáról szóló kormányrendeletben foglaltak szerint a megállapításuk előtt véleményeztetni.

(3) A településrendezési eszköz – a (2) bekezdés szerinti kormányrendeletben meghatározott kivétellel – legkorábban az elfogadásától számított 30. napon léptethető hatályba.

(4) A polgármester (főpolgármester) gondoskodik

a) a településrendezési eszközök nyilvánosságáról,

b) amennyiben ennek az információtechnológiai feltételei fennállnak, a településrendezési eszközöknek az önkormányzat honlapján való közzétételéről, valamint

c) az egyes ingatlanokkal kapcsolatos településrendezési követelményekről adandó tájékoztatásról.

(5)⁷⁶ Az államigazgatási szerv az (1) bekezdés szerinti jogszabályban meghatározott, a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszköz elkészítéséhez, illetve megállapításához szükséges adatszolgáltatásért, valamint a (2) bekezdés szerinti jogszabályban meghatározott véleményezési eljárásban a véleményezésért és a településrendezési eszköz egyeztető tárgyalásán való részvételért díjat nem számíthat fel.

(6) Az államigazgatási szervnek a hatályos jogszabályba foglalt településrendezési eszközöket a hatáskörükbe tartozó ügyekben alkalmazniuk kell.

*A településfejlesztés feladata*⁷⁷

9. §⁷⁸ A településfejlesztés feladata a településen élők számára a települési élet- és környezetminőség javítása, a környezetbiztonság erősítése, a települési erőforrásokra építő, az erőforrások fenntarthatóságát biztosító, hosszú és rövid távú fejlesztési irányok, célok és az azok elérését biztosító programok és eszközök meghatározása.

*A településfejlesztési koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia*⁷⁹

9/A. §⁸⁰ (1) A településfejlesztési koncepció hosszú távra rendszerbe foglalja az önkormányzat településfejlesztési szándékait, ennek keretében a területi adottságok és összefüggések figyelembevételével meghatározza a település jövőképét, javaslatot tesz a helyi környezet, társadalom, gazdaság és az infrastruktúra átfogó fejlesztésére, a műszaki, az intézményi, valamint a táji, természeti és ökológiai adottságok fenntartható hasznosítására. A településfejlesztési koncepcióban foglaltakat a települési önkormányzat döntéseiben érvényesíti.

(2) Az integrált településfejlesztési stratégia a rendelkezésre álló és bevonható források ismeretében meghatározza a településfejlesztési koncepcióban meghatározott célok megvalósítását egyidejűleg szolgáló beavatkozásokat, programokat, továbbá a megvalósítás eszközeit és nyomon követését.

(3) A településfejlesztési koncepciót és az integrált településfejlesztési stratégiát a települési önkormányzat képviselő-testülete állapítja meg.

A településrendezés feladata és eszközei⁸¹

9/B. §⁸² (1) A településrendezés feladata, hogy a település területének, telkeinek felhasználására és az építés helyi rendjére vonatkozó szabályok kialakításával

- a) meghatározza a település összehangolt, rendezett fejlődésének térbeli-fizikai kereteit,
- b) a település adottságait és lehetőségeit hatékonyan kihasználva elősegítse annak működőképességét a környezeti ártalmak legkisebbre való csökkentése mellett,
- c) biztosítsa a település működéséhez szükséges infrastruktúra-hálózatot, valamint
- d) biztosítsa a település, településrészek megőrzésre érdemes jellegzetes, értékes szerkezetének, beépítésének, építészeti, természeti és tájképi arculatának védelmét.

(2) A településrendezés eszközei

- a) a településszerkezeti terv, amelyet a településfejlesztési koncepció alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete dolgoztat ki és állapít meg,
- b) a helyi építési szabályzat, amelyet a településszerkezeti terv alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete dolgoztat ki és állapít meg,
- c)⁸³ a Duna-parti építési szabályzat és a Városligeti építési szabályzat, amelyet a településszerkezeti terv és a Fővárosi rendezési szabályzat alapján a fővárosi önkormányzat képviselő-testülete dolgoztat ki és állapít meg.

9/C. §⁸⁴

9/D. §⁸⁵

A településszerkezeti terv

10. §⁸⁶ (1) A településszerkezeti terv meghatározza a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését, az országos és térségi érdek, a szomszédos vagy a más módon érdekelt többi település alapvető jogainak és rendezési terveinek figyelembevételével a környezet állapotának javítása vagy legalább szinten tartása mellett.

(2)–(4)⁸⁷

11. §⁸⁸

12. §⁸⁹

A helyi építési szabályzat

13. § (1) Az építés helyi rendjének biztosítása érdekében a települési önkormányzatnak az országos szabályoknak megfelelően, illetve az azokban megengedett eltérésekkel a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket helyi építési szabályzatban kell megállapítania.

(2)⁹⁰ A 33/A. § (1) bekezdésében meghatározott lakóépület létesítésekor a helyi építési szabályzatban meghatározott

- a) övezet, építési övezet területi lehatárolását;
- b) övezetre, építési övezetre vonatkozóan
- ba) a védelemmel és korlátozásokkal érintett területeken a szennyvízelvezetés vagy tisztítás szabályait közegészségügyi szempont szerint,

- bb)* a megengedett legnagyobb beépítettség,
 - bc)* a telken, az építési telken elhelyezhető épület, valamint az önálló rendeltetési egység számát,
 - bd)* a megengedett legnagyobb beépítési magasságot vagy építménymagasságot,
 - be)* a szabályozási vonalat,
 - bf)* a beépítési módot, az építési helyet és
 - bg)* a minimális zöldfelület mértékét;
 - c)* országos vagy helyi építészeti örökségvédelemmel, településképi védelemmel, országos régészeti-, táj- és természetvédelemmel kapcsolatos rendelkezéseket, továbbá a veszélyeztetett területekre, a természeti csapások elleni védelemre, a katasztrófavédelemre vonatkozó követelményeket, védőterületet, védőtávolságot
- kell figyelembe venni.

(3)⁹¹

(4)⁹²

(5)⁹³

(6)⁹⁴

(7)⁹⁵

A fővárosra vonatkozó sajátos rendelkezések

14. §⁹⁶ (1) A fővárosban a településfejlesztési koncepcióra és az integrált településfejlesztési stratégiára vonatkozó rendelkezéseket az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A fővárosban

a) a fővárosi önkormányzat

aa) fővárosi településfejlesztési koncepciót,

ab) fővárosi integrált településfejlesztési stratégiát,

b) a fővárosi kerületi önkormányzat

ba) a fővárosi kerület közigazgatási területére kerületi településfejlesztési koncepciót, valamint

bb) a fővárosi kerület közigazgatási területére kerületi integrált településfejlesztési stratégiát állapít meg.

(3) A fővárosi településfejlesztési koncepció – a 9/A. §-ban foglaltakon túl – meghatározza a főváros egészének jövőképét, fejlesztésének elveit, prioritásait, ezen kívül a főváros egészét vagy több kerületét érintő és az országban betöltött különleges szerepköréhez kapcsolódó településfejlesztési szándékokat foglalja rendszerbe.

14/A. §⁹⁷ (1) A fővárosban a településrendezési eszközökre vonatkozó rendelkezéseket az e §-ban foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

(2) A főváros településrendezési eszközei

a) a fővárosi településszerkezeti terv,

b) a fővárosi rendezési szabályzat,

c) a fővárosi kerületi önkormányzat által a fővárosi településszerkezeti tervvel, a fővárosi rendezési szabályzattal összhangban a kerület területére megállapított kerületi építési szabályzat,

*d)*⁹⁸ a fővárosi önkormányzat által a fővárosi településszerkezeti tervvel, a fővárosi rendezési szabályzattal összhangban a Duna főmedrével közvetlenül határos telkek és a Margitsziget területére megállapított Duna-parti építési szabályzat, valamint a Városliget megújításáról és fejlesztéséről szóló törvény hatálya alá tartozó területre megállapított Városligeti építési szabályzat.

A Duna-parti építési szabályzat⁹⁹

14/B. §¹⁰⁰ Az építés helyi rendjének biztosítása érdekében a fővárosi önkormányzat az országos településrendezési és építési követelményeknek megfelelően a Duna főmedrével közvetlenül határos telkek és a Margitsziget területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket Duna-parti építési szabályzatban állapítja meg.

A Városligeti építési szabályzat¹⁰¹

14/C. §¹⁰² Az építés helyi rendjének biztosítása érdekében a fővárosi önkormányzat a Városliget megújításáról és fejlesztéséről szóló törvény hatálya alá tartozó terület felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket Városligeti építési szabályzatban állapítja meg.

Több település építésügyi feladatainak közös ellátása¹⁰³

15. §¹⁰⁴ (1)¹⁰⁵ A települési önkormányzatok az építésügyi feladataik ellátására társulhatnak, valamint feladataikat közösen is megoldhatják.

(2) A közös településrendezési eszközöknek az egyes településekre vonatkozó részeit az érintett települési önkormányzatok képviselő-testületei állapítják meg. A véleményezési eljárás lefolytatásáról az önkormányzatok megállapodásában meghatározott település polgármestere gondoskodik.

(3)¹⁰⁶

A településtervezés

16. §¹⁰⁷ (1)¹⁰⁸ Településtervezési tevékenységnek minősül a településrendezési eszköz elkészítése. Az építési beruházások támogatására kiírt, terület-igénybevétellel járó településfejlesztési pályázatok elbírálása során azok tartalma és a településrendezési eszközökben foglaltak összhangjának igazolása településrendezési szakértői tevékenységként végezhető.

(2) A településtervezési tevékenységet, valamint a településrendezési szakértői tevékenységet az folytathat, aki rendelkezik a névjegyzéket vezető szerv engedélyével (a továbbiakban: településtervezési, illetve településrendezési szakértői jogosultság). A névjegyzéket vezető szerv az engedély megadásával egyidejűleg névjegyzékbe veszi a jogosultságot szerzett természetes személyt.

(3) A névjegyzéket vezető szerv annak engedélyezi településtervezési, illetve településrendezési szakértői tevékenység folytatását, aki büntetlen előéletű és nem áll szakértői foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, továbbá rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szakirányú felsőfokú végzettséggel és szakmai gyakorlattal, valamint megfelel az abban meghatározott egyéb feltételeknek.

(4)¹⁰⁹

(5)¹¹⁰ A településrendezési eszközök készítője a tervezés során birtokába jutott adatokat, információkat – ha azok nem minősülnek közérdekű adatoknak – más célra nem használhatja fel, azokat harmadik személynek nem adhatja át.

(6)¹¹¹ A településrendezési eszközöket – azok jóváhagyásra kerülő és alátámasztó munkarészeivel együtt – magyar nyelven kell dokumentálni.

16/A. §¹¹² (1) A településrendezési eszközt és annak módosítását a települési önkormányzat maga készíti el, vagy településrendezési szerződés alapján készítteti el.

(2)¹¹³ A településrendezési szerződésre a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvényben (a továbbiakban: Ptk.) szabályozott tervezési szerződés szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

- a) a szerződést írásban kell megkötni,
- b)¹¹⁴ a tervező a szerződésben meghatározott esetben és módon vehet igénybe társtervezőt, illetve szakági tervezőt, és
- c) a tervező díja – ha a felek eltérően nem rendelkeznek – a tervdokumentáció átadásával egyidejűleg esedékes.

A településrendezési feladatok megvalósulását biztosító sajátos jogintézmények

17. § A településrendezési feladatok megvalósítását a következő sajátos jogintézmények biztosítják:

- a) építésjogi követelmények,
- b) tilalmak,
- c) telekalakítás,
- d) elővásárlási jog,
- e) kisajátítás,
- f) helyi közút céljára történő lejegyzés,
- g) útépitési és közművesítési hozzájárulás,
- h) településrendezési kötelezések,
- i) kártalanítási szabályok,
- j)¹¹⁵ településrendezési szerződés,
- k)¹¹⁶ összevont telepítési eljárás,
- l)¹¹⁷ településképi véleményezési eljárás,
- m)¹¹⁸ településképi bejelentési eljárás,
- n)¹¹⁹ közterület-alakítás.

Építésjogi követelmények

18. § (1)¹²⁰ Építési tevékenységet végezni az e törvényben foglaltak, valamint az egyéb jogszabályok megtartásán túl, csak a helyi építési szabályzat előírásainak megfelelően szabad.

(2)¹²¹ Ha egy adott területre vonatkozóan nincs hatályban helyi építési szabályzat vagy az nem szabályoz – a 13. § (2) bekezdésében előírt, illetőleg azok végrehajtására vonatkozó egyéb jogszabályokban rögzített követelményeknek megfelelően – teljeskörűen, építési munkát és egyéb építési tevékenységet végezni csak e törvény, valamint az építésügyi követelményekre vonatkozó egyéb jogszabályok megtartásával és csak akkor lehet, ha a célzott hasznosítás jellege, a kialakuló telek mérete, a tervezett beépítés mértéke – beépítettség és építménymagasság – valamint módja, rendeltetése (területfelhasználása) illeszkedik a meglévő környezethez.

19. § (1)¹²² Beépítésre szánt területen – a 4. § (3a) bekezdés és a 6. § (3) bekezdés végrehajtására kiadott kormányrendelet eltérő rendelkezésének hiányában – épület csak építési telken helyezhető el.

(2) Beépítésre nem szánt területen új építményt építeni, meglévő építményt átalakítani, bővíteni, rendeltetését vagy használati módját megváltoztatni csak akkor szabad, ha az

- a) a terület rendeltetésszerű használatát szolgálja,
- b) közérdeket nem sért, különösen

- ba) nem érinti károsan a környezet természeti, táji és építészeti értékei védelmének érdekeit,
- bb) nem veszélyezteti a talaj- és a vízgazdálkodást,
- bc) nem befolyásolja hátrányosan a terület rendeltetésszerű felhasználását,
- bd) a megfelelő megközelítés biztosított, illetőleg biztosítható, továbbá
- c) építmények csak a hozzájuk tartozó terület jelentéktelen hányadát veszik igénybe, és biztosított, hogy az építmények a telek területe nélkül nem idegeníthetők el, illetve
- d) a korábbi gazdálkodó otthagyását biztosító második lakóépület céljára szolgál, és amennyiben biztosított a gazdálkodás folytatása, valamint azt a gazdaság meglévő építményeinek közvetlen közelében építik fel,
- e) helyhez kötött, továbbá a környezetével szemben támasztott különleges védelmi igény miatt, illetőleg a környezetére kifejtett hatása miatt beépítésre szánt területen nem helyezhető el,
- f) közösségi építmény vagy köztárgy,
- g)¹²³ tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén nemzetbiztonsági célt szolgál.

Tilalmak

20. §¹²⁴ (1)¹²⁵ Az érintett területre

a)¹²⁶ változtatási tilalom rendelhető el a helyi építési szabályzat készítésének időszakára annak hatálybalépéséig,

b) telekalakítási, illetve építési tilalom rendelhető el

ba) a településrendezési feladatok megvalósítása, végrehajtása, továbbá a természeti, környezeti veszélyeztetettség megelőzése,

bb) a természet-, illetve a környezet védelméről szóló törvényekben foglaltak érvényre juttatása érdekében.

(2)¹²⁷ A tilalmat a feltétlenül szükséges mértékre és időtartamra kell korlátozni, s azt haladéktalanul meg kell szüntetni, ha az elrendelésének alapjául szolgáló okok már nem állnak fenn. A tilalmak felülvizsgálatát a helyi építési szabályzat felülvizsgálatával együtt el kell végezni.

(3)¹²⁸ A településrendezési feladatok megvalósulása érdekében az önkormányzati rendelettel elrendelt tilalomról, korlátozásról vagy ezek megszüntetéséről – a változtatási tilalom kivételével – a települési önkormányzat képviselő-testülete (a fővárosban a fővárosi önkormányzat közgyűlése, illetőleg a kerületi önkormányzat képviselő-testülete) a főjegyző, illetőleg a jegyző útján tájékoztatja az érintetteket.

(4)¹²⁹ A természeti és a környezeti veszélyeztetettség megelőzése érdekében a telekalakítási vagy építési tilalmat elrendelő határozatot tájékoztatásul az érintett építésügyi hatósággal, és – amennyiben a veszélyeztetettség közigazgatási határon átnyúló – az érintett települési önkormányzattal is közölni kell.

(5) A határozatban meg kell jelölni azt az érdeket, amelynek érvényrejuttatását a tilalom szolgálja, továbbá azt, akinek az érdekében a tilalmat elrendelik.

(6) A tilalmat az azt elrendelő megkeresésére – a változtatási tilalom kivételével – az ingatlan-nyilvántartásba be kell jegyezni.

(7)¹³⁰ A tilalom nem terjed ki:

a)¹³¹ a tilalom hatálybalépésekor hatályos építésügyi hatósági engedéllyel megvalósuló építési, javítási-karbantartási és a jogszabályokban megengedett más építési munkákra, valamint a 33/A. § szerinti egyszerű bejelentés alapján megkezdett tevékenységre,

b) a korábban gyakorolt használat folytatására,

c) az állékonyságot, életet és egészséget, köz- és vagyonbiztonságot veszélyeztető kármegelőzési, kárelhárítási tevékenységre, továbbá

d) az a) pont szerinti, hatósági engedélyhez kötött építési munkáknak a településrendezési követelményeket nem érintő módosítására irányuló építésügyi hatósági engedélyezési eljárásra,

e)¹³² a honvédelmi és a kiemelt fontosságú honvédelmi területre,

f)¹³³ tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén a nemzetbiztonsági célú építmények elhelyezésére szolgáló területre.

21. §¹³⁴ (1)¹³⁵ A helyi építési szabályzat készítésére vonatkozó írásos megállapodás megléte esetén a helyi építési szabályzat készítésének időszakára azok hatálybalépéséig, de legfeljebb három évig az érintett területre a települési önkormányzat rendelettel változtatási tilalmat írhat elő.

(2) A változtatási tilalom – ha az azt elrendelő önkormányzati rendelet rövidebb időről nem rendelkezik – három év eltelte után külön rendelkezés nélkül megszűnik.

22. § (1)¹³⁶ A változtatási tilalom alá eső területen – a 20. § (7) bekezdésében foglalt esetek kivételével – telket alakítani, új építményt létesíteni, meglévő építményt átalakítani, bővíteni, továbbá elbontani, illetőleg más, építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött értéknövelő változtatást végrehajtani nem szabad.

(2) Az építési tilalom alá eső területen

a) a jövőbeni rendeltetésnek megfelelő terület-előkészítő építési munkák,

b) a bontási munkák,

c) az építészeti örökség védelme, a régészet, illetőleg a környezet- vagy a természetvédelem érdekében szükséges építési munkák,

d) a meglévő építménynek állagmegóvási, valamint a terület jövőbeni rendeltetésének megfelelő átalakításával, korszerűsítésével, bővítésével kapcsolatos építési munkák, továbbá

e) a meglévő lakóépület új, önálló lakást nem eredményező átalakítása, legfeljebb egy alkalommal 25 m²-rel történő bővítése és felújítása,

f)¹³⁷ tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén a nemzetbiztonsági célú építmények, építési tevékenységeinek végzése

kivételével más építési munkát végezni nem szabad.

Telekalakítás

23. § (1)¹³⁸ Telket csak úgy szabad alakítani, hogy az a terület rendeltetésének megfelelő használatra alkalmas legyen, továbbá annak alakja, terjedelme, beépítettsége és megközelíthetősége a jogszabályoknak megfelelően.

(2)¹³⁹ A telekalakítás a 24. § (1) bekezdése szerinti változás megvalósítására irányuló, a telekalakítási hatóság által lefolytatott közigazgatási eljárás, amely a telekingatlan adataiban történő, továbbá a bejegyzett jogok és feljegyzett tények vonatkozásában ezáltal bekövetkező változásnak a külön jogszabályban meghatározottak szerint az ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetésével zárul.

(3)–(4)¹⁴⁰

24. § (1) A telekalakítás lehet:

a)¹⁴¹ telekcsoport újraosztása (2. § 22. pont),

b)¹⁴² telekfelosztás (2. § 24. pont),

c)¹⁴³ telekegyesítés (2. § 23. pont), és

d)¹⁴⁴ telekhatárrendezés (2. § 25. pont).

(2)¹⁴⁵ Új beépítésre szánt, vagy jelentős mértékben átépítésre kerülő (pl. rehabilitációs) területek esetében a területre vonatkozó helyi építési szabályzat elfogadása után a beépíthetőség feltételeként a telkeket az előírásoknak megfelelő építési telekké, telekké kell alakítani az érintett telekcsoport – legalább telektömbönként történő – újraosztásával

(3)¹⁴⁶

(4) A telekalakítás során érintett tulajdoni jogviszonyokban a polgári jog szabályai szerint kell eljárni.

Elővásárlási jog

25. § (1)¹⁴⁷ A települési önkormányzatot elővásárlási jog illeti meg az építési szabályzatban meghatározott településrendezési célok megvalósításához szükséges ingatlanok esetében.

(2)¹⁴⁸

(3) A fővárosban a fővárosi vagy azt a kerületi önkormányzatot illeti meg az elővásárlás joga, amely a megosztott feladatkör alapján az adott településrendezési cél megvalósítója.

(4)¹⁴⁹ Az (1)–(3) bekezdések szerinti elővásárlási jogot az önkormányzat köteles az ingatlan-nyilvántartásba bejegyeztetni. Ha az elővásárlási jog fenntartásának indokai megszűnnek, az önkormányzatnak haladéktalanul kérni kell az ingatlan-nyilvántartásból való törlést.

(5) Az önkormányzat (1)–(4) bekezdésekben szabályozott elővásárlási joga – az országos jelentőségű védett természeti területen lévő és a műemléki ingatlanra vonatkozó elővásárlási jogot kivéve – a más jogszabályokon, illetve szerződésen alapuló elővásárlási jogot megelőzi.

(6) Ha az önkormányzat az elővásárlási joga gyakorlásával kapcsolatos megkereséstől számított hatvan napon belül nem nyilatkozik, az ingatlan elidegeníthető. A bejegyzett elővásárlási jogot az elidegenítés nem érinti.

Kisajátítás

26. §¹⁵⁰ A településrendezési feladatok megvalósításához közérdekből szükséges ingatlanok az arra vonatkozó külön jogszabályokban szabályozott esetekben és módon sajátíthatók ki és jegyezhetők le kiszolgáló és lakóút céljára.

Kiszolgáló és lakóút céljára történő lejegyzés

27. §¹⁵¹ (1)¹⁵² Ha a helyi építési szabályzat szerint – a településrészen fekvő ingatlanok megfelelő megközelítése, illetve használatának elősegítése érdekében – kiszolgáló és lakóút (a továbbiakban: kiszolgáló út) létesítése, bővítése vagy szabályozása szükséges, és a megvalósítás a kiszolgáló út, valamint a környező építmény, telek rendeltetésszerű használatának biztosítása érdekében az adott telkek igénybevételével indokolt, vagy a más telken történő megvalósítás a tulajdonban nagyobb sérelemmel járna, a fővárosi és megyei kormányhivatal a teleknek kiszolgáló út céljára szükséges részét a telek fekvése szerinti települési önkormányzat javára igénybe veheti és lejegyezheti.

(2)¹⁵³

(3)¹⁵⁴ A telek kiszolgáló út céljára igénybe vett részéért a kisajátítás szabályai szerint megállapított kártalanítás jár. A kártalanítás összegét a szabályozás alapján kialakítható építési telek, továbbá a kiszolgáló út megépítéséből, illetve az ezzel összefüggő közművesítésből eredő telekérték növekedés figyelembevételével kell megállapítani akkor is, ha a kiszolgáló út és a közművesítés nem közvetlenül a birtokbavételt és a lejegyzést követően valósul meg. Amennyiben a kiszolgáló út és a közművek megépítése a birtokbavételt és a lejegyzést követő fél éven belül nem kezdődik meg és három éven belül nem valósul meg, a kártalanítás összegének, a fél év elteltét követő időponttól kezdődően a mindenkori jegybanki alapkamat összegével növelten, 15 napon belül kell megfizetni. A telekérték növekedés összegeként legfeljebb a lejegyzéssel igénybe vett telekhányad értéke állapítható meg.

(4)¹⁵⁵ Ha a teleknek a kiszolgáló út céljára szükséges részén építésügyi hatósági (létesítési) engedéllyel rendelkező, vagy 10 évnél régebbi építmény, vagy építményrész áll, kisajátítási eljárást kell lefolytatni.

(5)¹⁵⁶

(6) Ha a kiszolgáló út létesítését, bővítését vagy szabályozását szolgáló lejegyzés műszaki vagy egyéb indok alapján csak az egyik oldali teleksorból lehetséges, akkor a kiszolgáló út másik oldalán lévő teleksor tulajdonosait a települési önkormányzat, a kiszolgáló út változásából eredő telekérték-növekedés arányában – rendeletben – egyszeri hozzájárulás fizetésére kötelezheti.

(7) A (6) bekezdés szerinti hozzájárulás fizetésére kötelezés esetén a hozzájárulás teljes mértéke nem haladhatja meg az igénybe vett telekterületek értékének fele részét. Az így megállapított összeget a lejegyzéssel nem érintett telektulajdonosok között a tulajdonukban álló telek nagyságának arányában kell megosztani.

(8) A kiszolgáló út létesítése, bővítése során feleslegessé vált közterületet az érintett tulajdonosok részére vételre fel kell ajánlani. Ha az ilyen területet korábban kártalanítás nélkül jegyezték le, azt az érintett tulajdonosnak térítés nélkül kell visszaadni.

(9) Az (1)–(8) bekezdés előírásait kell alkalmazni a hasonló rendeltetésű és szerepkörű külterületi helyi közutak esetében is.

(10)¹⁵⁷ A fővárosi és megyei kormányhivatal lejegyzéssel kapcsolatos eljárására egyebekben a kisajátítási eljárásra vonatkozó szabályokat¹⁵⁸ kell megfelelően alkalmazni.

Útépítési és közművesítési hozzájárulás

28. § (1)¹⁵⁹ A helyi építési szabályzatban a területre előírt kiszolgáló utakat és a közműveket az újonnan beépítésre szánt, illetve a rehabilitációra kijelölt területeken legkésőbb az általuk kiszolgált építmények használatbavételéig meg kell valósítani. E kötelezettség teljesítése, ha jogszabály vagy megállapodás arra mást nem kötelez, a települési – a fővárosban megosztott feladatkörüknek megfelelően a fővárosi, illetve a fővárosi kerületi – önkormányzat feladata.

(2)¹⁶⁰ Ha a kiszolgáló utat, illetőleg közművet a települési önkormányzat megvalósította, annak költségét részben vagy egészben az érintett ingatlanok tulajdonosaira átháríthatja. A hozzájárulás mértékéről és a megfizetés módjáról a települési önkormányzat képviselő-testülete hatósági határozatban dönt. Az útépítési és közművesítési hozzájárulás nem róható ki, ha az út- és közműépítéshez szükséges terület kialakítása érdekében korábban lejegyzett telekrészért járó kártalanítás összegének megállapítása során az út és a közmű megépítéséből eredő értéknövekedést figyelembe vették.

(3)¹⁶¹ A fővárosban a (2) bekezdés szerinti hatósági jogkör gyakorlására – megosztott hatáskörüknek megfelelően – a fővárosi közgyűlés, illetve a fővárosi kerületi önkormányzat képviselő-testülete rendelkezik hatáskörrel. A hozzájárulásból befolyt bevétel olyan arányban illeti meg a fővárosi és a kerületi önkormányzatot, amilyen arányban a helyi közút kialakításával kapcsolatos költségeket viselték.

(4)¹⁶²

Településrendezési kötelezések

29. § (1) Településrendezési kötelezettség körében

- a) beépítési kötelezettség,
 - b) helyrehozatali kötelezettség és
 - c) beültetési kötelezettség
- rendelhető el.

(2)¹⁶³ A települési önkormányzat polgármestere önkormányzati hatósági döntésében a tervszerű telekgazdálkodás, a beépítés helyes sorrendje és a településkép előnyösebb kialakítása érdekében a beépítetlen építési telkekre meghatározott időn belüli beépítési kötelezettséget állapíthat meg. Ha a tulajdonos a beépítési kötelezettségét nem teljesíti, az önkormányzat az ingatlant kisajátíthatja. Amennyiben az ingatlan tulajdonos a beépítési kötelezettségét nem tudja teljesíteni, úgy kérésére az ingatlant ki kell sajátítani.

(3)¹⁶⁴ A települési önkormányzat polgármestere jogszabályban meghatározott esetekben és módon a településkép javítása érdekében az azt rontó állapotú építmények meghatározott időn belüli helyrehozatali kötelezettségét írhatja elő önkormányzati hatósági döntésében. Az önkormányzat e kötelezettség teljesítéséhez anyagi támogatást nyújthat. A polgármester határozathozatal helyett hatósági szerződést köthet az ügyféllel.

(4)¹⁶⁵ A települési önkormányzat polgármestere önkormányzati hatósági döntésében a közérdekű környezetalakítás céljából az ingatlan növényzettel történő meghatározott módon és időn belüli beültetési kötelezettségét írhatja elő. Ha e kötelezettség teljesítése az ingatlan rendeltetészerű használatához szükséges mértéket meghaladó ráfordítást igényel, az önkormányzatnak a tulajdonos költségeit rendeletben meghatározott mértékben kell megtérítenie.

(5)¹⁶⁶ A településrendezési kötelezettségről szóló határozat közlésével egyidejűleg a képviselő-testület megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a kötelezettség tényének ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzése érdekében. A kötelezettség megszűnését követően 15 munkanapon belül a képviselő-testület az erről szóló határozat közlésével egyidejűleg a kötelezettség tényének az ingatlan-nyilvántartásból való törlése érdekében megkeresi az ingatlanügyi hatóságot.

(6)¹⁶⁷ A települési önkormányzat polgármestere – kormányrendeletben meghatározottak szerint – településképi kötelezés formájában önkormányzati hatósági döntéssel elrendelheti

a) a településképet rontó reklámok, cégek megszüntetését,

b) a helyi építészeti értékvédelemmel összefüggő kötelezettségek teljesítését.

(7)¹⁶⁸ A helyi önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben a (6) bekezdés szerinti településképi kötelezettségek megszegése és végre nem hajtása esetén e magatartás elkövetőjével szemben 50 000 forintig terjedhető bírság kiszabását rendelheti el.

Kártalanítási szabályok

30. §¹⁶⁹ (1)¹⁷⁰ Ha az ingatlan rendeltetését, használati módját a helyi építési szabályzat másként állapítja meg (övezeti előírások változása) vagy korlátozza (telekalakítási vagy építési tilalom), és ebből a tulajdonosnak, haszonélvezőnek kára származik, a tulajdonost, haszonélvezőt kártalanítás illeti meg.¹⁷¹

(2)¹⁷² A kártalanítás összege az ingatlanok a korábbi rendeltetése alapján megállapítható régi és az új szabályozás eredményeként megállapítható új forgalmi értéke közötti különbözet.

(3)¹⁷³ Ha az ingatlanhoz fűződő korábbi, a 13. § (1) bekezdése szerinti építési jogok keletkezésétől számított 7 éven belül kerül sor e jogok megváltoztatására vagy megszüntetésére, a tulajdonosnak – kérelmére – a (2) bekezdés szerinti kártalanítás jár. A 7 év eltelte után csak a használat gyakorlásába való beavatkozásért és csak akkor jár kártalanítás, ha a változtatás a korábbi használatot megnehezíti vagy ellehetetleníti. A hét év a korábban hatályba léptetett helyi építési szabályzat, szabályozási terv esetében 2000. március 1-jétől számítandó.

(4)¹⁷⁴ Ha az ingatlan rendeltetését a helyi építési szabályzat valamely később megvalósítandó – jogszabályban megállapított – olyan közérdekű célban határozza meg, amelynek megvalósítása a tulajdonostól nem várható el, és ez a tulajdonosi és építési jogokat korlátozza, a tulajdonos attól követelheti az ingatlan megvételét, akinek érdekében állt a

közérdekű célt szolgáló korlátozás előírása (a továbbiakban: érdekelt). Ha az érdekelt nem állapítható meg, vagy jogutód nélkül megszűnt, a tulajdonos a települési önkormányzattól követelheti az ingatlan megvételét. Ha az ingatlan megvételére vonatkozó megállapodás az erre irányuló kérelemtől számított öt éven belül nem jön létre, a tulajdonos kezdeményezheti a kisajátításról szóló törvény szerinti eljárást.

(5) Nem jár kártalanítás a természeti veszélyeztetettségéből eredő kár megelőzésére, a tulajdonos érdekeinek védelme céljából elrendelt tilalom, továbbá a 21. § szerinti változtatási tilalom, valamint a szabálytalan építmény, építményrész és használat esetében. Védett terület, építmény vagy egyedi érték védelme érdekében elrendelt tilalom esetén a fizetési kötelezettségre az erre vonatkozó külön jogszabályok az irányadók.

(6)¹⁷⁵ A kártalanítást az köteles megfizetni, akinek az érdekében a korlátozás történt. Ha nem határozzák meg azt, akinek az érdekében a korlátozás történt, a kártalanítási kötelezettség a települési önkormányzatot terheli. A fővárosban a kártalanítás a fővárosi, illetőleg a kerületi önkormányzatot érdekeltségük arányában terheli. Ha az, akinek az érdekében a kártalanítási kötelezettséggel járó előírás szükségessé vált, a tilalom vagy a korlátozás elrendelése után jogutód nélkül megszűnt, és a települési önkormányzat az előírást fenntartja, a kártalanítási kötelezettség szintén az önkormányzatot terheli.

(7)¹⁷⁶ A kártalanítási igény a vagyoni hátrány keletkezésekor válik esedékessé. Ez az időpont a helyi építési szabályzat, szabályozási terv hatálybalépésének, illetőleg az e törvény 20. § (4) bekezdésében foglaltak szerinti tilalmat, korlátozást elrendelő határozat jogerőre emelkedésének a napja. A kártalanítás a felek megállapodásának tárgya. A főváros esetében a megállapodás megkötésére irányuló kérelmet a fővárosi önkormányzatnak a területileg illetékes kerületi önkormányzathoz, a területileg illetékes kerületi önkormányzatnak a fővárosi önkormányzathoz nyolc napon belül írásban továbbítani kell. Ebben az esetben úgy kell tekinteni, mintha a kérelmező a kérelmét mindkét önkormányzathoz beadta volna. Ha a szerződő felek között – a kérelem benyújtásától számított egy éven belül – nem jön létre megállapodás, akkor kártalanítási eljárást kell lefolytatni, amelyet a fővárosi és megyei kormányhivatal folytat le a kisajátítási kártalanítás szabályai szerint, az e törvényben meghatározott eltérésekkel.

(8)¹⁷⁷ A kártalanítás tárgyában hozott közigazgatási határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat bírósági felülvizsgálata során a polgári perrendtartásról szóló törvénynek a közigazgatási perekre vonatkozó rendelkezéseit azzal az eltéréssel kell alkalmazni, hogy

- a) a pert a kártalanítás megfizetésére kötelezett ellen is meg kell indítani, és
- b) a bíróság a kártalanítási ügyben hozott határozatot megváltoztathatja.

(9)¹⁷⁸ A tulajdonost, haszonélvezőt a (4) bekezdésben foglalt eljárás lefolytatása esetén megilleti a (7) bekezdés szerinti kártalanítás. A (4) bekezdésben szabályozott ingatlan megvételének követelése a (7) bekezdés szerinti kérelem benyújtásának minősül. Az adásvétellel, kisajátítással történő kártalanítás esetében a vételárba az addig kifizetett kártalanítást be kell számítani.

(10)¹⁷⁹ A fővárosban a tulajdonos a (4) bekezdés szerinti igényét – választása szerint – a fővárosi vagy kerületi önkormányzatnál terjesztheti elő. A megvétel vagy a kisajátítás tekintetében a (6) és (7) bekezdés fővárosra vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.

Településrendezési szerződés¹⁸⁰

30/A. §¹⁸¹ (1) A települési önkormányzat egyes településfejlesztési célok megvalósítására településrendezési szerződést (a továbbiakban: szerződés) köthet az érintett telek tulajdonosával, illetve a telken beruházni szándékozóval (a továbbiakban együtt: a cél megvalósítója).

(2)¹⁸² A szerződés megkötése előtt a települési önkormányzat képviselő-testülete dönt a cél megvalósítója által készített telepítési tanulmánytervről annak hiánytalan benyújtásától számított 30 napon belül.

(3) A szerződés tárgya lehet különösen

a) a telepítési tanulmányterv alapján a településfejlesztési koncepció, az integrált településfejlesztési stratégia és a településrendezési eszközök kidolgozásának finanszírozása,

b) azon egyéb költségeknek vagy egyéb ráfordításoknak a cél megvalósítója általi átvállalása, amelyek a cél megvalósításának

ba) előfeltételei – az érintett terület előkészítése, ennek keretében a telekviszonyok rendezése vagy megváltoztatása, a talaj megtisztítása – vagy

bb) következményei – a szükséges kiszolgáló intézmény és infrastruktúra-fejlesztések –, és azok megvalósítása az önkormányzatot terhelné.

(4) A (3) bekezdés a) pontja szerinti szerződés esetén

a) az önkormányzat a szerződésben arra vállal kötelezettséget, hogy a szükséges településrendezési eljárást a megállapított határidőn belül megindítja és azt az előírásoknak megfelelően lefolytatja,

b) a szerződésben rendelkezni kell a településrendezési eszközök véleményezési eljárása során a véleményezők részéről felmerülő, jogszabály által alátámasztott észrevétel kapcsán szükséges intézkedésekről, a településrendezési eszközökön végrehajtandó változtatások kötelezettségéről, a változtatás miatti esetleges ismételt véleményeztetési kötelezettségről.

(5) A (3) bekezdés b) pontja szerinti szerződésben kikötött vagy vállalt kötelezettségek és a megvalósuló településrendezési cél között közvetlen összefüggésnek kell lennie. A településrendezési szerződésben a telek tulajdonosa vagy annak hozzájárulásával a beruházó által vállalt kötelezettségek teljesítése érdekében a településrendezési kötelezettség tényét a települési önkormányzat jegyzőjének megkeresésére a mellékelt szerződés alapján az ingatlan-nyilvántartásba fel kell jegyeztetni. A kötelezettség megszűnését követő 15 munkanapon belül az önkormányzat jegyzője megkeresi az ingatlanügyi hatóságot a tény törlése érdekében.

(6)¹⁸³ Törvény vagy törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendelet eltérő rendelkezése hiányában az önkormányzat a szerződést a (3) bekezdés a) pontja szerinti esetben a települési önkormányzat képviselő-testületének döntésétől számított 30 napon belül írásban köti meg.

Összevont telepítési eljárás¹⁸⁴

30/B. §¹⁸⁵ (1) Az építési beruházás megvalósítása érdekében kormányrendeletben meghatározott esetekben és módon összevont telepítési eljárás lefolytatása kezdeményezhető.

(2) Az összevont telepítési eljárás két szakaszból áll:

a) telepítési hatásvizsgálati szakasz,

b) integrált építési engedélyezési szakasz.

(3) Az összevont telepítési eljárást építésügyi hatósági szolgáltatás előzi meg.

(4) A telepítési hatásvizsgálati szakaszban az építésügyi hatóság döntése

a) a kérelem elutasítása esetén határozat,

b) a kérelem teljesítése esetén önálló jogorvoslattal meg nem támadható végzés formájában kiadott telepítési engedély, mely csak az integrált építési engedély megadásáról szóló határozat, ennek hiányában az eljárást megszüntető végzés elleni jogorvoslati kérelemben támadható.

(5) Ha az építési beruházás megvalósításához a helyi építési szabályzat vagy szabályozási terv módosítása is szükséges, az erről szóló településrendezési szerződés megkötését követően

indítható az összevont telepítési eljárás. Ebben az esetben a telepítési hatásvizsgálati szakasz és annak döntése kiváltja a településrendezési jóváhagyási eljárás külön jogszabályban előírt véleményezési és egyeztetési szakaszát.

(6) Az összevont telepítési eljárást kormányrendeletben kijelölt építésügyi hatóság folytatja le, az ott meghatározottak szerint.

Településképi véleményezési eljárás¹⁸⁶

30/C. §¹⁸⁷ (1)¹⁸⁸ A települési önkormányzat polgármestere a megkeresés beérkezésétől számított 15 napon belül az illeszkedési követelmények teljesítésével kapcsolatban – az összevont telepítési eljárással nem érintett, valamint az építészeti-műszaki tervtanácsról szóló kormányrendelet által nem szabályozott körben, az (1a) bekezdésben foglaltak kivételével – véleményt adhat a jogszabályban meghatározott építésügyi hatósági engedélykérelemhez.

(1a)¹⁸⁹ A fővárosi helyi építészeti értékvédelem alá vont építmény, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott területen lévő építmény esetében az (1) bekezdésben meghatározott körben és módon a (2)–(4) bekezdésben meghatározottak szerint a fővárosi önkormányzat főpolgármestere adhat véleményt.

(2) A polgármester az (1) bekezdés szerinti véleményének kialakításához az önkormányzat rendeletében meghatározottak szerint kikéri az önkormányzati főépítész vagy a helyi építészeti-műszaki tervtanács szakmai véleményét. Ha a polgármester az (1) bekezdésben foglalt határidőn belül nem nyilvánít véleményt, hozzájárulását megadottnak kell tekinteni.

(3) Az épített környezettel kapcsolatos értékvédelem ellátása érdekében a polgármester – e törvény végrehajtására kiadott kormányrendelet keretei között, e tárgyban hozott önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint – szakmai tanácsadó testületként helyi építészeti-műszaki tervtanácsot működtethet.

(4) A helyi építészeti-műszaki tervtanács feladata

- a) az illeszkedési szabályok érvényesülésének elősegítése,
- b) a települési környezet, a táj- és településképi, a beépítési vagy az építészeti jellegzetesség és látvány, a helyi jelleg védelme, valamint
- c) a helyi építészeti értékek és örökség védelme.

Településképi bejelentési eljárás¹⁹⁰

30/D. §¹⁹¹ (1)¹⁹² Települési önkormányzat (fővárosban a kerületi önkormányzat) polgármestere, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a főpolgármester településképi bejelentési eljárást folytathat le – e törvény végrehajtására kiadott kormányrendelet keretei között, e tárgyban hozott önkormányzati rendeletben meghatározott esetekben és módon – hatósági engedélyhez vagy a 33/A. § szerinti bejelentéshez nem kötött tevékenységek, a reklámelhelyezések és rendeltetésmódosítások tekintetében.

(2) A településképi eljárást bejelentés formájában az ügyfél a polgármesternél kezdeményezi. Az (1) bekezdés szerinti tevékenység a bejelentés alapján megkezdhető, ha ahhoz más hatósági engedély nem szükséges, és a polgármester a tevékenység végzését a bejelentést követő 8 napon belül nem tiltja meg.

(3) A polgármester (2) bekezdés szerinti döntésével szemben a települési önkormányzat képviselő-testületéhez lehet fellebbezni.

(4) A településképi eljárás során meghozott döntésben foglaltak megszegése, az (1) és (2) bekezdés szerinti bejelentés elmulasztása esetén a 29. § (6) és (7) bekezdése alkalmazásának van helye.

30/E. §¹⁹⁴ (1) A közterület egységes kialakítása érdekében a települési önkormányzat – szabadter-építészeti, kertépítészeti, gyalogos és gépjármű közlekedést, közmű- és felszíni vízelvezetést, hírközlést is magába foglaló – közterület-alakítási tervet készíthet.

(2) A közterület-alakítási tervet az önkormányzat képviselő-testülete hagyja jóvá.

III. Fejezet

AZ ÉPÍTÉSI FOLYAMAT SZABÁLYOZÁSA

Az építményekkel szemben támasztott általános követelmények

31. § (1) Az építmény elhelyezése során biztosítani kell:

a)¹⁹⁵ az építmény, továbbá a szomszédos építmények rendeltetésszerű és biztonságos használhatóságát,

b) az építmény közszolgálati (tűzoltó, mentő stb.) járművel történő megközelíthetőségét,

c) a környezetvédelem és a természetvédelem sajátos követelményeit és érdekeit,

d)¹⁹⁶ a közhasználatú építmények esetében a mindenki számára biztonságos és akadálymentes megközelíthetőséget;

e) a rendeltetésszerű telekhasználatot.

(2)¹⁹⁷ Az építmények és azok részeinek építése, bővítése, felújítása, átalakítása, helyreállítása, korszerűsítése során érvényre kell juttatni az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendeletben meghatározott alapvető követelményeket.

(3)¹⁹⁸ Az országos építési szakmai követelményektől – külön jogszabályban meghatározott esetekben és módon – lehet eltérni.

(4)¹⁹⁹ Az építménynek és részeinek (önálló rendeltetési egység) építése, felújítása, átalakítása, bővítése, helyreállítása, korszerűsítése során biztosítani kell:

a) a rendszeres karbantartás lehetőségét,

b) hogy az építmény rendeltetésszerű használatával járó környezeti terhelés az adott helyen megengedett mértéket ne lépje túl, valamint

c)²⁰⁰ mindenki számára a közhasználatú építmények esetében a biztonságos és akadálymentes használatot,

d)²⁰¹ a terület geológiai, hidrológiai és szeizmológiai sajátosságainak való megfelelést.

(5)²⁰² Mind az építmény elhelyezése, mind pedig a külső megjelenését befolyásoló kialakítása, átalakítása, bővítése, felújítása, helyreállítása során különös figyelmet kell fordítani a táj- és településkép, a beépítési vagy az építészeti jellegzetesség és látvány, a helyi jelleg védelmére, az épített örökség védett értékeinek érvényesülésére.

Az építészeti-műszaki tervezési és az építésügyi műszaki szakértői tevékenység

32. §²⁰³ (1)²⁰⁴ Építészeti-műszaki tervezési tevékenységnek minősül az építmény, építményrész, építményegyüttes megépítéséhez, bővítéséhez, felújításához, átalakításához, helyreállításához, korszerűsítéséhez, lebontásához, elmozdításához, rendeltetésének megváltoztatásához szükséges építészeti-műszaki dokumentáció elkészítése és kormányrendeletben foglaltak szerinti ellenőrzése, továbbá a 33. § (4) bekezdés szerinti tevékenység.

(2)²⁰⁵ Építésügyi műszaki szakértői tevékenység az épített környezet alakításával és védelmével kapcsolatos műszaki jelenségek ok-okozati összefüggéseinek magas szakmai

színvonalú értékelése, ezen belül a vitatott esetek megítélése; a hibák, károk, illetve ezek okainak feltárása; és mindezekkel kapcsolatban szakértői vélemények készítése, továbbá a külön jogszabály szerinti esetenként kapcsolódó tevékenységek.

(3)²⁰⁶ A 34. § (1) bekezdésében meghatározott eljárások lefolytatásához és az építőipari kivitelezési tevékenység végzéséhez szükséges építészeti-műszaki tervezési, valamint építésügyi műszaki szakértői tevékenységet az folytathat, aki rendelkezik a névjegyzéket vezető szerv engedélyével (a továbbiakban: tervezői, illetve műszaki szakértői jogosultság). A névjegyzéket vezető szerv az engedély megadásával egyidejűleg névjegyzékbe veszi a jogosultságot szerzett természetes személyt.

(4)²⁰⁷ A névjegyzéket vezető szerv annak engedélyezi az építészeti-műszaki tervezési, illetve építésügyi műszaki szakértői tevékenység folytatását, aki nem áll az ilyen tevékenységet kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, büntetlen előéletű, továbbá rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szakirányú felsőfokú végzettséggel és szakmai gyakorlattal, valamint megfelel az abban meghatározott egyéb feltételeknek.

(5)²⁰⁸ Az építészeti-műszaki tervezési, valamint az építésügyi műszaki szakértői tevékenységet folytató személy csak olyan szakterületen végezhet tervezési vagy szakértői munkát, amelyhez e törvény szerint megfelelő tervezői vagy szakértői jogosultsággal rendelkezik.

(6)²⁰⁹

(7)²¹⁰ Az építészeti-műszaki tervpályázat a (8) bekezdésben meghatározott tervezési feladatok előkészítésére szolgáló sajátos tervezési versenyforma, és az építészeti-műszaki pályamű alapján a tervező kiválasztásának egyik módja.

(8)²¹¹ A településrendezés, valamint az építmény (épület és műtárgy) és a rendeltetéséhez szorosan kapcsolódó technológia, továbbá a belsőépítészet, a táj- és kertépítés építési-műszaki tervezésére – jogszabályban meghatározott esetekben és módon – építészeti-műszaki tervpályázatot lehet, illetőleg kell kiírni.

(9)–(10)²¹²

(11)²¹³ Az építészeti-műszaki dokumentáció az építési tevékenység megvalósításához – pályázathoz, tervpályázathoz, tervtanácshoz, hatósági eljáráshoz, ajánlatkéréshez, építőipari kivitelezéshez, állapotfelméréshez, állapot vagy megvalósítás dokumentálásához – szükséges tervezési programot, terveket, dokumentumokat tartalmazza.

32/A. §²¹⁴ Az építészeti-műszaki tervezési szerződésre Ptk.-ban szabályozott tervezési szerződés szabályait kell alkalmazni azzal az eltéréssel, hogy

a) a szerződést írásban kell megkötni,

b)²¹⁵ a tervező a szerződésben meghatározott esetben és módon vehet igénybe társtervezőt, illetve szakági tervezőt, és

c) a tervező díja – ha a felek eltérően nem rendelkeznek – a tervdokumentáció átadásával egyidejűleg esedékes.

33. §²¹⁶ (1) A tervező felelős:

a)²¹⁷ az általa készített építészeti-műszaki dokumentáció (ideértve a kivitelezési dokumentációt is)

aa) műszaki tartalmának szakszerűségéért,

ab) valós állapotnak megfelelő tartalmáért,

ac) építészeti minőségéért, a tervezéssel érintett védett építészeti és természeti örökség megóvásáért,

b)²¹⁸

c)²¹⁹ az építészeti-műszaki dokumentáció készítésében (részben vagy folyamatosan) részt vevő, a tervezői feladat szakmai tartalmának megfelelő szakismerettel és jogosultsággal rendelkező szakági tervezők kiválasztásáért,

d) a szakági tervezők közötti egyeztetések koordinálásáért, terveik összehangolásáért.

(2)²²⁰ Aki tervezői jogosultság nélkül végez építési engedélyhez kötött építészeti-műszaki tervezési tevékenységet, azt az építésügyi hatóság kormányrendeletben meghatározott közigazgatási bírsággal sújtja.

(3)²²¹

(4) A tervező – ha erre az építetőtől megbízást kapott – tervezői művezetést végezhet. Ennek keretében közreműködik az építészeti-műszaki terveknek megfelelő maradéktalan megvalósítás érdekében, valamint elősegíti a kivitelezés során a tervekkel kapcsolatban felmerült szakkérdések megoldását.

Egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenység²²²

33/A. §²²³ (1) A legfeljebb 300 négyzetméter összes hasznos alapterületű új lakóépület építése esetén

a) az építető az építési tevékenységet a kivitelezés tervezett megkezdése előtt tizenöt nappal – kormányrendeletben meghatározottak szerint – a nevének és lakcímének, szervezet esetén a megnevezésének és székhelyének megjelölésével bejelenti az építésügyi hatóságnak,

b) ha a tervező a tervezés során a közműellátás és az égéstermék-elvezető megvalósítása érdekében az arra jogosult szolgáltató hozzájárulását vagy jóváhagyását kéri, és arra nyolc napon belül nem kap érdemi választ, a hozzájárulást vagy jóváhagyást megadottnak kell tekinteni,

c)²²⁴ a bejelentéshez kormányrendeletben meghatározott tartalmú kivitelezési dokumentációt kell mellékelni,

d)²²⁵ a kivitelezési dokumentációtól kormányrendeletben meghatározott eltérést be kell jelenteni.

(1a)²²⁶ Az (1) bekezdés szerinti épület építése esetén az építető köteles építész tervezőt tervezői művezetésre megbízni.

(2)²²⁷ Az (1) bekezdés szerinti épületet az (1) bekezdés a) pontja szerinti bejelentéstől számított tíz éven belül fel kell építeni és a felépítés megtörténtét tanúsító hatósági bizonyítványt kell kérni a kormányrendeletben kijelölt szervtől.

(3) Ha a bejelentéstől számított tíz éven belül nem építették fel az (1) bekezdés szerinti épületet, az elkészült építményt le kell bontani.

(4)²²⁸ A (2) bekezdés szerinti hatósági bizonyítványért az 1. mellékletben meghatározott igazgatási szolgáltatási díjat kell fizetni.

Építésügyi hatósági eljárások²²⁹

34. §²³⁰ (1)²³¹ Építési tevékenység megkezdéséhez és folytatásához jogszabályban meghatározott esetekben az építésügyi hatóság eljárásának lefolytatása szükséges. Az építésügyi hatóság jogosult az építési tevékenység jogszerűségének ellenőrzésére.

(2)²³² Az építésügyi hatóság

a) építési engedélyezési,

b) összevont engedélyezési,

c) fennmaradási engedélyezési,

d) használatbavételi engedélyezési,

e) bontási engedélyezési,

f) engedély hatályának meghosszabbítása iránti engedélyezési,
g) jogutódlás tudomásulvételi,
h) használatbavétel tudomásulvételi,
i) az országos építési követelményektől való eltérés engedélyezési,
j) hatósági bizonyítvány kiállítása iránti,
k) kötelezési,
l) végrehajtási,
m) szakhatósági, valamint
n)²³³ veszélyhelyzet, továbbá tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet esetén szükségessé váló építési tevékenység tudomásulvételi eljárásokat folytat, és jogszabályban meghatározott esetben és módon építésügyi hatósági szolgáltatást nyújt.

(3) Az építésügyi hatóság – közreműködő hatóság közreműködésével – integrált eljárást folytat le vagy ilyen eljárásban vesz részt az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott esetben.

(4)²³⁴ Az építésügyi hatóság jogszabályban meghatározott esetekben összevont engedélyezési építésügyi hatósági eljárást folytat le.

(5) Az építésügyi hatóság jogszabályban meghatározott esetekben tény, állapot, egyéb adat igazolása céljából

a) a tervezés elősegítése érdekében, vagy

b) az ingatlan adataiban bekövetkezett változásnak a külön jogszabályban meghatározottak szerint az ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetéséhez helyszíni szemle alapján hatósági bizonyítványt állít ki.

(6) A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásokra eltérő eljárási szabályok állapíthatók meg.

35. §²³⁵ (1)–(3)²³⁶

(4)²³⁷

(5)²³⁸ Az összevont eljárás elvi építési keretengedélyezési szakaszában az elvi építési keretengedély megtagadásáról szóló végzés ellen önálló fellebbezésnek van helye.

(6)²³⁹ Az építető az összevont eljárásért, valamint az integrált eljárásért az építésügyi hatóságnak, szakhatóság közreműködése esetén a szakhatóságnak külön jogszabályban meghatározott mértékű igazgatási szolgáltatási díjat köteles fizetni.

36. §²⁴⁰ (1)²⁴¹ Építésügyi hatósági engedély törvényben, kormányrendeletben meghatározottak szerint akkor adható, ha a kérelem és mellékletei, valamint a kérelmezett tevékenység megfelel a jogszabályokban meghatározott szakszerűségi követelményeknek.

(2)²⁴² A településképet, egyedi tájértékeket érintő építésügyi hatósági engedélyezés során az építésügyi hatóság előírhatja különösen:

a) a jellemző helyi építőanyag használatát, jellegzetes építészeti forma vagy tömeg helyreállítását, illetve visszaállítását, továbbá

b) az építménynek az értékvédelem és a környezethez való illeszkedés követelményeinek megfelelő kialakítását, valamint

c) az építmény külső helyreállítását (pl. homlokzat- és nyílászárók színezését, egységes kialakítását, cseréjét) és az építmény előnyösebb építészeti megjelenését szolgáló egyéb munkákat.

(3)²⁴³ Jogorvoslati eljárás során elrendelt új eljárás keretében az alapeljárás megindításakor hatályos építésügyi szabályok szerint kell eljárni a (4) bekezdésben foglalt kivétellel.

(4) A (3) bekezdésben említett jogorvoslati eljárás során, ha az új eljárás megindításakor hatályban lévő építésügyi előírások az építető számára kedvezőbbek, akkor azokat kell az eljárás során alkalmazni.

37. § (1)²⁴⁴ Az építésügyi hatóság engedélye nem mentesíti az építetőt az építési tevékenység megkezdéséhez szükséges más hatósági engedélyek, nyilatkozatok vagy hozzájárulások megszerzésének kötelezettsége alól.

(2) Az építésügyi hatóság engedélye az építési munkával kapcsolatos polgári jogi igényt nem dönt el.

Az építés

38. §²⁴⁵ (1) Építési tevékenységet – ha kormányrendelet eltérően nem rendelkezik – kivitelezési dokumentáció alapján lehet végezni.

(2) A kivitelezési dokumentáció tartalma – ha kormányrendelet eltérően nem rendelkezik – nem térhet el a hatósági eljárásban záradékolt építészeti-műszaki dokumentációban foglaltaktól.

*Az építési folyamat egyéb résztvevői*²⁴⁶

38/A. §²⁴⁷ (1)²⁴⁸

(2)²⁴⁹ Az építési műszaki ellenőri tevékenység a 43. § (1) bekezdés *e*), *g*), *h*), *i*) és *k*) pontjában, valamint az e törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabályban meghatározott feladatok ellátása. Építési műszaki ellenőr alkalmazását vagy megbízását törvény és kormányrendelet kötelezővé teheti.

(3) A felelős műszaki vezetői tevékenység az építőipari kivitelezési tevékenység irányítása a 40. § (2) bekezdésében meghatározott felelősséggel.

(4)²⁵⁰ Építési műszaki ellenőri, illetve felelős műszaki vezetői tevékenységet az folytathat, aki rendelkezik a névjegyzéket vezető szerv engedélyével (a továbbiakban: műszaki ellenőri, illetve műszaki vezetői jogosultság). A névjegyzéket vezető szerv az engedély megadásával egyidejűleg névjegyzékbe veszi a jogosultságot szerzett természetes személyt.

(5)²⁵¹ A névjegyzéket vezető szerv annak engedélyezi építési műszaki ellenőri, illetve felelős műszaki vezetői tevékenység folytatását, aki nem áll az ilyen tevékenységet kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, büntetlen előéletű, rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szakirányú végzettséggel és szakmai gyakorlattal, valamint megfelel az abban meghatározott egyéb feltételeknek.

(6)²⁵²

38/B. §²⁵³

38/C. §²⁵⁴ (1) Az energetikai tanúsítói tevékenység az energiát használó épület energetikai jellemzőinek vizsgálata alapján, annak eredményéről energetikai tanúsítvány kiállítása.

(2) Energetikai tanúsítói tevékenységet az folytathat, aki nem áll energetikai tanúsítói tevékenységet kizáró foglalkozástól eltiltás hatálya alatt, büntetlen előéletű, rendelkezik az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott szakirányú végzettséggel és szakmai gyakorlattal, valamint megfelel az abban meghatározott egyéb feltételeknek.

(3) Aki energetikai tanúsítói tevékenységet kíván folytatni, köteles az erre irányuló szándékát a névjegyzéket vezető szervnek bejelenteni. A bejelentésben meg kell jelölni a bejelentő természetes személyazonosító adatait.

(4)²⁵⁵ Az energetikai tanúsítói tevékenységet végző személyt, ha adatszolgáltatásra vonatkozó jogszabályi kötelezettségét megszegi, a névjegyzéket vezető szerv 20 000 forintig terjedő közigazgatási bírsággal sújtja.

(5)²⁵⁶ A Budapesti és Pest Megyei Mérnöki Kamara független ellenőrzési rendszert működtet az energetikai tanúsítványok tekintetében. Ennek keretében jogszabályban meghatározott tartalmú ellenőrzés céljából évente véletlenszerűen kiválasztja a Nyilvántartásban rendelkezésre álló összes energetikai tanúsítványnak kormányrendeletben meghatározott statisztikailag jelentős hányadát, és az ellenőrzések alapján a hatáskörrel rendelkező szervnél kezdeményezi a jogszabályban meghatározott hatósági intézkedéseket.

38/D. §²⁵⁷ (1)²⁵⁸ Jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet kormányrendeletben meghatározott feltételek mellett vállalhatja és folytathatja a 16. §, a 32. §, a 38/A. § és a 38/C. § szerinti tevékenységet.

(2) az (1) bekezdésben meghatározott szervezetnek az ott meghatározott tevékenysége folytatásához kormányrendelet felelősségbiztosítást, referenciát vagy a teljesítésre való alkalmasságát igazoló vállalkozásminősítést írhat elő.

Az építőipari kivitelezési tevékenység végzésének feltételei²⁵⁹

39. §²⁶⁰ (1)²⁶¹ Az építőipari kivitelezési tevékenység az építési beruházás megvalósítása keretében végzett építési tevékenységek összessége.

(2)²⁶²

(3)²⁶³ Aki üzletszerű gazdasági tevékenységként építőipari kivitelezési tevékenységet (a továbbiakban: vállalkozó kivitelezői tevékenység) kíván folytatni, annak rendelkezni kell a kormányrendeletben meghatározott feltételekkel és köteles az erre irányuló szándékát a névjegyzéket vezető szervnek bejelenteni.

(4) A szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános szabályairól szóló törvény szerint a szabad szolgáltatásnyújtás jogával rendelkező szolgáltató határon átnyúló szolgáltatásnyújtás keretében történő vállalkozó kivitelezői tevékenység folytatására irányuló szándékát köteles a névjegyzéket vezető szervnek bejelenteni.

(5)²⁶⁴ a vállalkozó kivitelezői tevékenység folytatásához kormányrendelet felelősségbiztosítást, referenciát vagy a vállalkozó kivitelező teljesítésre való alkalmasságát igazoló vállalkozásminősítést írhat elő.

(6)²⁶⁵ Aki vállalkozó kivitelezői tevékenység végzésére nem jogosult, kormányrendeletben meghatározott építőipari kivitelezési tevékenységet csak az ott meghatározott feltételekkel, saját vagy a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény szerinti hozzátartozó céljára végezhet.

(7)²⁶⁶ A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara vezeti a vállalkozó kivitelezői tevékenységre jogosultak névjegyzékét, és a szolgáltatási tevékenység megkezdésének és folytatásának általános feltételeiről szóló törvény szerint ellenőrzi a vállalkozói építőipari tevékenység folytatására való jogosultságot. A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara határozata ellen a fellebbezés kizárt.

39/A. §²⁶⁷ (1)²⁶⁸ Az építőipari kivitelezési tevékenység – a (2) bekezdés kivételével – csak olyan felelős műszaki vezető irányításával folytatható, aki a kivitelezési tevékenység szakirányának megfelelő jogosultsággal és egyéb feltételekkel, továbbá az építési tevékenységet végzők vonatkozásában közvetlen utasítási joggal rendelkezik.

(2)²⁶⁹ Kormányrendeletben meghatározott építési tevékenységet az ott előírt feltételek megléte esetén a tevékenység jellegének megfelelő szakképesítéssel rendelkező szakmunkás felelős műszaki vezető irányítása nélkül is végezhet. E tevékenység végzése során felel a 40. § (2) bekezdés *b)–e)* pontjában foglaltak betartásáért.

(3)²⁷⁰

(4) Az építető köteles az építőipari kivitelezési tevékenység megkezdését e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott esetekben és módon bejelenteni.

(5) Vállalkozó kivitelezői tevékenység keretében a kivitelező az építőipari kivitelezési tevékenységet csak akkor vállalhatja, ha az építési (szerelési) szerződésben vállalt kivitelezési munkák elvégzésének a megrendelt minőségben saját költségén történő teljesítéséhez szükséges fedezettel rendelkezik (beleértve az igénybevett alvállalkozók díjazását is). Ha a szerződésben részteljesítésben állapodtak meg, a kivitelezőnek a szerződés szerinti teljesítési feltételeknek megfelelően, de legalább a megrendelő építető első teljesítéséig meghatározott munkarészre kell fedezettel rendelkeznie.

(6)²⁷¹ Építési tevékenység végzésére az építető a vállalkozó kivitelezővel (alvállalkozói szerződés esetén a vállalkozó kivitelező az alvállalkozó kivitelezővel) kivitelezési szerződést köt. A kivitelezési szerződés teljesítésében részt vevő alvállalkozó kivitelező kivitelezési szerződésében rögzített fizetési határideje nem haladhatja meg az építető és a vállalkozó kivitelező által megkötött kivitelezési szerződésben meghatározott fizetési határidejét. Az építetővel szerződéses viszonyban álló vállalkozó kivitelező – a közbeszerzésekről szóló törvény hatálya alá tartozó, 2015. november 1-jét követően megindított építési beruházásokra irányadó kifizetési szabályok alkalmazása kivételével – a kivitelezési szerződésben foglalt kötelezettsége maradéktalan teljesítéséről benyújtott végszámla teljes körű kiegyenlítésére csak akkor jogosult, ha a kötelezettsége teljesítésében részt vevő alvállalkozó kivitelezők követelésének kiegyenlítését hiánytalanul igazolja, függetlenül azok fizetési határidejétől.

*Építetói fedezetkezelés*²⁷²

39/B. §²⁷³ (1)²⁷⁴ Az építetói fedezetkezelés célja – az építető és a vállalkozó kivitelező között létrejött kivitelezési szerződés teljesítése érdekében – az építőipari kivitelezési tevékenység fedezete célhoz kötött felhasználásának biztosítása.

(2) Az építetói fedezetkezelő kizárólagos rendelkezése alatt álló elkülönített számlán kell – egy összegben, vagy több szakaszra bontott építkezés esetén a szerződés szerinti teljesítési szakaszonként – elhelyezni az építőipari kivitelezési tevékenység kormányrendeletben meghatározott ellenértékének fedezetét és a kivitelező által nyújtott, kormányrendeletben meghatározott biztosítékok összegét.

39/B. §²⁷⁵ Kiemelt társadalmi cél érdekében központi költségvetési forrásból finanszírozott és a kormányrendeletben nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű építési beruházássá minősített építési beruházás megvalósítása érdekében az ajánlatkérő a tárgyalásos eljárás esetében sürgősség miatt gyorsított eljárást alkalmazhat a közbeszerzésekről szóló törvény szerint.

39/C. §²⁷⁶ A Kormány e törvény felhatalmazása alapján kiadott rendeletében határozza meg az építetói fedezetkezelés alkalmazásának eseteit, az építetói fedezetkezelést végzők körét, az építetói fedezetkezelés résztvevői feladatait, az eljárás szabályait, a fedezetkezelő megbízásának, feladatellátásának, díjának és a fedezetkezelői számla kezelésének szabályait.

40. §²⁷⁷ (1) A kivitelező felelős:

a) az építőipari kivitelezési tevékenység jogszerű megkezdéséért és folytatásáért, az építési napló vezetéséért, kivitelezői jogosultságának meglétéért,

b)²⁷⁸ az építető által rendelkezésére bocsátott, hatósági eljárásban záradékolt építészetiműszaki dokumentációban, valamint a kivitelezési dokumentációban előírtak betartásáért és betartatásáért, és

c) az elvégzett szakmunkák eredményeként létesült szerkezetek, berendezések, építmény, építményrész rendeltetésszerű és biztonságos használhatóságáért.

(2) A felelős műszaki vezető felel:

a) az építményfajtának, építési tevékenységnek megfelelő jogosultságának meglétéért,

b) a szakmunka irányításáért,

c)²⁷⁹ – kormányrendeletben meghatározott feladatai körében – az építmény, építményrész jogerős és végrehajtható építési engedélynek és a hozzá tartozó jóváhagyott engedélyezési terveknek, illetve a jogszabályban meghatározott kivitelezési dokumentációnak megfelelő megvalósításáért, továbbá

d) az építési tevékenységre vonatkozó szakmai, minőségi és biztonsági előírások megtartásáért és

e) a munkálatok végzésének szakszerűségéért.

(3)²⁸⁰ A kivitelező – jogszabályban meghatározott esetekben és módon – építési naplót vezet, és azt a jogszabályban meghatározott szervek, hatóságok és az építési műszaki ellenőr rendelkezésére bocsátja. Jogszabály előírhatja az építési napló elektronikus vezetését.

(4) A 43. § (1) és (2) bekezdésében foglaltak végrehajtása érdekében az építetető helyszíni képviselőjeként az építőipari kivitelezési tevékenység jellegének megfelelő – kormányrendeletben meghatározott jogosultsággal rendelkező – építési műszaki ellenőrt, illetve külön jogszabályban meghatározott esetekben és módon beruházót, a beruházó lebonyolítót bízhat meg. Jogszabály az építési műszaki ellenőr alkalmazását kötelezővé teheti.

(5) A felelős műszaki vezetői, illetve műszaki ellenőri tevékenységet folytató személyeket törvényben vagy kormányrendeletben meghatározott szerv névjegyzékbe veszi.

(6) Az építőipari kivitelezési tevékenység folytatására vonatkozó jogszabályi előírások megsértése esetén a felelős műszaki vezetővel, az építési műszaki ellenőrrel, a kivitelezővel szemben kormányrendeletben meghatározott jogkövetkezményeket kell alkalmazni.

40/A. §²⁸¹ Ha az építetető vagy megbízott képviselője utasítása jogszabályt, hatósági határozatot sért, vagy az élet- és vagyonbiztonságot veszélyezteti, a vállalkozó kivitelező az utasítást és az azt megtagadó jognyilatkozatot köteles az építési naplóba bejegyezni.

41. §²⁸² (1) Építménybe építési terméket csak az építményekre vonatkozó alapvető követelmények teljesülése mellett szabad betervezni, illetve beépíteni.

(2) Az építési termék az (1) bekezdésben foglalt követelmények teljesülése érdekében beépítésre akkor alkalmas ha:

a) az építési termékek forgalmazására vonatkozó harmonizált feltételek megállapításáról és a 89/106/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2011. március 9-i 305/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: 305/2011/EU rendelet) 4. cikkében meghatározott gyártói teljesítménynyilatkozatban foglaltak megfelelnek az elvárt műszaki teljesítményeknek, vagy

b) a 305/2011/EU rendelet 37. és 38. cikkeiben körülírt egyedi műszaki dokumentáció az ott leírtak szerint rendelkezésre áll és az abban foglaltak igazolják az elvárt műszaki teljesítményeknek való megfelelést, vagy

c) az építési termék megfelel a külön jogszabályban meghatározott követelményeknek.

(3) Az építési termékek teljesítményállandóságának értékelésére és ellenőrzésére, valamint a műszaki értékelő szervezetek kijelölésére, bejelentésére és tevékenységére a megfelelőségértékelő szervezetek tevékenységéről szóló törvény²⁸³ előírásait kell alkalmazni a 305/2011/EU rendeletben foglalt előírásokkal együtt.

42. § (1) Ha az építési munka végzése során természeti érték, építészeti vagy régészeti emlék, illetőleg építménnyel kapcsolatos képzőművészeti alkotás kerül elő, a kivitelező köteles azt az építésügyi hatósághoz, valamint más hatáskörrel rendelkező hatósághoz haladéktalanul bejelenteni, és a lelőhelyet a hatósági intézkedésig érintetlenül hagyni.

(2)²⁸⁴

43. §²⁸⁵ (1)²⁸⁶ Az építetető felel

a) az építési beruházás teljes fedezetének biztosításáért,

b)²⁸⁷

c) az engedélyezési és kivitelezési terv tervezőjének, az építési műszaki ellenőr, valamint a kivitelező kiválasztásáért,

d)²⁸⁸ az építésügyi hatósági engedély, építésügyi vagy építésfelügyeleti, tudomásulvétel megszerzéséért,

e)²⁸⁹ a hatósági eljárásban záradékolt építészeti-műszaki dokumentációban, valamint a kivitelezési dokumentációban foglaltak betartásáért,

f)²⁹⁰ az építőipari kivitelezési tevékenység megkezdéséhez szükséges jogszabályban előírt dokumentumok (tervek) meglétéért, az elektronikus építési napló vezetése esetén az építési napló készenlétbe helyezéséért,

g) az építési munkaterület átadásáért,

h) az építőipari kivitelezési tevékenység végzésének ellenőrzéséért,

i) azért, hogy az építmény rendeltetésszerű és biztonságos használatához szükséges járulékos építmények, tereprendezési, fásítási, parkosítási munkálatok az építménnyel együtt valósuljanak meg,

j)²⁹¹ azért, hogy az építési napló a hatósági ellenőrzések és eljárások során az építésügyi és építésfelügyeleti hatóság rendelkezésére álljon, valamint

k) az e törvényben meghatározott esetekben személyes adatok közléséért és jogszabályban meghatározott esetekben a megjelölt adatok bejelentéséért.

(2) Az építtető és a kivitelező együttesen felel azért, hogy az építésügyi hatóság által meghatározott időtartamon belül az építmény környezetéből az építőipari kivitelezési tevékenység során keletkezett építési hulladékot – a külön jogszabályban meghatározott módon – elszállíttassa, a környezet és a terep felszínét az eredeti, illetve az engedélyezett állapotában átadja, a környezetben okozott károkat megszüntesse.

Az építmény használatbavétele

44. § (1)²⁹² Az építtetőnek minden olyan építményről, építményrészről, amelyre építési engedélyt kellett kérnie annak használatbavétele előtt – az e törvény végrehajtására kiadott jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – használatbavételi engedélyt kell kérnie, vagy az építmény elkészültét be kell jelentenie.

(2) A használatbavételi engedélyt meg kell adni, ha az építményt vagy egy részét – építési engedélyhez kötött építési munka esetén – az engedélynek megfelelően, rendeltetésszerű és biztonságos használatra alkalmas módon építették meg.

(3)²⁹³ A használatbavételi engedély megadása feltételekhez köthető, az engedélyben kikötések tehetők.

(4) Az (1) bekezdésben előírt használatbavételi engedély hiányában az építményt nem szabad használni.

45. §²⁹⁴

*Az építésfelügyeleti tevékenység*²⁹⁵

46. §²⁹⁶ (1) Az építésfelügyeleti tevékenység ellátása állami feladat.

(2)²⁹⁷ Az építésfelügyeleti hatóság az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint ellátja az építési folyamat felügyeletét, ellenőrzi az építmény műszaki állapotát, valamint feltárja a szabálytalan építkezéseket. Ennek keretében

a) az építőipari kivitelezési tevékenység megkezdésével összefüggő építésfelügyeleti hatósági eljárásokat folytat le,

b)²⁹⁸ a helyszínen, illetve a Nyilvántartás igénybevételével ellenőrzi az építőipari kivitelezési tevékenység

ba) végzésének szakszerűségét, jogszerűségét,

- bb)* résztvevőinek jogosultságát,
- bc)*²⁹⁹ végzéséhez előírt építési napló meglétének, vezetésének módját és tartalmát,
- bd)* folytatásához előírt kivitelezési dokumentáció(rész) meglétét,
- c)* a jókarbantartási kötelezettség teljesítése körében ellenőrzést és eljárást folytat le,
- d)*³⁰⁰ a szabálytalan építési tevékenység feltárása érdekében a Nyilvántartás igénybevételeivel építésrendészeti ellenőrzést és eljárást folytat le,
- e)* az ellenőrzései alapján szankciót állapít meg, ennek keretében
- ea)* építésfelügyeleti intézkedést tesz,
- eb)* építésfelügyeleti bírságot szab ki,
- ec)* megkeresi az intézkedésre hatáskörrel rendelkező hatóságot,
- f)* szakhatósági eljárást folytat le.

(3)³⁰¹ Az építésfelügyeleti hatóság jogszabályban meghatározott módon

- a)* a (2) bekezdés *a)* pontja szerinti feladatkörében az építőipari kivitelezési tevékenység megkezdését vagy annak folytatását megtilthatja, feltételhez kötheti vagy tudomásul veszi,
- b)* a (2) bekezdés *b)* pont *ba)*, *bc)*, *bd)* alpontja, és a (2) bekezdés *e)* pontja szerinti feladatkörében az építőipari kivitelezési tevékenység folytatását

ba) megtilthatja és építésfelügyeleti bírságot szabhat ki, ha ellenőrzése során azt állapítja meg, hogy az építőipari kivitelezési tevékenység szakszerűségére, az építési napló vezetésére vagy a kivitelezési tevékenység folytatásához szükséges kivitelezési dokumentációra vonatkozó szabályokat súlyosan megsértették,

*bb)*³⁰² megtiltja és a szabálytalan állapot megszüntetését elrendeli, továbbá építésfelügyeleti bírságot szabhat ki, ha az építőipari kivitelezési tevékenység végzése az állékonyságot, az életet és az egészséget vagy a közbiztonságot közvetlenül veszélyezteti,

*bc)*³⁰³ építési napló hiányában megtiltja,

- c)* a (2) bekezdés *b)* pont *bb)* alpontja és a (2) bekezdés *e)* pontja szerinti feladatkörében hatósági eljárást folytat le, építésfelügyeleti bírságot szabhat ki, vagy a szükséges intézkedések megtétele érdekében megkeresi az eljárásra hatáskörrel rendelkező hatóságot vagy szervet, ha az ellenőrzése során azt állapítja meg, hogy a résztvevők nem rendelkeznek az előírt jogosultsággal, nem megfelelő a jogosultságuk, nem rendelkeznek az előírt regisztrációval vagy nem a regisztrációjuknak megfelelő tevékenységet végeznek,

d) a (2) bekezdés *c)* pontja szerinti feladatkörében jogszabályban meghatározott ellenőrzést végez a meglévő építmények körében, az ellenőrzésen tapasztaltak eredményeképpen

da) kötelezheti az építmény tulajdonosát a szükséges munkálatok elvégzésére,

db) elrendeli az építmény felülvizsgálatát, a szükség szerinti építési munkák elvégzését, ha az építmény állapota az állékonyságot, az életet és az egészséget, a köz- és vagyonsbiztonságot veszélyezteti.

e) a (2) bekezdés *d)* pontja szerinti feladatkörében az ellenőrzésen tapasztaltak eredményeképpen

ea) az építőipari kivitelezési tevékenység folytatását megtilthatja,

eb) a szabálytalan állapot megszüntetése érdekében bontást, átalakítást rendel el, vagy a fennmaradási engedélyezés feltételeinek fennállása esetén megkeresi az eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező építésügyi hatóságot.

(4)³⁰⁴ Az építésfelügyeleti hatóság az ellenőrzés során feltárt szabálytalan tevékenységről való tudomásszerzésétől számított 90 napon belül indítja meg a (2) bekezdés szerinti intézkedések megtételére irányuló eljárást. Ezen intézkedéseknek

- a)* a (2) bekezdés *a)–c)* pontja esetében a szabálytalan tevékenységtől számított öt éven belül,

b) a (2) bekezdés d)–e) pontja esetében a szabálytalan tevékenységtől számított tíz éven belül van helyük.

(5)–(7)³⁰⁵
46/A. §³⁰⁶

Az építésügyi hatósági kötelezés

47. § (1)³⁰⁷ Jogszályban meghatározott esetekben és módon az építésügyi hatóság elrendelheti a telek bekerítését, az engedély nélküli építményhasználat megszüntetését.

(2)³⁰⁸ Az építésügyi hatóságnak külön kormányrendeletben foglaltak szerint el kell rendelnie:

a) az építmény, építményrész részleges vagy teljes átalakítását, – amennyiben ez nem lehetséges, vagy ha az építető ezt nem vállalja – a lebontását vagy az újraépítését, ha a kivitelezés az állékonyságot, az életet és egészséget, a köz- és vagyonbiztonságot veszélyeztető módon történik,

b)³⁰⁹ az építmény, építményrész állékonyságát, az életet, egészséget, a köz- és vagyonbiztonságot veszélyeztető állapot és használat megszüntetését,

c)³¹⁰ az építmény, építményrész hibáinak, hiányosságainak megszüntetését,

ca) ha azt rendeltetésszerű és biztonságos használatra nem alkalmas módon építették meg, vagy ezáltal idegen ingatlanban az állékonyságot, az életet és egészséget, a köz- és vagyonbiztonságot veszélyeztető állapot keletkezett,

cb)–cc)³¹¹

d)³¹² jogszerűtlen építési tevékenység esetében az építési tevékenység végzésének megszüntetését, valamint a hatósági eljárásban záradékolt építészeti-műszaki dokumentációnak vagy a 33/A. § szerinti egyszerű bejelentésnek megfelelő állapot kialakítását,

e)³¹³ az építmény környezetéből az építési tevékenység során keletkezett építési hulladék, maradék építőanyag és építési segédeszközök elszállítását, a környezetnek és a terep felszínének az eredeti vagy az engedélyezett állapotban történő kialakítását, a környezetben okozott károk megszüntetését, valamint

f)³¹⁴ energetikai tanúsítvány elkészíttetését.

(3)³¹⁵ Az építésügyi vagy építésfelügyeleti hatóság megkeresésére az ingatlan-nyilvántartásba az (1)–(2) bekezdés, valamint a 46. § (3) bekezdés e) pont eb) alpontja szerint elrendelt jogerős és végrehajtható kötelezettséget be kell jegyezni.

(4)³¹⁶ Az építésügyi vagy építésfelügyeleti hatóság, amennyiben a végrehajtható kötelezettséget – annak nem teljesítése miatt a kötelezett terhére hatósági úton, a felmerülő költségeket megelőlegezve – maga végezteti el, a költségek erejéig, azok megtérítéséig az érintett ingatlanra jelzálogjogot jegyeztethet be az ingatlan-nyilvántartásba.

(5)³¹⁷

*Szabálytalan tevékenység és jogkövetkezményei*³¹⁸

48. §³¹⁹ (1) Szabálytalan a

a) jogszerűtlenül,

b) jogosulatlanul vagy

c) szakszerűtlenül

megkezdett és végzett tevékenység.

(2)³²⁰ Jogszerűtlen az építési tevékenység, ha

a) a jogszabály alapján hatósági engedélyhez vagy tudomásulvételhez kötött építési vagy bontási tevékenységet

aa) engedély vagy tudomásulvétel nélkül,

ab) az engedélytől vagy tudomásulvételtől eltérően,

ac) az engedély jogerőssé válása nélkül – kivéve, ha a döntés fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatóvá válik –, vagy

ad) a jogerős engedély végrehajthatóságának felfüggesztése ellenére;

b) a 33/A. § szerinti egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenységet

ba) bejelentés nélkül, vagy

bb) a bejelentett és a kormányrendeletben meghatározott mértékű változás bejelentésétől eltérően;

c) ahhoz jogszabály alapján építési napló vezetése szükséges és a tevékenységet építési napló hiányában

végzik.

(3) Nem minősül jogszerűtlen építési tevékenységnek az építési engedélytől a jogszabályban meghatározott szabvány szerinti tűrőhatáron belüli eltérés, valamint ha a bíróság a jogerős építési engedély alapján végzett építési tevékenység végrehajthatóságát nem függeszti fel.

(4)³²¹ Jogosulatlan a 16. §, a 32. §, a 38/A. § és a 38/D. § szerinti tevékenység, továbbá a vállalkozó kivitelezői tevékenység, ha az építési folyamat e törvényben és kormányrendeletben meghatározott résztvevője az általa folytatott tevékenység végzéséhez nem rendelkezik megfelelő jogosultsággal vagy szakképesítéssel, vagy a vállalkozó nem rendelkezik kivitelezői névjegyzéki nyilvántartási számmal, vagy kivitelezési tevékenység végzéséhez szükséges jogosultság felfüggesztésének időtartama alatt folytat kivitelezési tevékenységet.

(5)³²² Szakszerűtlen a 16. §, a 32. §, a 38/A. §, a 38/C. § és a 38/D. § szerinti tevékenység, valamint a kivitelezői tevékenység, ha

a) azt – a 33/A. § szerinti építési tevékenység kivételével – a helyi építési szabályzat rendelkezéseitől eltérően végzik,

b) a 33/A. § szerinti építési tevékenység esetén a 13. § (2) bekezdésében foglaltaktól eltérően végzik,

c) az alapvető követelmények, a tevékenységre vonatkozó szakmai szabályok, előírások megsértésével végzik, vagy

d) a tevékenység végzése az életet, az egészséget, a köz- és vagyónbiztonságot veszélyeztető állapotot vagy használatot eredményez.

48/A. §³²³ (1)³²⁴ Ha az építményt, építményrészt jogszerűtlenül vagy szakszerűtlenül valósították meg, az építésügyi hatóság arra az építető vagy a tulajdonos kérelme alapján – amennyiben az építmény, építményrész fennmaradása nem eredményez az életet, egészséget veszélyeztető használatot vagy állapotot – fennmaradási engedélyt ad, ha

a) az e törvényben, az egyéb jogszabályban meghatározott műszaki és egyéb feltételek teljesülnek, vagy az építményt, építményrészt építési vagy más tevékenységgel szabályossá teszi, vagy

b) az műemlékvédelmi érdeket nem sért.

(1a)³²⁵ Az (1) bekezdés szerint kiadott fennmaradási engedély nem mentesít a 33/A. § (2) és (3) bekezdése rendelkezéseinek alkalmazása alól.

(2) Ha az építményt, építményrészt jogszerűtlenül vagy szakszerűtlenül valósították meg az építésügyi hatóság vagy jogszabályban meghatározott esetekben az építésfelügyeleti hatóság elrendeli:

a) a szabályossá tétel érdekében szükséges munkálatok elvégzését, vagy

b) – ha az építmény fennmaradása az (1) bekezdés alapján nem engedélyezhető – a lebontását.

(3) Ha az építményt, építményrészt az építésfelügyeleti hatóság eljárása nélkül bontották le, az építésügyi hatóság azt tudomásul veszi.

(4)³²⁶ Veszélyhelyzet elhárítása érdekében történő vagy kihirdetett veszélyhelyzet következtében szükségessé váló, továbbá tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben nemzetbiztonsági érdekből végzett építési tevékenységek, valamint az építmények, építményszerkezetek veszélyes állapotának jogszerűtlen építési tevékenységgel történő, halasztást nem tűrő elhárítása vagy részleges elbontása esetén az építésügyi hatóság a megvalósult építmény, építményrész, építményszerkezet fennmaradását vagy elbontását – ha az az (1) bekezdésben előírtaknak, jogszabályban meghatározottak szerint megfelel – kérelemre tudomásul veszi.

(5) az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóság jogszabályban meghatározott esetekben és módon az ellenőrzés során feltárt szabálytalan tevékenységről való tudomásszerzéstől számított 90 napon belül indítja meg az (1)–(4) bekezdés szerinti intézkedések megtételére irányuló eljárást. Az eljárás megindításának legkésőbb az építés befejezésétől – ha az nem állapítható meg, akkor az építmény használatbavételétől – számított tíz éven belül van helye.

(6) az (5) bekezdés szerinti 90 napos időtartam újratekődik

a) a fennmaradási engedélykérelem benyújtására való felhívás nem teljesítése esetén, a teljesítési határidő lejártát követő napon,

b) ha az építtető a fennmaradási engedély iránti kérelmét visszavonja, a visszavonást követő napon,

c) a fennmaradási és továbbépítési engedélyben előírt szabályossá tételi kötelezettség nem teljesítése esetén, a teljesítési határidő lejártát követő napon,

d) az új eljárás lefolytatását elrendelő döntés eljáró hatósághoz történő megérkezését követő napon.

(7) A fennmaradási engedélyezés feltételeit új eljárás elrendelése esetén az eredeti eljárás megindításakor hatályos építésügyi szabályok szerint kell figyelembe venni, kivéve, ha az új eljárás lefolytatásakor hatályos szabályok az építtető számára kedvezőbbek.

(8) Amennyiben a fennmaradás engedélyezésének feltételei fennállnak – kérelemre – a fennmaradási engedély kiadható akkor is, ha az (5) bekezdésben meghatározott intézkedési határidő már letelt. Ebben az esetben azonban átalakítási kötelezettséget előírni és építésügyi bírságot megállapítani már nem lehet.

49. §³²⁷ (1)³²⁸ Ha az építésügyi hatóság a 48. § szerint a fennmaradási engedélyt megadja, illetőleg a lebontást tudomásul veszi, ezzel egyidejűleg – a Kormány rendeletében meghatározott mértékben és módon – építésügyi bírságot szab ki.

(2) Ha az építtető a szabálytalanul megépített építményt, építményrészt a kiszabott építésügyi bírság megfizetésére előírt határidő lejártá előtt lebontja, vagy a szabálytalanságot megszünteti, az építésügyi hatóság a bírságot elengedi. Egyéb esetekben a kiszabott építésügyi bírság nem engedhető el.

(3)³²⁹ Az építésügyi bírság nem mentesít a büntetőjogi, továbbá a kártérítési felelősség, valamint a tevékenység korlátozására, felfüggesztésére, tiltására, illetőleg a megfelelő védekezés kialakítására, a természetes vagy korábbi környezet helyreállítására vonatkozó kötelezettség teljesítése alól.

(4)³³⁰ Nem szabható ki bírság az olyan jogerős és végrehajtható építési, illetve bontási engedély alapján elvégzett építési tevékenységgel összefüggésben, amelynek az alapját képező határozatot utóbb az építésügyi hatóság a saját hatáskörében vagy az ügyészségről szóló törvény szerinti ügyészi felhívás folytán visszavonta, vagy amelyet a bíróság hatályon kívül helyezett, illetve az Alkotmánybíróság határozata alapján az építésügyi hatóság

felügyeleti szerve megváltoztatta vagy megsemmisítette kivéve, ha az építető a visszavonásra (megváltoztatásra, megsemmisítésre, hatályon kívül helyezésre) alapot adó ok tekintetében rosszhiszeműen járt el.

(5)³³¹ Veszélyes állapotú építmények, épületszerkezetek jogszerűtlen építési tevékenységgel történő veszélyelhárítása vagy részleges elbontása esetén kiadott fennmaradási engedéllyel vagy bontás tudomásulvételével egyidejűleg az építésügyi hatóság a veszély elhárításához szükséges mértékű építési tevékenységre építésügyi bírságot nem szab ki.

50. §³³² (1)³³³ A miniszter által vezetett minisztérium költségvetési fejezetében az épített környezet alakításának és védelmének pénzügyi eszközökkel történő támogatására külön előirányzat szolgál.

(2)³³⁴ Az (1) bekezdésben meghatározott pénzügyi eszközök – jogszabályban meghatározott módon és mértékben – az alábbi építésügyi feladatok támogatására és finanszírozására használhatók fel:

a)³³⁵ az építésfelügyeleti és építésügyi hatósági tevékenységgel kapcsolatos feladatok (ideértve a szükség szerinti szakértői igénybevétel támogatását is) és az ellenőrzések hatékonyságának és színvonalának emelése,

b)³³⁶ a hatósági végrehajtási eljárás,

c)³³⁷ a településfejlesztési és a településrendezési feladatok,

d)³³⁸ minőségügyi, szabványosítási feladatok,

e)³³⁹ a helyi építészeti örökség védetté nyilvánítása, az építészeti örökség védelmével kapcsolatos nemzetközi egyezmények végrehajtása, az építészeti értékek bemutatása,

f)³⁴⁰ a tervtanácsok működésének,

g)³⁴¹ a szakmai kamarák, egyesületek építészeti és településrendezési szakmai feladatai, a szakmai kamarák által ellátott közigazgatási feladatok,

h)³⁴² az építészeti kultúra kialakítása, fejlesztése, védelme, elterjesztése, oktatása, a védelemmel kapcsolatos elismerések,

i)³⁴³ az épített környezet alakításával és védelmével kapcsolatos oktatási, nevelési, továbbképzési programok kidolgozása, működtetése,

j)³⁴⁴ az építésügyet érintő képzési, szakoktatási célok kidolgozása, érvényesítése, szakmai továbbképzési feladatok ellátása,

k)³⁴⁵ az építmények, valamint az építési munkák és építési tevékenységek építési előírásainak, valamint az építési termékek, anyagok, szerkezetek, berendezések és módszerek minőségi követelményeinek kialakításával kapcsolatos kutatás, fejlesztés, ezek eredményének alkalmazása, érvényre juttatása,

l)³⁴⁶ a szabályozott építésügyi szakmák szakképesítésének és szakképzettségének elismerésével kapcsolatos feladatok, különös tekintettel a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről szóló törvény vonatkozó rendelkezéseire,

m)³⁴⁷ az a)–l) pontban foglaltak adminisztrációs feladatainak ellátása, a feladatok ellátásához szükséges szakértői feladatok, eszközök beszerzése, beruházások támogatása.

51. § (1)³⁴⁸ Az építésügyi és építésfelügyeleti hatóság az általa elrendelt munkálatok elvégzésére – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az ingatlan tulajdonosát kötelezi. Ha a szabálytalan építési munkát más végeztette, a munkálatok elvégzésére az építetőt kell kötelezni.

(2) Ha az építési munka végzése során, vagy annak következtében az állékonyságot, az életet és egészséget, a köz- és vagyónbiztonságot veszélyeztető állapot keletkezett, az ezzel kapcsolatban szükségessé vált munkálatok elvégzésére az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően a kivitelezőt is kötelezni kell.

(3)³⁴⁹ Az építésügyi és építésfelügyeleti hatóság azt, aki az elrendelt munkálatok elvégzését akadályozza, a munkálatok tűrésére kötelezheti.

(4)³⁵⁰ Az építésügyi és építésfelügyeleti hatóság által elrendelt munkálatok költségei – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – a kötelezettet terhelik.

52. §³⁵¹ (1) Az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóság az építési folyamat résztvevőivel szemben – az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott módon és mértékben, a 48. § szerinti szabálytalanságok esetén – a következő jogkövetkezményeket alkalmazza:

- a) figyelmeztetés,
- b) hatósági kötelezés a szabálytalanság megszüntetésére,
- c) a tevékenység megkezdésének, folytatásának megtiltása vagy leállítása,
- d) bírság megállapítása,
- e) a névjegyzéket vezető kamaránál eljárás kezdeményezése.

(2)³⁵² A névjegyzéket vezető kamara a névjegyzékben szereplő szakmagyakorlóval, valamint a vállalkozó kivitelezővel szemben – az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározott módon és mértékben, a 48. § szerinti szabálytalanságok esetén – a következő jogkövetkezményeket alkalmazza:

- a) figyelmeztetés,
- b) bírság megállapítása,
- c) a tevékenység folytatásához szükséges jogosultság felfüggesztése,
- d) a tevékenység folytatásának megtiltása,
- e) képzési és ismételt vizsgakötelezettség előírása a tevékenység folytatásához,
- f) a névjegyzékből való törlés.

(3) Az (1) és (2) bekezdés szerinti jogkövetkezményt úgy kell megállapítani, hogy

- a) figyelemmel kell lenni a fokozatosság elvére, az építésügyi szabályok ismételt vagy halmozott megsértése esetén súlyosabb jogkövetkezményt kell alkalmazni,
- b) arányban álljon az elkövetett szabálytalanság súlyával és következményeivel,
- c) ugyanazon szabálytalanság esetében kerülni kell a párhuzamos jogkövetkezményt,
- d) figyelembe kell venni az építési folyamat különböző területein részt vevő személyek felelősségének mértékét,
- e) figyelembe kell venni – az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint – az építmény jellegét és rendeltetését, a szabálytalanság mértékét, a veszélyeztetés módját, nagyságát és a természetes és épített környezetre gyakorolt hatását.

(4) Bírság mint jogkövetkezmény kormányrendeletben meghatározott esetekben és módon a következő szabálytalan tevékenységek körében állapítható meg:

- a) tervezésre vonatkozó szabályok megszegése,
- b) adatbejelentési és adatszolgáltatási kötelezettség elmulasztása,
- c) jogosulatlanul végzett szakmai tevékenység,
- d) az e törvény végrehajtására kiadott kormányrendeletben előírt, az építési folyamat szerződéseire vonatkozó szakmai szabályok megszegése,
- e) összeférhetlenségi szabályok megsértése,
- f) építési műszaki ellenőr, felelős műszaki vezető, építetói fedezetkezelő nélkül végzett építési tevékenység,
- g) szakszerűtlenül végzett kivitelezési tevékenység,
- h) építési napló vezetésére vonatkozó szabályok megszegése,
- i) állékonyt, az életet és az egészséget vagy a közbiztonságot veszélyeztető állapotot eredményező tevékenység,
- j) az építésügyi hatósági engedélyezés és ellenőrzés során feltárt szabálytalanságok.

(5) Az építésügyi vagy az építésfelügyeleti hatóság a tényállás tisztázása és a további szükséges intézkedések megállapítása érdekében ellenőrzése során az építési tevékenység folytatását a helyszínen – alkalmanként legfeljebb egyszer – 30 napra

a) megtilthatja, ha azt állapítja meg, hogy az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott követelményeket súlyosan megsértették, vagy

b) megtiltja és a szabálytalan állapot megszüntetését elrendeli, ha az építőipari kivitelezési tevékenység végzése az állékonyságot, az életet és az egészséget vagy a közbiztonságot közvetlenül veszélyezteti,

amely idő alatt az építésügyi vagy az építésfelügyeleti hatóságnak döntenie kell az eljárás megszüntetéséről vagy folytatásáról.

(6) A szabálytalanságot megállapító hatóság a felelőssel szemben köteles eljárást lefolytatni vagy kezdeményezni az eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező illetékes hatóságnál vagy névjegyzéket vezető kamaránál. A megkeresett hatóság, névjegyzéket vezető szerv a felelőssel szemben köteles az eljárást lefolytatni.

(7) Az építésügyi szabályok megsértése miatt a természetes személlyel, jogi személy esetén szakmagyakorlási jogosultsággal rendelkező tagjával vagy alkalmazottjával szemben alkalmazott büntetést – jogszabályban meghatározottak szerint – a Nyilvántartás bírság és szankció adatállományában kell rögzíteni.

53. §³⁵³ Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági ügyek döntésre való szakmai előkészítése, a döntés meghozatala, végrehajtása, az állami főépítési, valamint az önkormányzati főépítési feladatok ellátása jogszabályban meghatározott szakirányú felsőfokú végzettséghez, valamint egyéb – jogszabályban meghatározott – feltételekhez kötött tevékenység.

Az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárás szabályai³⁵⁴

53/A. §³⁵⁵ (1)³⁵⁶ A kormányrendeletben meghatározott építésügyi vagy építésfelügyeleti eljárásban az ügyfél a kérelmet elektronikusan is benyújthatja.

(2) Az építésügyi hatósági engedélyezési eljárásban az építésügyi hatóság és az eljáró szakhatóság az eljárást és annak eljárési cselekményeit elektronikus ügyintézés keretében folytatja le. A megkeresett szakhatóság elektronikus úton küldi meg állásfoglalását az építésügyi hatóság számára.

(3) Az építésügyi és építésfelügyeleti hatóság az ellenőrzési feladatokba szakértőként a területi építész és területi mérnöki kamarákat, valamint az országos építész és országos mérnöki kamarákat (a továbbiakban együtt: szakmai kamarák) és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarát vagy jogosult szakintézményt, valamint jogszabályban meghatározottak szerint egyéb szakértőt vehet igénybe. Ha az építésügyi és építésfelügyeleti hatóság eljárásában szakértőt hallgat meg, szakértői véleményt kér, ellenőrzésébe szakértőt von be, a hatóság az ügyfelet a szakértői vizsgálatban való közreműködésre kötelezheti.

53/B. §³⁵⁷ Azon építési beruházás építésügyi hatósági eljárására, amely legalább – az építésügyi bírság megállapításának részletes szabályairól szóló kormányrendelet szerint számított – 90 millió forint építmény értékű, és ipari vagy szolgáltatási rendeltetésű, a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Ngtv.) rendelkezéseit kell alkalmazni, az Ngtv. 2. §-a kivételével.

53/C. §³⁵⁸ (1)³⁵⁹ Amennyiben az eljárásban több mint ötven ügyfél vesz részt, az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóság akkor tart közmeghallgatást, ha azt a tényállás tisztázása érdekében indokoltnak tartja. Az építésügyi hatóság a használatbavételi engedélyezési eljárás során nem tart közmeghallgatást.

(2)³⁶⁰ Az ügyfél, illetve a kifejezetten rá vonatkozó rendelkezés tekintetében az eljárás egyéb résztvevője az építésügyi hatóság vagy az építésfelügyeleti hatóság jogerős másodfokú döntésének felülvizsgálatát a határozat közlésétől számított tizenöt napon belül jogszabálysértésre hivatkozással kérheti a közigazgatási ügyekben eljáró bíróságtól a határozatot hozó hatóság elleni kereset indításával.

(3)³⁶¹ Amennyiben a használatbavételi engedélyezési eljárásban benyújtott fellebbezés és az építésügyi engedélyezési eljárásban jogerősen elbírált fellebbezés azonos indokokat tartalmaz, a használatbavételi engedélyezési eljárásban másodfokon eljáró hatóság a fellebbezési kérelmet érdemben nem vizsgálja.

(3a)³⁶² Ha az építésügyi hatóság az engedélyezési eljárásában kormányrendeletben meghatározott szakkérdést vizsgál, az ügyintézési határidő 35 nap, kivéve, ha szakhatósági eljárás lefolytatására is sor kerül.

(3b)³⁶³ Az összevont telepítési eljárás során az építésügyi hatóság számára irányadó ügyintézési határidő

a) a telepítési hatásvizsgálati szakaszban

aa) 50 nap,

ab) környezeti hatásvizsgálati eljárás vagy egységes környezethasználati engedélyezési eljárás lefolytatása esetén 85 nap;

b) az integrált építési engedélyezési szakaszban

ba) 25 nap,

bb) környezeti hatásvizsgálati eljárás vagy egységes környezethasználati engedélyezési eljárás lefolytatása esetén 85 nap.

(4)³⁶⁴ Az építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokban a részt vevő szakhatóságok ügyintézési határideje a szakhatósági állásfoglalás és az előzetes szakhatósági állásfoglalás kiadása során egységesen huszonegy nap, kivéve, ha az ügyfajta-ra vonatkozó különös hatósági eljárási szabályokat megállapító jogszabály rövidebb határidőt állapít meg.

(5)³⁶⁵ A használatbavételi engedélyezésben részt vevő szakhatóságok állásfoglalásukban nem írhatnak elő újabb feltételt vagy követelményt az építési engedélyezéshez adott szakhatósági véleményükben meghatározottakhoz képest és nem tagadhatják meg szakhatósági állásfoglalásuk megadását azzal az indokkal, hogy időközben a szakterületre vonatkozó szabályok megváltoztak.

(6)³⁶⁶ Ha a szakhatóság a (4) bekezdésben foglalt határidőn belül nem ad ki állásfoglalást, és ellenérdekű ügyfél az első fokú eljárásban nem vesz részt, a hozzájárulását megadottnak kell tekinteni.

(7)³⁶⁷ Az eljárás megindításáról szabályszerűen értesített ügyfél ügyféli jogait akkor gyakorolhatja, ha az ügyfél az első fokú eljárásban nyilatkozatot tett vagy kérelmet nyújtott be.

(8)³⁶⁸ Az építésügyi hatóság határozata honvédelmi okból akkor nyilvánítható fellebbezésre tekintet nélkül végrehajthatónak, ha az kiemelt fontosságú meglévő honvédelmi területen megvalósuló, és a külön jogszabály szerinti honvédelmi és katonai célú építmény építésügyi hatósági engedélyezésére irányul.

(9)³⁶⁹ A (8) bekezdésben meghatározott esetben a fellebbezést elbíráló hatóság

a) az ügyfél kérelmére a közérdekre tekintettel, vagy abban az esetben, ha az az ügyfél különös méltánylást érdemlő jogának, vagy jogos érdekének érvényesítése érdekében szükséges, vagy

b) a szakhatóság felügyeleti szervének kérelmére, ha az ügyben eljáró építésügyi hatóság a szakhatóság állásfoglalását figyelmen kívül hagyta, illetve az eljárását mellőzte a határozat végrehajtását felfüggesztheti.

(10)³⁷⁰ Nincs helye fellebbezésnek a másodfokú eljárásban hozott

- a) a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasító,
- b) az eljárást megszüntető,
- c) az eljárás felfüggesztése tárgyában hozott,
- d) a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 33/A. §-ban meghatározott fizetési kötelezettséggel kapcsolatos,
- e) az irat betekintési jog korlátozására irányuló kérelem tárgyában hozott és
- f) a költségmentesség iránti kérelmet elutasító, a költségmentesség módosításáról vagy visszavonásáról szóló első fokú végzés ellen.

(11)³⁷¹ Az építésügyi és az építésfelügyeleti hatóság eljárást lezáró döntésének jogerőre emelkedésétől és végrehajthatóvá válásától számított hat hónapot követően új ügyfél nem vehet részt az eljárásban.

(12)³⁷² Az ügyfél a fellebbezését indokolni köteles, a fellebbezésnek a megtámadott döntéssel tartalmilag összefüggőnek kell lennie, és a fellebbezésben csak a döntésből közvetlenül adódó jog- vagy érdeksérelemre lehet hivatkozni.

53/D. §³⁷³

III/A. FEJEZET³⁷⁴

53/E–53/G. §

IV. Fejezet

AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET FENNTARTÁSA, HASZNÁLATA ÉS ÉRTÉKEINEK VÉDELME

Az épített környezet fenntartása és használata

54. § (1)³⁷⁵ Az épített környezet elemeit (a közterületet, az építési telkeket és területeket, építményeket, építményrészeket, építményegyütteseket, burkolt és zöldfelületeket) – a jó műszaki állapot folyamatos fenntartása mellett – csak a jellegük szerinti rendeltetésüknek, a rájuk vonatkozó hatósági előírásoknak és engedélyeknek megfelelő célra és módon szabad használni.

(2) A tulajdonos köteles az építmény állapotát, állékonyságát a jogszabályokban meghatározott esetekben és módon időszakonként felülvizsgáltatni, és a jó műszaki állapothoz szükséges munkálatokat elvégeztetni.

(3)³⁷⁶ Az építménynek, építményrésznek, önálló rendeltetési egységnek a használatbavételi, illetve fennmaradási engedélytől, ennek hiányában az eredeti rendeltetéstől eltérő használatához – ha jogszabály eltérően nem rendelkezik – az építésügyi hatóság engedélye szükséges. A használat változtatását az új használatra való alkalmasság igazolásával, továbbá jogszabályban meghatározott esetekben az építmény, építményrész, önálló rendeltetési egység és környezete kölcsönhatásának vizsgálatával kell alátámasztani.

(4)³⁷⁷ A közterület rendeltetése

- a) a telkek térbeli kapcsolatának, megközelítésének,
- b) a közúti és gyalogos közlekedés (út, járda stb.),
- c) a kikapcsolódás, a szórakozás, a sporttevékenység, a szabadidő-eltöltés,
- d) a felvonulás, a gyülekezés, a közösségi megnyilvánulás,
- e) szobor elhelyezésének, emlékhely kialakításának, művészeti alkotások elhelyezésének,
- f) a közművek elhelyezésének,
- g) zöldfelületek kialakításának biztosítása.

(5)³⁷⁸ A közterületet rendeltetésének megfelelően bárki használhatja. A közterület rendeltetésére és használatára jogszabály további szabályokat állapíthat meg.

(6)³⁷⁹

(7)³⁸⁰ Egyéb ingatlanoknak a közhasználat céljára átadott területrészeire – az erről szóló külön szerződésben foglaltak keretei között – a közterületre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

55. § (1)–(2)³⁸¹

(3)³⁸² Ha az építmény, építményrész felújítása, átalakítása a településkép előnyösebb kialakítása szempontjából vagy településrendezési okokból vált szükségessé, ezek költségei, továbbá az építmény használatának az átalakítás miatt történt korlátozásából eredő károk megtérítése – a munkálatok elvégzése folytán bekövetkezett értékemelkedés levonásával – a települési önkormányzatot terheli.

(4) Ha a településkép előnyösebb kialakítása céljából vagy településrendezési okokból az építmény, építményrész lebontása vált szükségessé, a tulajdonost a kisajátítási kártalanításra vonatkozó szabályok szerint kártalanítani kell.

Az építészeti örökség védelme

56. § (1)³⁸³ Az építészeti örökséghez tartoznak a műemlékek, a műemléki környezetek, a műemléki jelentőségű területek és a történeti tájak. Az építészeti örökség megfelelő fenntartása és megóvása közérdek.

(2) Az építészeti örökség kiemelkedő értékű elemeit nemzetközi (egyetemes), országos (nemzeti) és helyi építészeti örökség részeként kell kijelölni (védetté nyilvánítani), fenntartani, megővni, használni és bemutatni.

(3) A nemzetközi építészeti örökség – a „Világörökség jegyzék”-ben nyilvántartott – kiemelkedő, egyetemes értékű elemeit a vonatkozó nemzetközi egyezményeknek is megfelelően kell fenntartani, megőrizni, használni és bemutatni.

(4)³⁸⁴

(5) Az országos építészeti örökség – a műemléki, természetvédelmi és egyéb védettséget tartalmazó nyilvántartásba vett – kiemelkedő, nemzeti értékű elemekre vonatkozó részletes szabályokat külön törvények állapítják meg.

57. § (1)³⁸⁵ Az építészeti örökségnek azok az elemei, amelyek értékük alapján a 56. § szerint nem részesülnek országos egyedi műemléki védelemben, de a sajátos megjelenésüknél, jellegzetességüknél, településképi vagy településszerkezeti értéküknél fogva a térség, illetőleg a település szempontjából kiemelkedőek, hagyományt őriznek, az ott élt emberek és közösségek munkáját és kultúráját híven tükrözik, a helyi építészeti örökség részét képezik.

(2)³⁸⁶ A helyi építészeti örökség értékeinek feltárása, számbavétele, védetté nyilvánítása, fenntartása, fejlesztése, őrzése, védelmének biztosítása a települési önkormányzat feladata. Az országos területi műemléki védelem az egyes ingatlanokon fennálló helyi egyedi védelem hatályát nem érinti.

(3)³⁸⁷ A helyi védetté nyilvánításról vagy annak megszüntetéséről, továbbá a védettséggel összefüggő korlátozásokról és kötelezettségekről és támogatásokról a települési önkormányzat (a fővárosban a fővárosi és a kerületi önkormányzat is) rendeletben dönt.

(4)³⁸⁸ Az önkormányzat – a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 5. § (1) bekezdésében foglalt együttműködési kötelezettségre figyelemmel – a helyi védettség településrendezési eljáráson kívüli megszüntetéséről szóló rendelet tervezetét tájékoztatásul megküldi a kulturális örökségvédelmi hatóságnak.

*Oktatási, tudományos és együttműködési feladatok*³⁸⁹

57/A. §³⁹⁰ (1) Az érintett miniszterek együttműködnek annak érdekében, hogy a lakosság – különös tekintettel a tanulókra és a hallgatókra – megismerhesse az épített környezet emberhez méltó, egészséges és esztétikus alakításával, az építészeti kultúra terjesztésével, fejlesztésével, az építészeti értékek, örökség védelmével kapcsolatos alapvető ismereteket az alap-, közép- és felsőfokú, valamint az iskolarendszeren kívüli oktatás, képzés, nevelés keretében, a közművelődés és ismeretterjesztés, a sajtó és a tömegtájékoztatás útján.

(2) Az épített környezet alakításával és védelmével kapcsolatos feladatok ellátása során az állami és a helyi önkormányzati szervek együttműködnek az érintett szakmai kamarákkal és a társadalom más szervezeteivel.

(3) A miniszter – jogszabályban felsorolt és részletezett – szakmai díjakat adományoz különösen az alábbi területeken:

a) a kiemelkedő építészeti-műszaki alkotótevékenység, továbbá

b) az épített környezet alakításában, védelmében és fejlesztésében, a települési és építészeti értékek feltárásában, megőrzésében kifejtett eredményes és kiemelkedő munka, valamint

c) a településrendezési és az építésügyi igazgatási tevékenység kimagasló színvonalának elismerése.

(4)³⁹¹ A kulturális örökség védelméért felelős miniszter, valamint a sajátos építményfajták szerinti miniszterek külön jogszabályban meghatározott szakmai díjakat adományoznak.

(5)³⁹² Az e törvényben megállapított szakmagyakorlási tevékenységeket érintő feladatok ellátása során a miniszter együttműködik a felsőoktatásban folyó képzési és fejlesztési kérdésekben az állami hatáskörök ellátásában közreműködő testületekkel – különösen a Magyar Felsőoktatási Akkreditációs Bizottsággal, a Felsőoktatási Tervezési Testülettel, a Magyar Rektori Konferenciával –, az egyéb civil vagy érdekképviseleti szervezetekkel és a műszaki tudományos egyesületekkel.

(6)³⁹³ A tervező- és szakértő mérnökök, valamint építészek szakmai kamaráiról szóló 1996. évi LVIII. törvény (a továbbiakban: Kamtv.) 11. § (2) bekezdés j) pontjában meghatározott eseteken túl a Magyar Építész Kamara, illetve a Magyar Mérnöki Kamara jogosult a Kamtv. 1. § (1) bekezdésében meghatározott körben, valamint az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági feladatot ellátó köztisztviselők és kormánytisztviselők esetében a külön kormányrendeletben meghatározott módon a felsőfokú végzettséget igazoló oklevél szakirányú kredittartalmának a megállapítására, ha az oklevélből a külön kormányrendeletben meghatározott munkakört megalapozó képzettségi szint – a kormányrendelet alapján – nem állapítható meg.

IV/A. FEJEZET³⁹⁴

FENNTARTHATÓSÁGI SZEMPONTOK ÉRVÉNYESÍTÉSE EGYES KERESKEDELMI ÉPÍTMÉNYEK ENGEDÉLYEZÉSE VONATKOZÁSÁBAN

57/B. § E fejezet alkalmazásában kereskedelmi építmény: a kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény szerinti üzlet és bevásárlóközpont.

57/C. § (1) Az építési engedélyhez kötött építési tevékenységgel megvalósuló, 400 m²-nél nagyobb bruttó alapterületű kereskedelmi építmény építésének, átalakításának, valamint a 400 m²-t meghaladó bruttó alapterületre való bővítésének építésügyi hatósági engedélyezési eljárásában az országos illetékességgel eljáró Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal vezetőjének (a továbbiakban: Kormányhivatal) szakhatósági állásfoglalását be kell szerezni az építési engedély iránti kérelem és mellékletei megküldésével.

(2)³⁹⁵ A Kormányhivatal a szakhatósági állásfoglalását hatvan napon belül adja meg. E határidőbe nem számít bele az 57/D. § (4) bekezdése szerinti kiegészítő adatok és információk, illetve vélemények beérkezéséig tartó idő.

(3) Az (1) bekezdésben megjelölt engedélyezési eljárás megindítását megelőzően a kérelmező a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvény szakhatósági közreműködésre vonatkozó szabályai szerint előzetes szakhatósági hozzájárulás kiadását is kérheti a Kormányhivaltól. Az előzetes szakhatósági hozzájárulás egy éven belül használható fel az (1) bekezdés szerinti építési engedélyezési eljárásban. A szakhatósági hozzájárulás iránti kérelemnek tartalmaznia kell legalább a kereskedelmi építmény és a kapcsolódó kiszolgáló létesítmények látványtervét, főbb adatainak, tervezett méreteinek és várható forgalmának leírását.

(3a)³⁹⁶ Amennyiben az (1) bekezdés szerinti engedélyezési eljárásban a Kormányhivatal szakhatósági állásfoglalása iránti megkeresésnek van helye, az építésügyi hatóság ügyintézési határideje 75 nap, amelybe a Kormányhivatal szakhatósági eljárásának időtartama, de legfeljebb 60 nap beszámít.

(4) A Kormányhivatal a szakhatósági hozzájárulás iránti kérelem elbírálása során a kereskedelmi építményekre vonatkozó különös környezetvédelmi, közlekedési és településfejlesztési követelményeket megállapító kormányrendelet figyelembevételével az (1) bekezdésben meghatározott kereskedelmi építménynek a létesítés helye szerinti településre és vonzástérzetére gyakorolt környezeti, közlekedési és településrendezési hatásaival összefüggő szakkérdésben foglal állást abban a tekintetben, hogy a kereskedelmi létesítmény nem okoz-e olyan hátrányos következményeket, amelyek aránytalanul meghaladják a kereskedelmi építmény létesítésétől várható előnyöket.

(5) Az olyan építési engedélyezési eljárásokban, amelyekben a Kormányhivatal e fejezet szerint szakhatóságként működött közre, másodfokú építésügyi hatósági hatáskörben nem járhat el, ilyen ügyekben e hatáskört a Heves Megyei Kormányhivatal látja el.

57/D. § (1) A szakhatósági eljárás során a Kormányhivatal – az építési engedély iránti kérelem és mellékletei, illetve az előzetes szakhatósági hozzájárulás iránti kérelem megküldése mellett – beszerzi a miniszter, a kereskedelemért, a településfejlesztésért és településrendezésért, a környezetvédelemért, valamint a közlekedésért felelős miniszterek képviselőinek részvételével működő bizottság (a továbbiakban: Bizottság) véleményét. A Kormányhivatal a szakhatósági állásfoglalás kiadása során mérlegeli a Bizottságtól beszerzett véleményt.

(2) A Bizottság öt tagból áll. A Bizottság tagja az (1) bekezdésben megjelölt miniszterek által kijelölt egy-egy személy, elnöke a miniszter által kijelölt személy.

(3) A Bizottság a véleménye kialakítása során – az e törvény felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott részletes szempontok szerint – vizsgálja a tervezett kereskedelmi építménynek a létesítés helye szerinti településre és vonzástérzetére gyakorolt környezeti, közlekedési és településfejlesztési hatásait, valamint az esetlegesen várható kedvezőtlen hatások megszüntetésére, elkerülésére, csökkentésére vonatkozóan a kérelmező által tervezett intézkedések megvalósíthatóságát.

(4) A Bizottság megkeresheti a Kormányhivatalt, hogy megfelelő határidő tűzésével

a) szerezzen be a kérelmezőtől kiegészítő adatokat és információkat, továbbá

b) szerezze be az érintett települési önkormányzatok, fogyasztói, környezetvédelmi érdekképviseleti, valamint más érintett civil szervezetek véleményét.

V. Fejezet

VEGYES ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Nyilvántartások

58. § (1)³⁹⁷ A szakmai kamarák vezetik az építészeti-műszaki tervezői, településtervezői, településrendezési szakértői, építésügyi műszaki szakértői, energetikai tanúsítói, építési műszaki ellenőri, felelős műszaki vezetői jogosultsággal rendelkező természetes és jogi személyek egységes elektronikus névjegyzéki hatósági nyilvántartását.

(2)³⁹⁸ A Magyar Kereskedelmi és Iparkamara vezeti az építőipari kivitelezési tevékenységet folytatók elektronikus regisztrációjának hatósági nyilvántartását az alábbi személyesadattartalommal:

a) építőipari kivitelező vállalkozó neve, címe, valamint jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet esetén a cég tulajdonosa vagy vezető tisztségviselője vagy képviselője jogosult természetes személy neve, lakóhelye,

b) egyéni vállalkozó neve, egyéni vállalkozói nyilvántartási száma.

(3)³⁹⁹ A kérelem benyújtásakor

a) harmincezer forint igazgatási szolgáltatási díjat köteles fizetni az eljáró hatóság számlájára

aa) az építészeti-műszaki tervezői tevékenység,

ab) az építésügyi műszaki szakértői tevékenység,

ac) az építési-műszaki ellenőri tevékenység,

ad) a felelős műszaki vezetői tevékenység,

*ae)*⁴⁰⁰

af) a településtervezői tevékenység,

ag) a településrendezési szakértői tevékenység,

*ah)*⁴⁰¹

folytatására engedélyt kérelmező személy,

b) húszezer forint igazgatási szolgáltatási díjat köteles fizetni az eljáró hatóság számlájára

ba) a külön jogszabály szerinti szakmai továbbképzési kötelezettség teljesítését igazoló hatósági bizonyítvány kiállítását,

bb) az eseti építészeti-műszaki tervezési engedélyt, eseti műszaki ellenőri engedélyt, eseti felelős műszaki vezetői engedélyt kérelmező személy,

*c)*⁴⁰² összesen negyvenezer forint igazgatási szolgáltatási díjat köteles fizetni az eljáró hatóság számlájára az a kérelmező személy, aki az *a)* pontban meghatározott valamelyik tevékenység mellett egyidejűleg az *a)* pontban meghatározott más tevékenység folytatására is engedélyt kér,

d) ötezer forint igazgatási szolgáltatási díjat köteles fizetni a névjegyzéket vezető szerv számlájára

da) a jogosultságnak igazolását kérő személy,

db) az építőipari kivitelezői névjegyzékbe (elkülönített névjegyzékbe) vételét bejelentő egyéni vállalkozó vagy gazdasági társaság,

*dc)*⁴⁰³

dd) az energetikai tanúsítói tevékenység folytatására bejelentést tevő személy.

Az *a)* és *b)* pontokban meghatározott eljárások, illetve azokkal összefüggésben keletkezett eljárások fellebbezésének igazgatási szolgáltatási díja harmincezer forint.

(4)⁴⁰⁴ Az (1) és (2) bekezdés szerinti nyilvántartást elektronikus úton kell vezetni, az adatokat elektronikusan kell tárolni és feldolgozni. A nyilvántartásnak alkalmasnak kell lennie a bekövetkezett változások folyamatos követésére és a nyilvántartásból történő elektronikus adatszolgáltatásra.

(5)⁴⁰⁵

(6)⁴⁰⁶ A miniszter – kormányrendeletben meghatározott módon – a Nyilvántartás keretében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló törvényben meghatározottak szerint építésügyi hatósági engedélyezési eljárást támogató elektronikus dokumentációs rendszert (ÉTDR) működtet. A miniszter a szabálytalan építési tevékenység feltárására irányuló építésfelügyeleti tevékenységet támogató elektronikus építésügyi monitoring rendszert (ÉMO) működtet.

(7)⁴⁰⁷ A Nyilvántartás adatai megismerhetők és hozzáférhetők a külön törvényekben foglaltak figyelembevételével.

(8)⁴⁰⁸ Az építésügy különböző területein keletkezett – a (9)–(10) bekezdésben meghatározott – személyes adatok kezelésével a Nyilvántartás célja

a) az építésügy körébe tartozó szakmai közfeladat ellátásának elősegítése,

b)⁴⁰⁹ az építmények és telkek állapotának, az építési folyamat végzésének, az építési folyamat résztvevői tevékenységének, szerződéses kötelezettsége teljesítésének ellenőrizhetősége, elmulasztásának (11) bekezdés szerinti szankcionálhatósága,,

c) az egyéb szakmai feladatok ellátásához, kötelezettségek teljesítéséhez, építésügyi érdekérvényesítéshez szükséges adatok és információk szolgáltatása.

(9)⁴¹⁰ Az építésügyért felelős állami vezető mint adatkezelő, kormányrendeletben meghatározottak szerint a Nyilvántartás keretein belül az építési folyamat alábbi résztvevőinek személyes adatait kezeli:

a) építtető, kötelezett,

b)⁴¹¹

c) építési műszaki ellenőr,

d) építtetői fedezetkezelő,

e) építészeti-műszaki tervező,

f) településtervező,

g) településrendezési szakértő,

h)⁴¹²

i)⁴¹³

j) építésügyi műszaki szakértő,

k) vállalkozó kivitelező,

l) felelős műszaki vezető, valamint

m) energetikai tanúsító.

(10)⁴¹⁴ Az adatkezelő a (9) bekezdésben felsorolt személyek alábbi személyes adatait kezeli:

a) természetes személyazonosító adatok,

b)⁴¹⁵ lakcím, értesítési cím, székhely,

c) adóazonosító jel, adószám,

d) jogi személy vagy jogi személyiség nélküli szervezet esetén a cég képviseletére jogosultak neve, adóazonosító jele, lakcíme,

e) a (9) bekezdés a) és d) pontja kivételével a szakképzettség megnevezése, okirati száma, szakmagyakorlási jogosultsági névjegyzéki száma,

f) elektronikus ügyintézés, kapcsolattartás esetén az elektronikus levélcím, telefonszám,

g) bírságok, szankciók, fegyelmi büntetések.

(11)⁴¹⁶ A Nyilvántartás a lánc tartozások elkerülése érdekében, a tervezési vagy építőipari kivitelezési tevékenység végzésének felfüggesztése vagy a nyilvántartásból törlés céljából tartalmazza az építmény tervezésére vagy építőipari kivitelezési tevékenység végzésére irányuló szerződéses főkötelezettséghez kapcsolódó díjfizetési kötelezettség nem teljesítése tárgyában hozott marasztaló jogerős bírósági ítéletről kiállított értesítést, amely

a) a marasztalt fél (10) bekezdés szerinti, a bíróság rendelkezésére álló adatait, továbbá

b) az ítélet rendelkező részének és indokolásának a díjfizetési kötelezettség nem teljesítésével összefüggő részét tartalmazza.

(12)⁴¹⁷ A szakmai kamara, továbbá a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara a (11) bekezdésben meghatározott értesítés vagy kormányrendeletben meghatározott nemfizetési jelzés alapján – az 52. § (3) bekezdésben foglalt alapelvek figyelembe vétele mellett – a (11) bekezdésben meghatározott jogkövetkezményt alkalmazhat, mely a kamarák nyilvántartásának közérdekből nyilvános részét képezik.

(13)⁴¹⁸ A bíróság a (11) bekezdésben foglalt értesítést az ítélet kihirdetésétől számított 15 napon belül elektronikus úton megküldi a Nyilvántartás számára.

(14)⁴¹⁹ A Nyilvántartás működtetéséhez szükséges állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis adatait annak jogszabályban kijelölt szolgáltatója térítésmentesen biztosítja.

59. §⁴²⁰ (1) Az adatkezelő – e törvényben és más jogszabályokban foglaltak szerint – gondoskodik a jogszerű adatkezelés feltételeiről, a személyes adatok elkülönített kezeléséről, továbbá a Nyilvántartás adataihoz való hozzáférés korlátozásával az illetéktelen adatfelhasználás megelőzéséről.

(2) A Nyilvántartás adatállományában rögzített, az 58. § (9) és (10) bekezdése szerinti személyes adatokat

a) az adatkezelő, az adatfeldolgozó, és az érintettek a saját személyes adataikat korlátozás nélkül,

b) a jogszabályban meghatározott adatfelelősök a feladat ellátásához szükséges tartalommal korlátozottan,

c)⁴²¹ a települési önkormányzat, a fővárosi és megyei kormányhivatal, a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatala, a szakmai kamara és a (4) bekezdés szerinti egyéb szervek és személyek, a jogszabályokban meghatározott építésügyi feladatuk ellátásához szükséges mértékű hozzáférési jogosultságuk szerint korlátozottan,

d) a szakmagyakorlók és az a)–c) pontba nem tartozó egyéb szervek és személyek – ha törvény eltérően nem rendelkezik – az érintett írásbeli hozzájárulásával ismerhetik meg.

(3) A miniszter e törvényben és a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározottak szerint

a) a településfejlesztési, -rendezési és építésügyi dokumentációk országos központi tervtárának működtetéséről, fenntartásáról, fejlesztéséről, valamint a dokumentációk megőrzéséről és közérdekű hasznosításáról,

b)⁴²² a Nyilvántartás működtetéséről, fenntartásáról és fejlesztéséről, valamint a fenntartást biztosító, a Nyilvántartás elektronikus alkalmazásai jogszabályban előírt kötelező használatának – a rendszerhasználattal arányos díj ellenében történő – biztosításáról,

c) a nyilvánosság, a közösségi ellenőrzés, a tájékoztatási, véleménynyilvánítási és javaslattételi lehetőség biztosítására vonatkozó, a 3. § (2) bekezdésében meghatározott, továbbá információs feladatai teljesítéséről

az országos illetékességű – a személyes adatok kezelése tekintetében adatfeldolgozóként kijelölt – Dokumentációs Központ útján gondoskodik.

(4) A Dokumentációs Központ, valamint a Nyilvántartás elektronikus úton kapcsolódik az alábbi nyilvántartásokhoz, és ezúton biztosítja a kormányrendeletben meghatározott nem személyes és e törvényben meghatározott személyesadat-tartalom lekérdezését az alábbiak szerint:

a) az ingatlan-nyilvántartási rendszerből az építésügyi és építésfelügyeleti hatóság számára az ingatlan-nyilvántartásra vonatkozó jogszabályok szerint, a tényállás tisztázásához

szükséges, általuk megjelölt – eljárás alá vont ingatlanokhoz kapcsolódó – személyek 58. § (10) bekezdés *a*) és *b*) pontja szerinti személyes adatait,

b)⁴²³ az országos elektronikus közhiteles polgárok személyi, lakcím- és értesítési cím adatait tartalmazó nyilvántartásból az ügyfél 58. § (10) bekezdés *a*) és *b*) pontja szerinti személyes adatait,

c) a szakmai kamarák nyilvántartásaiból a szakmagyakorló 58. § (10) bekezdése szerinti személyes adatait,

d) a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara nyilvántartásából az építőipari kivitelező 58. § (2) bekezdése szerinti személyes adatait,

e) a levéltárakból az elektronikus elérhető építésügyi tárgyú dokumentumok személyes adatait, valamint

f) a cégnyilvántartás személyes adatait.

(5) Az e törvényben és a felhatalmazása alapján kiadott kormányrendeletben meghatározott dokumentáció- és adatbeszerzés céljából a Dokumentációs Központ – a (4) bekezdés szerinti szervekkel, az általuk működtetett rendszer szolgáltatásainak a Dokumentációs Központ saját informatikai eszközeivel történő igénybevételére – szolgáltatási szerződést köt.

(6) A Nyilvántartás adatállományában rögzített személyes adatok – a (7) bekezdésben foglalt eltérésekkel – csak az 58. § (8) bekezdésében meghatározott közérdekű cél érdekében szükséges ideig, de legfeljebb 10 évig kezelhetők.

(7) A Nyilvántartásban

a) határidő nélkül nyilvántarthatóak és nem törölhetőek a személyes adatok az archiválandó dokumentumok esetében; ilyenek különösen:

aa) tervdokumentációk esetében a tervező és az építető adatai,

ab) szakértői vélemények esetében a szakértő és a megbízó adatai,

ac) építési napló és mellékleteiben rögzítetten az adott építési folyamatban részt vevők adatai,

ad) engedélyek esetében a döntésben jogszabály alapján kötelező elemként szereplő adatok,

ae) az energetikai tanúsítvány esetében a tanúsító adatai,

b) az 52. § (7) bekezdése szerinti személyes adatok, ellenőrzési jegyzőkönyvek és hatósági döntések

ba) az 52. § (1) bekezdésének *a*) és *e*) pontjában, valamint az 52. § (2) bekezdésének *a*) és *e*) pontjában foglalt esetekben a rögzítéstől számított 1 évig,

bb) az 52. § (1) bekezdésének *b*)–*d*) pontjában, valamint az 52. § (2) bekezdésének *b*)–*d*) és *f*) pontjában foglalt esetekben a rögzítéstől számított 5 évig kezelhetők.

(8) A Nyilvántartásból az adatszolgáltatás teljesítését követően haladéktalanul törölni kell az igénybevevőnek az igénybevétellel összefüggésben kezelt adatait. A (6) és (7) bekezdésben meghatározott határidőt követően a nyilvántartásból törölni kell az adatokat a bejegyzés alapjául szolgáló dokumentummal együtt, függetlenül az adatrögzítő szervtől, személytől.

(9) A dokumentáció- és adatbeszerzés céljából megkeresett levéltárak és egyéb szervezetek a kért dokumentációkat, adatokat kormányrendeletben meghatározottak szerint szolgáltatják a Dokumentációs Központ számára.

(10)⁴²⁴ Az 58. § szerinti nyilvántartásban kezelt adatok a Központi Statisztikai Hivatal részére statisztikai célra egyedi azonosításra alkalmas módon térítésmentesen átadhatók és felhasználhatók.

A törvény hatálybalépése és átmeneti rendelkezések

60. § (1)⁴²⁵ E törvény – a (2) bekezdés kivételével – 1998. január 1-jén lép hatályba.

a)–*h*)⁴²⁶

(2)⁴²⁷ A törvénynek a 30. § szerinti kártalanítási szabályai a törvény kihirdetését követő 8. napon; a településtervezési, az építészeti-műszaki tervezési, a műszaki szakértői, az építési műszaki ellenőri jogosultsággal, a településrendezési és építészeti tervpályázatokkal kapcsolatos előírásai, valamint a 41. §-a és a 62. § (2) bekezdés j) pontjának előírásai a törvény kihirdetését követő 60. napon lépnek hatályba.

E törvény 30. §-ának rendelkezéseit kell alkalmazni a törvény hatálybalépésétől kezdődően a korábbi rendezési tervek alapján fennálló, a tulajdonosi érdekeket sértő övezeti előírások változásával, az egyedi határozattal elrendelt, továbbá az egyedi határozattal el nem rendelt tilalmakkal kapcsolatban.

(3)⁴²⁸

(3a)⁴²⁹ E törvénynek az egyes törvények fogyasztóvédelmi célú módosításáról szóló 2013. évi CLXXXIII. törvénnyel megállapított 53/F. § (1) bekezdését az olyan építési engedélyezési eljárásban is alkalmazni kell, amelynél az egyes törvények fogyasztóvédelmi célú módosításáról szóló 2013. évi CLXXXIII. törvény 16. §-ának hatálybalépésekor⁴³⁰ az építési engedélyt az eljáró hatóság még nem adta ki.

(4)⁴³¹

(5)⁴³² 2013. január 1-től az elsőfokú építésügyi hatósági feladat- és hatáskör önkormányzati társulás útján nem látható el.

(6)⁴³³ E törvénynek a településfejlesztéssel, a településrendezéssel és az építésüggyel összefüggő egyes törvények módosításáról szóló 2012. évi CLVII. törvénnyel megállapított 53/A. §-át a nukleáris építmények tekintetében a 2015. január 1-jét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

(7)⁴³⁴ A főváros településszerkezeti tervét és a főváros rendezési szabályzatát 2014. június 30-ig el kell fogadni.

(7a)⁴³⁵ A Duna-parti építési szabályzat hatálybalépéséig a 14/B. §-ban meghatározott területekre vonatkozóan a fővárosi kerületi önkormányzat által elfogadott településrendezési eszközöket kell alkalmazni.

(7b)⁴³⁶ A Városligeti építési szabályzat hatálybalépését követően a 14/C. §-ban meghatározott területekre vonatkozóan a Budapest Főváros XIV. kerület Zugló Önkormányzata által elfogadott településrendezési eszközöket nem kell alkalmazni.

(8)⁴³⁷ A településrendezési eszközök 2013. január 1-je és 2018. december 31-e közötti készítésére és módosítására a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló kormányrendelet átmeneti rendelkezéseit kell alkalmazni.

(9)⁴³⁸ 2018. december 31-ét követően a településrendezési eszköz készítése és módosítása során nem alkalmazhatók

a) e törvény 2012. december 31-én, és

b) az országos településrendezési és építési követelményekről szóló kormányrendelet 2012. augusztus 6-án

hatályban lévő, településrendezési eszközre vonatkozó előírásai.

(10)⁴³⁹ A fővárosi kerületi önkormányzat 2014. június 30-ig a fővárosi szabályozási keretervben meghatározott keretövezet figyelembevétele helyett a fővárosi településszerkezeti terv területfelhasználásának megfelelő egyéb alkalmazható keretövezetnek megfelelő építési övezetet, övezetet állapíthat meg a fővárosi szabályozási kereterv módosítása nélkül a fővárosi önkormányzat hozzájárulásával.

(11)⁴⁴⁰ A fővárosi önkormányzat a kerületi önkormányzat (10) bekezdés szerinti módosítással kapcsolatos

a) hozzájárulását nem adja meg, indokolni köteles,

b) hozzájárulás kérdésében 60 napon belül nem határoz, a hozzájárulást megadottnak kell tekinteni.

(12)⁴⁴¹ Amennyiben a keretövezet változtatása szükséges, és a (10) bekezdésben foglalt eset nem áll fenn, a fővárosi önkormányzat 2014. június 30-ig a fővárosi szabályozási kerettervet módosíthatja.

(13)⁴⁴² A bíróság az 58. § (13) bekezdése szerinti kötelezettségét 2013. december 31-éig papír alapon is teljesítheti. Az adatkezelő gondoskodik a papír alapú ítéletek Nyilvántartásba történő elektronikus feltöltéséről.

60/A. §⁴⁴³

60/B. §⁴⁴⁴ Az 57/D. § (1) bekezdésében meghatározott Bizottságot 2015. január 15-ig létre kell hozni. A miniszter 2015. január 8-ig felkéri a Bizottság tagjait kijelölni jogosult minisztereket, hogy jelöljenek tagokat a Bizottságba.

60/C. §⁴⁴⁵ A kereskedelemről szóló 2005. évi CLXIV. törvény szerinti üzlet és bevásárlóközpont építésére vonatkozó, 2015. január 1-jét követően benyújtott építésügyi hatósági engedély iránti kérelmekre e törvénynek az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvénynek az egyes kereskedelmi építmények engedélyezése fenntarthatósági szempontjainak érvényesítése érdekében történő módosításáról szóló 2014. évi CXIII. törvénnyel megállapított rendelkezéseit kell alkalmazni azzal, hogy a 2015. január 1. és 2015. január 31. között benyújtott építésügyi hatósági engedély iránti kérelmek esetében az ügyintézési határidő 2015. február 1-jén kezdődik, a kérelmek elbírálását ezen a napon kell elkezdni.

61. § (1) Ahol jogszabály

a) általános rendezési tervet említ, azon településszerkezeti tervet,

b) alaptervet, részletes rendezési tervet említ, azon helyi építési szabályzatot és szabályozási tervet,

c) a településrendezés vonatkozásában „államigazgatás” kifejezést használ, ott „közigazgatás” kifejezést kell érteni.

(2)⁴⁴⁶

62. § (1)⁴⁴⁷ Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy

1. az építésügyi és építésfelügyeleti⁴⁴⁸

1.1. hatóságok kijelölését, illetékességi területük lehatárolását, feladat- és hatáskörét,⁴⁴⁹

1.2. hatósági ügyek döntésre való szakmai előkészítését, a döntés meghozatalát, végrehajtását, az építési folyamat felügyeletét ellátó döntéshozó és döntést előkészítő köztisztviselők és kormánytisztviselők foglalkoztatási feltételeit,

1.3 hatósági tevékenységet ellátó személyekre vonatkozó összeférhetlenségi szabályokat,

1.4. hatósági feladatellátás minimális technikai feltételeit,

1.5. vizsga és továbbképzés tartalmát, követelményeit, eljárási szabályait és a vizsgáztató szervek kijelölését,⁴⁵⁰

2. az állami és önkormányzati főépítési⁴⁵¹

2.1. tevékenység ellátásának részletes szakmai szabályait,

2.2. tevékenység foglalkoztatási feltételeit,

2.3. vizsga és továbbképzés tartalmát, követelményeit, eljárási szabályait és a vizsgáztató szervek kijelölését,

2.4. tevékenységet ellátó személyre vonatkozó összeférhetlenségi szabályokat,

3.⁴⁵² az építésügyi és építésfelügyeleti hatóság, a szakmai kamarák és a Magyar Kereskedelmi és Iparkamara által az építési folyamat résztvevői tevékenységére vonatkozó szabályok be nem tartása esetén kiszabható bírság mértékét és a szabálytalan tevékenység jogkövetkezménye megállapításának részletes szabályait,⁴⁵³

4.⁴⁵⁴ a településtervezési, a településrendezési szakértői, az építészeti-műszaki tervezési, az építésügyi műszaki szakértői, az építési műszaki ellenőri és a felelős műszaki vezetői⁴⁵⁵

4.1. tevékenység folytatásának részletes feltételeit,

4.2. tevékenységre vonatkozó szerződések tartalmi követelményeit, a szerződést biztosító mellékkötelezettségekre és a szerződés teljesítésére vonatkozó szabályokat,

4.3. tevékenység megkezdésére és folytatására jogosító engedély kiadásának rendjét,

4.4. tevékenységet folytatók névjegyzékét vezető szerv kijelölését, a névjegyzék személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát, valamint a névjegyzék vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat,

4.5. tevékenységet ellátó személyre vonatkozó összeférhetlenségi szabályokat,

5.⁴⁵⁶ a településrendezéssel kapcsolatos országos szakmai követelményeket és az azoktól való eltérés lehetőségét,⁴⁵⁷

6. az építményekkel kapcsolatos országos szakmai követelményeket és az azoktól való eltérés lehetőségét, a tervezési program tartalmi követelményeit és azok részletes szakmai szabályait,⁴⁵⁸

7.⁴⁵⁹ az energetikai tanúsítói⁴⁶⁰

7.1. tevékenység folytatásának részletes feltételeit,

7.2. tevékenységre vonatkozó szerződések tartalmi követelményeit, a szerződést biztosító mellékkötelezettségekre és a szerződés teljesítésére vonatkozó szabályokat,

7.3. névjegyzék vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat, a névjegyzéket vezető szerv kijelölését,

7.4. tevékenységek bejelentésének és a tevékenységet folytatók névjegyzékének személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát,

7.5. tevékenységet ellátó személyre vonatkozó összeférhetlenségi szabályokat,

8. a Dokumentációs Központ működésére vonatkozó részletes szabályokat, a Dokumentációs Központ részére átadandó dokumentációk és adatok körét,⁴⁶¹

9.⁴⁶² a Nyilvántartás működésének feltételeit, az adatszolgáltatás, az elektronikus ügyintézés rendjét, a Nyilvántartás használatához kapcsolódó, önköltségszámításon alapuló rendszerhasználati díjat, valamint az adatkezelésben részt vevők feladatait és felelősségét,⁴⁶³

10. a kihirdetett veszélyhelyzet folytán bekövetkezett építménykárok helyreállításával, építmények, építményszerkezetek veszélyes állapotának megszüntetésével, megelőzésével összefüggő kivételes építési követelményeket, engedélyezési, tudomásulvételi és kötelezési eljárási szabályokat, tervdokumentáció tartalmi követelményeit, a kivételes tervellenőrzési, tervpályázati és tervtanácsai szabályokat, továbbá az építőipari kivitelezési tevékenység eltérő szabályait,

11. az építmények energiahatékonyságának tanúsítását, a tanúsítványok nyilvántartásba vételét és annak szolgáltatási díját, a tanúsítványok minőségellenőrzését, minőségellenőrző szervezet kijelölését,

12. a sajátos építményfajták körébe tartozó honvédelmi, katonai és nemzetbiztonsági célú építményekre vonatkozóan⁴⁶⁴

12.1. az építésügyi és építésfelügyeleti hatóságok kijelölését,

12.2. az építésfelügyeleti tevékenység részletes szakmai szabályait,

12.3. az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági ügyek döntésre való szakmai előkészítését, a döntés meghozatalát, végrehajtását ellátó személyek szakirányú felsőfokú végzettségét és szakmai gyakorlatát,⁴⁶⁵

12.4. az építésügyi hatósági engedélyezési és kötelezési eljárások, valamint az építésügyi hatósági ellenőrzés részletes szakmai szabályait, a hatósági határozatok és végzések, valamint az építészeti-műszaki tervek részletes tartalmi követelményeit,⁴⁶⁶ továbbá

12.5. az e tevékenységek ellátásához szükséges nyilvántartások létesítésének és működésének sajátos szabályait,

12.6.⁴⁶⁷ a 6. § (3) bekezdése szerinti területfelhasználásra és a beépítésre vonatkozó sajátos feltételeket,

12.7.⁴⁶⁸ a tömeges bevándorlás okozta válsághelyzetben alkalmazható építésügyi hatósági eljárási szabályokat,

13. az építőipari kivitelezési tevékenység folytatásával összefüggő⁴⁶⁹

13.1. előírások és feltételek,

13.2. építési folyamat résztvevői feladatának, felelősségének,

13.3.⁴⁷⁰ kivitelezési szerződés részletes tartalmi követelményeinek meghatározását,

13.4. építési napló formájának, tartalmának, megnyitásának és vezetésének részletes szabályait,

13.5.⁴⁷¹

14. az építtetői fedezetkezelés alkalmazásának eseteit, az építtetői fedezetkezelést végzők körét, működésük személyi és tárgyi feltételeit, az építtetői fedezetkezelés résztvevői jogait és kötelezettségeit, az eljárás szabályait, a fedezetkezelő megbízásának, feladatellátásának, díjának és a fedezetkezelői számla kezelésének szabályait,

15. az építőipari kivitelezési folyamat költségtervezési tevékenységének, becsült és tételes árképzésének, ezen belül a rezsioradíj, a többletmunka, pótmunka műszaki tartalmi meghatározásának és elszámolási módjának feltételeit és részletes szabályait,⁴⁷²

16. a településrendezési és építészeti-műszaki tervtanácsok⁴⁷³

16.1. összetételére, elnökére, a tagokra és a bírálóra, továbbá e személyek összeférhetetlenségére és finanszírozására vonatkozó szabályokat,

16.2. feladatköri és működési területére vonatkozó szabályokat,⁴⁷⁴

16.3. ülésére benyújtandó tervdokumentumok körét,

16.4. eljárási rendjét, a tervtanácsi jegyzőkönyv és a tervtanácsi vélemény tartalmi követelményeit,

17.⁴⁷⁵ az építésügyi és az építésfelügyeleti hatósági tevékenység, az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági engedélyezési, tudomásulvételi, kötelezési és végrehajtási eljárások, a hatósági bizonyítvány kiállításának, valamint az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági ellenőrzés részletes szakmai szabályait, a hatósági határozatok és végzések tartalmi követelményeinek részletes szabályait, az elektronikus építésügyi, építésfelügyeleti hatósági ügyintézés részletes szabályait, a szolgáltatásnyújtás részletes szabályait, a nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházások esetében a keresetlevél építésügyi hatóság általi, bírósági felülvizsgálat céljából történő továbbításának szabályait, az építésügyi hatósági eljáráshoz kötött építési tevékenységek körét,⁴⁷⁶

18. az építési beruházások megvalósításához szükséges eljárások integrált intézéséhez a közreműködő hatóságok kijelölését és feladatait, az integrált eljárásban a hatóságok együttműködésének közös és különös szabályait, továbbá az integrált eljárás kötelezően alkalmazandó eseteit,⁴⁷⁷

19. az építészeti-műszaki dokumentációk tartalmi követelményeit, ellenőrzésének módját és eseteit,⁴⁷⁸

20. az építési termékek teljesítményigazolásának, építménybe történő betervezésének és beépítésének részletes szabályait,⁴⁷⁹

21.⁴⁸⁰ a vállalkozó kivitelezői tevékenység

21.1. körét,

21.2. bejelentésére és a névjegyzék vezetésére vonatkozó részletes eljárási szabályokat,

21.3. folytatásának részletes feltételeit,

21.4. bejelentésének és a tevékenységet folytatók névjegyzékének személyes adatot nem tartalmazó adattartalmát,

21.5. teljesítéséhez kapcsolódó díjfizetési kötelezettség nem teljesítése tárgyában hozott marasztaló jogerős bírósági ítéletről szóló értesítést vagy a nemfizetési jelzést követően lefolytatandó vizsgálat és jogkövetkezmények megállapításának részletes szabályait

22. a településfejlesztési koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia tartalmára, elkészítésére és elfogadására vonatkozó részletes szabályokat,⁴⁸¹

23. a településszerkezeti terv és a helyi építési szabályzat tartalmára, elkészítésére és elfogadására vonatkozó részletes szabályokat,⁴⁸²

24. a településképi véleményezési és a településképi bejelentési eljárásra, a közterület-alakításra, valamint a településrendezési kötelezettségek teljesítésére vonatkozó részletes szabályokat, továbbá a telepítési tanulmányterv és a beépítési terv előkészítésére és tartalmára vonatkozó szabályokat,⁴⁸³

25. az összevont telepítési eljárás szabályait,⁴⁸⁴

26. a 6. § (2) bekezdése szerinti határidőt,

27.⁴⁸⁵ a magyar történelem kiemelkedő jelentőségű helyszínein lévő, a nemzeti vagyonról szóló törvény szerint az állam kizárólagos tulajdonába tartozó építmények vagy nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű nemzeti vagyonnak minősülő műemlékek és műemlékegyüttesek, valamint az országos jelentőségű kulturális és sport rendeltetésű épületek telkére, valamint az azok közvetlen környezetébe tartozó telkekre vonatkozóan, továbbá a nemzetbiztonsági célú építmények telkére vonatkozóan a beépítés szabályait,⁴⁸⁶

28. az építésügyi monitoringrendszer létrehozásáról, az adatforgalom rendjéről, a monitoringrendszer működtetéséről és a működés finanszírozásának pénzügyi rendjéről szóló szabályokat,⁴⁸⁷

29.⁴⁸⁸ a telekalakítási eljárás lefolytatására hatáskörrel rendelkező hatóságok kijelölését, feladat- és hatáskörét, valamint az illetékességi területük lehatárolását, a telekalakítási eljárás és dokumentáció elkészítésének részletes szabályait és az ezzel kapcsolatos ingatlan-nyilvántartási eljárás rendjét,

30. az egyes – nem hatósági – építésügyi igazgatási és települési műszaki feladatokat ellátó települési önkormányzatok körét, a feladatellátás feltételeit, illetékességi területük lehatárolását, a tevékenységet ellátók képesítési és foglalkoztatási feltételeit

31.⁴⁸⁹ a közmű- és nyomvonal jellegű építmények egységes elektronikus nyilvántartásának létrehozásáról, az adatok előállításáról és karbantartásáról, az adatforgalom rendjéről, az adatszolgáltatásra és a rendszer használatára kötelezettek köréről, az adatokhoz való hozzáférési jogosultságokról, az adatok védelméről, a nyilvántartási rendszer működtetéséről és a működés finanszírozásának pénzügyi rendjéről szóló szabályokat,⁴⁹⁰

32.⁴⁹¹ az építészeti-műszaki tervezés során a tervezési díjfizetési kötelezettség nem teljesítése tárgyában hozott, az építészeti-műszaki tervezőt marasztaló jogerős bírósági ítéletről szóló értesítést vagy a nemfizetési jelzést követően lefolytatandó vizsgálat és az ennek alapján megállapítható jogkövetkezmények részletes szabályait⁴⁹² rendelettel állapítsa meg.

(1a)⁴⁹³ Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy az egyszerű bejelentéshez kötött építési tevékenységgel kapcsolatos részletes szabályokat rendeletben állapítsa meg.⁴⁹⁴

(1b)⁴⁹⁵ Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy az építmények építészeti-műszaki tervezése során végezhető feladatok körét, valamint az építészeti-műszaki tervezési tevékenység ellátásáért felszámítható tervezési díj tartalmát rendeletben állapítsa meg.⁴⁹⁶

(1c)⁴⁹⁷ Felhatalmazást kap a Kormány, hogy

a) a 400 m²-nél nagyobb bruttó alapterületű kereskedelmi építményekre vonatkozó különös környezetvédelmi, közlekedési és településfejlesztési követelményeket, az azoktól való eltérés feltételeit, valamint az előzetes engedély iránti kérelem tartalmi követelményeit,

b) az 57/D. § (1) bekezdésében meghatározott Bizottság működésének rendjét, valamint a Bizottság véleményének kialakítása során irányadó részletes szempontrendszer rendeletben állapítsa meg.⁴⁹⁸

(1e)⁴⁹⁹ Felhatalmazást kap a Kormány arra, hogy a kötelező tervezői művezetés részletes szabályait, ennek keretében a tevékenységre vonatkozó szerződés egyes kötelező tartalmi elemeit (különös tekintettel a szerződés ellenértékére) rendeletben állapítsa meg.

(2)⁵⁰⁰ Felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy

1.⁵⁰¹ a telekalakítás, a telekalakítási és építési tilalom elrendelése, továbbá a cseretelekadás részletes szakmai szabályait,⁵⁰²

2. az épületek energetikai jellemzőinek meghatározására vonatkozó szabályokat,

3. a helyi építészeti örökség védelmének szakmai szabályait,⁵⁰³

4. a területek biológiai aktivitás értékének számítására vonatkozó részletes szabályokat – a környezetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben –,⁵⁰⁴

5. az igazgatási eljárásokban alkalmazandó telekár számításának szabályait,

6.⁵⁰⁵ az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság ajánlásában a tárgyévre megállapított minimális építőipari rezsioradíj, vagy az ajánlás hiányában az előző évi minimális építőipari rezsioradíjnak a KSH által közzétett inflációs rátával növelt mértékét⁵⁰⁶

rendelettel állapítsa meg.

(3)⁵⁰⁷ Felhatalmazást kap a miniszter arra, hogy – az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben – rendelettel állapítsa meg⁵⁰⁸

1. a szakmagyakorlási jogosultságok megállapításával, névjegyzékek vezetésével kapcsolatos igazgatási szolgáltatási díjak beszedésével, kezelésével, nyilvántartásával és visszatérítésével kapcsolatos részletes szabályokat,

2. az építésügyi hatóság által nyújtott szolgáltatás díjának mértékét és a díjfizetés részletes szabályait,

3.⁵⁰⁹ az építésügyi hatóságot szakkérdés vizsgálatáért megillető eljárási költségek körét, mértékét, annak beszedésével, kezelésével, nyilvántartásával kapcsolatos részletes szabályokat.⁵¹⁰

(4)⁵¹¹ Felhatalmazást kap az agrárpolitikáért felelős miniszter, hogy a telekalakítási eljárásért fizetendő igazgatási szolgáltatási díj mértékét és a díjfizetés részletes szabályait az adópolitikáért felelős miniszterrel egyetértésben, rendelettel állapítsa meg.⁵¹²

(5)⁵¹³ Felhatalmazást kap az egészségügyért felelős miniszter, hogy az építmények létesítésének közegészségügyi és egészségvédelmi követelményeit a miniszterrel, valamint a sajátos építmények esetén a sajátos építményfajták szerint illetékes miniszterrel egyetértésben, rendeletben állapítsa meg.

(6)⁵¹⁴ Felhatalmazást kap a települési önkormányzat (fővárosban a kerületi önkormányzat, illetve a fővárosi önkormányzat által közvetlenül igazgatott terület tekintetében a fővárosi önkormányzat) arra, hogy rendeletben állapítsa meg

1. a helyi építészeti értékek védelme érdekében

1.1. a védetté nyilvánításról,

1.2. a védettség megszüntetésének eljárási szabályairól,

1.3. a védettség érdekében biztosított önkormányzati támogatási és ösztönzőrendszer mértékéről és módjáról

szóló szabályokat,

2. a településképi védelme érdekében a reklámok, reklámberendezések és cégek elhelyezésének, alkalmazásának követelményeiről, feltételeiről és tilalmáról szóló szabályokat,

3. azon – jogszabályban építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött – építési tevékenységek, rendeltetésváltoztatások és reklámelhelyezések körét, amelyek megkezdését településképi bejelentési eljárásához köti, valamint a településképi bejelentési eljárás részletes szabályait,

4. a helyi építészeti-műszaki tervtanács létrehozásáról, működési feltételeiről, eljárási szabályainak megállapításáról szóló szabályokat,

5. ⁵¹⁵

6. a helyi építési szabályzatát,

7. a településképi kötelezési és a településképi véleményezési eljárás részletes szabályait, a településképi kötelezettség megszegése és végrehajtása esetén alkalmazható bírság esetköreit és mértékét.

(7) ⁵¹⁶ Felhatalmazást kap a fővárosi önkormányzat, hogy rendeletben állapítsa meg

1. a helyi építészeti értékek védelme érdekében

1.1. a védetté nyilvánításról,

1.2. a védettség megszüntetésének eljárásáról,

1.3. a védettség érdekében biztosított önkormányzati támogatási és ösztönzőrendszer mértékéről és módjáról

szóló szabályokat,

2. ⁵¹⁷ fővárosi helyi építészeti értékvédelem alá vont építmények esetében a településképi véleményezési eljárás részletes szabályait,

3. a fővárosi rendezési szabályzatát,

4. ⁵¹⁸ a Duna-parti építési szabályzatát,

5. ⁵¹⁹ a Városligeti építési szabályzatot.

(8) ⁵²⁰ Felhatalmazást kap

a) a fővárosi kerületi önkormányzat, hogy 2014. június 30-ig a fővárosi településszerkezeti terv területfelhasználásnak megfelelő egyéb alkalmazható keretövezetnek megfelelő építési övezetet, övezetet állapítson meg,

b) a fővárosi önkormányzat, hogy 2014. június 30-ig, amennyiben a keretövezet változtatása szükséges, a fővárosi szabályozási kerettervet módosítsa.

Az Európai Unió jogának való megfelelés⁵²¹

63. § ⁵²² Ez a törvény az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 24. cikkének, az Európai Parlament és a Tanács a belső piaci szolgáltatásokról szóló 2006/123/EK irányelv (2006. december 12.) 9. és 16. cikkének való megfelelést szolgálja, továbbá az épületek energiahatékonyságáról szóló 2010/31/EU irányelv 2. cikk 12. pontjával, 18. és 27. cikkével összeegyeztethető szabályozást tartalmaz.

1. melléklet az 1997. évi LXXVIII. törvényhez⁵²³

	A	B
1.	A bejelentéstől számított évek száma	Fizetendő igazgatási szolgáltatási díj

2.	0–3	díjmentes
3.	3–4	200 000 forint
4.	4–5	400 000 forint
5.	5–6	600 000 forint
6.	6–7	800 000 forint
7.	7–8	1 000 000 forint
8.	8–9	1 200 000 forint
9.	9–10	1 400 000 forint

¹ A törvényt az Országgyűlés az 1997. július 15-i ülésnapján fogadta el. A kihirdetés napja: 1997. július 24.

² A preambulum a 2011: CCI. törvény 142. §-a szerint módosított szöveg.

³ Az 1. § (1) bekezdés a) pontja a 2012: CLVII. törvény 64. § 1. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴ Az 1. § (1) bekezdés b) pontja a 2012: CLVII. törvény 64. § 2. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵ Az 1. § (1) bekezdésének c) pontja az 1999: CXV. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.

⁶ Az 1. § (2) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 64. § 3. pontja, a 2012: CXCI. törvény 4. § (2) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.

⁷ A 2. § 1. pontja a 2012: CLVII. törvény 66. § 1. pontja szerint módosított szöveg.

⁸ A 2. § 2. pontja az 1999: CXV. törvény 2. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁹ A 2. § 4. pontja a 2012: CLVII. törvény 23. § (1) bekezdésével megállapított, a 2016: XXXVI. törvény 13. § a) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁰ A 2. § 6. pontja a 2012: CLVII. törvény 23. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹¹ A 2. § 8. pontja a 2006: L. törvény 1. § (1) bekezdésével megállapított, a 2012: CLVII. törvény 66. § 2. pontja szerint módosított szöveg.

¹² A 2. § új 9. pontját az 1999: CXV. törvény 2. §-ának (2) bekezdése iktatta be, egyidejűleg az eredeti 9–29. pont számozását 10–30. pontra változtatta.

¹³ A 2. § eredeti 9. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 10. pontra változtatta. A 10. pont a 2006: L. törvény 1. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásban kell alkalmazni.

¹⁴ A 2. § eredeti 10. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 11. pontra változtatta, szövege a 2013: CCXLII. törvény 8. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁵ A 2. § eredeti 11. pontjának számozását 12. pontra változtatta az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése, hatályon kívül helyezte e módosító törvény 36. § (2) bekezdése. Újjonnan a 2009: LVII. törvény 1. § (1) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: CLVII. törvény 23. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁶ A 2. § eredeti 12. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 13. pontra változtatta, szövege a 2010: CXVI. törvény 2. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁷ A 2. § eredeti 13. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 14. pontra változtatta, szövege a 2012: CLVII. törvény 23. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁸ A 2. § eredeti 14. pontjának számozását 15. pontra változtatta és szövegét megállapította az 1999: CXV. törvény 2. § (1)–(2) bekezdése.

¹⁹ A 2. § eredeti 15. pontjának számozását 16. pontra változtatta az 1999: CXV. törvény 2. § (1)–(2) bekezdése, szövege a 2012: CLVII. törvény 23. § (5) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁰ A 2. § eredeti 16. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 17. pontra változtatta.

²¹ A 2. § eredeti 17. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 18. pontra változtatta. A 18. pont a 2010: CLXXXI. törvény 5. §-ával megállapított, a 2012: CLVII. törvény 64. § 5. pontja szerint módosított szöveg.

²² A 2. § eredeti 18. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 19. pontra változtatta, szövege a 2012: CLVII. törvény 23. § (6) bekezdésével megállapított szöveg.

²³ A 2. § eredeti 19. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 20. pontra változtatta, szövege a 2012: CLVII. törvény 23. § (6) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁴ A 2. § eredeti 20. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 21. pontra változtatta.

²⁵ A 2. § eredeti 21. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 22. pontra változtatta.

²⁶ A 2. § eredeti 22. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 23. pontra változtatta.

²⁷ A 2. § eredeti 23. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 24. pontra változtatta.

²⁸ A 2. § eredeti 24. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 25. pontra változtatta.

²⁹ A 2. § eredeti 25. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 26. pontra változtatta.

³⁰ A 2. § eredeti 26. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 27. pontra változtatta, szövege a 2012: CLVII. törvény 23. § (7) bekezdésével megállapított szöveg.

³¹ A 2. § eredeti 27. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 28. pontra változtatta, hatályon kívül helyezte a 2012: CLVII. törvény 66. § 3. pontja.

³² A 2. § eredeti 28. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 29. pontra változtatta, szövege a 2012: CLVII. törvény 23. § (8) bekezdésével megállapított szöveg.

³³ A 2. § eredeti 29. pontjának számozását az 1999: CXV. törvény 2. § (2) bekezdése 30. pontra változtatta. A 30. pontot a 2006: CIX. törvény 101. § (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2009: LVII. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta be. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

³⁴ A 2. § 31. pontját a 2006: L. törvény 1. § (6) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásban kell alkalmazni.

³⁵ A 2. § 32. pontját a 2006: L. törvény 1. § (6) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásban kell alkalmazni.

³⁶ A 2. § 33. pontját a 2006: L. törvény 1. § (6) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásban kell alkalmazni.

³⁷ A 2. § 34. pontját a 2006: L. törvény 1. § (6) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: CLVII. törvény 23. § (9) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁸ A 2. § 35. pontját a 2006: L. törvény 1. § (6) bekezdése iktatta be, szövege a 2013: LXXIV. törvény 4. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁹ A 2. § 36. pontját a 2009: LVII. törvény 1. § (2) bekezdése iktatta be. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

⁴⁰ A 2. § 37. pontját a 2012: CLVII. törvény 23. § (10) bekezdése iktatta be.

⁴¹ A 2. § 38. pontját a 2013: LXXIV. törvény 4. § (3) bekezdése iktatta be.

⁴² A 2. § 39. pontját a 2013: CCXLII. törvény 8. § (2) bekezdése iktatta be.

⁴³ A 3. § (1) bekezdés a) pontja a 2012: CLVII. törvény 64. § 6. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁴ A 3. § (1) bekezdés d) pontja a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 2. pontja szerint módosított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

⁴⁵ A 3. § (2) bekezdésének második mondata a 2004: XXIII. törvény 24. §-ának (2) bekezdése szerint módosított szöveg.

⁴⁶ A 4. § (2) bekezdését a 2006: CIX. törvény 101. § (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴⁷ A 4. § (3) bekezdés b) pontja a 2009: LVII. törvény 2. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

⁴⁸ A 4. § (3a) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 24. §-a iktatta be, szövege a 2015: CXL. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.

⁴⁹ A 4. § (4) bekezdése a 2009: LVII. törvény 2. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

⁵⁰ Az 5. § a) pontja a 2006: L. törvény 2. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásban kell alkalmazni.

⁵¹ Az 5. § (1) bekezdésének a) pontját a 2006: CIX. törvény 101. § (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2009: LVII. törvény 3. § (1) bekezdése iktatta be. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

⁵² Az 5. § (1) bekezdésének c) pontját a 2006: CIX. törvény 101. § (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2012: CLVII. törvény 25. § (1) bekezdése iktatta be. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵³ Az 5. § (1) bekezdés d) pontja a 2006: CIX. törvény 170. § (3) bekezdésé o) pontja szerint módosított szöveg, a 2012: CXCI. törvény 4. § (2) bekezdés b) pontja, a 2014: XXXV. törvény 20. § a) pontja szerint módosított szöveg.

⁵⁴ Az 5. § (1) bekezdés e) pontja a 2012: CLVII. törvény 64. § 7. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁵ Az 5. § (1) bekezdés f) pontja a 2012: CLVII. törvény 25. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁶ Az 5. § (1) bekezdés g) pontját a 2012: CLVII. törvény 25. § (3) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁷ Az 5. § (1) bekezdés h) pontját a 2012: CLVII. törvény 25. § (3) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁸ Az 5. § (1) bekezdés i) pontját a 2012: CLVII. törvény 25. § (3) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁵⁹ Az 5. § (2) bekezdését a 2006: CIX. törvény 101. § (1) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2009: LVII. törvény 3. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: CLVII. törvény 25. § (4) bekezdése szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁰ Az 5. § (3) bekezdését a 2006: CIX. törvény 101. § (1) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2009: LVII. törvény 3. § (2) bekezdése iktatta be. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

⁶¹ Az 5. § (4) bekezdése a 2009: LVII. törvény 3. § (3) bekezdésével megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

⁶² Az 5. § (5) bekezdés d) pontja a 2012: CLVII. törvény 64. § 8. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶³ Az 5. § (5) bekezdés e) pontját a 2012: CLVII. törvény 66. § 4. pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁴ A 6. § a 2012: CLVII. törvény 26. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁵ A 6. § (3) bekezdését a 2013: CCXVI. törvény 22. §-a hatályon kívül helyezte, újonnan a 2015: CXL. törvény 5. §-a iktatta be.

⁶⁶ A 6/A. §-t a 2012: CLVII. törvény 27. §-a iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁷ A 6/A. § (1) bekezdés a) pont nyitó szövegrésze a 2013: CXXVIII. törvény 14. § (2) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.

⁶⁸ A 6/B. §-t a 2012: CLVII. törvény 27. §-a iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁶⁹ A II. Fejezet címe a 2012: CLVII. törvény 28. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁰ A 7. §-t megelőző alcím a 2012: CLVII. törvény 29. §-ával megállapított szöveg.

⁷¹ A 7. § a 2012: CLVII. törvény 29. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁷² A 7. § (2) bekezdés b) pontja a 2013: CXXXIII. törvény 59. §-a szerint módosított szöveg.

⁷³ Lásd a 2007: CXXIX. törvényt.

⁷⁴ A 8. §-t megelőző alcímet a 2012: CLVII. törvény 30. §-a iktatta be.

⁷⁵ A 8. § a 2012: CLVII. törvény 30. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁷⁶ A 8. § (5) bekezdése a 2014: XCVIII. törvény 2. § a) pontja szerint módosított szöveg.

⁷⁷ A 9. §-t megelőző alcím a 2012: CLVII. törvény 31. §-ával megállapított szöveg.

⁷⁸ A 9. § a 2012: CLVII. törvény 31. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁷⁹ A 9/A. §-t megelőző alcímet a 2012: CLVII. törvény 32. §-a iktatta be.

⁸⁰ A 9/A. §-t a 2008: XLIX. törvény 4. §-a iktatta be, szövege a 2012: CLVII. törvény 32. §-ával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁸¹ A 9/B. §-t megelőző alcímet a 2012: CLVII. törvény 33. §-a iktatta be.

⁸² A 9/B. §-t a 2010: XC. törvény 75. § (6) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: CLVII. törvény 33. §-ával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁸³ A 9/B. § (2) bekezdés c) pontját a 2013: LXXIV. törvény 4. § (4) bekezdése iktatta be, szövege a 2013: CCXLII. törvény 9. §-ával megállapított szöveg.

⁸⁴ A 9/C. §-t a 2011: CVI. törvény 47. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2012: CLVII. törvény 66. § 5. pontja. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁸⁵ A 9/D. §-t a 2011: CXLIX. törvény – a 2011: CXCVIII. törvény 27. §-ával megállapított – 12. § (2) bekezdése iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2012: CLVII. törvény 66. § 5. pontja. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁸⁶ A 10. § a 2006: L. törvény 5. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁸⁷ A 10. § (2)–(4) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 66. § 6. pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁸⁸ A 11. §-t a 2012: CLVII. törvény 66. § 7. pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁸⁹ A 12. §-t és az azt megelőző alcímet a 2012: CLVII. törvény 66. § 8. pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁹⁰ A 13. § (2) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 66. § 9. pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2015: CCXII. törvény 3. §-a iktatta be, szövege a 2016: XXXVI. törvény 1. §-ával megállapított szöveg.

⁹¹ A 13. § (3) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 66. § 9. pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁹² A 13. § új (4) bekezdését a 2006: L. törvény 6. § (1) bekezdése iktatta be, egyidejűleg az eredeti (4) bekezdésének számozását (5) bekezdésre változtatta. A 13. § (4) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 66. § 9. pontja hatályon kívül helyezte. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁹³ A 13. § eredeti (4) bekezdését az 1999: CXV. törvény 36. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte, és az eredeti (5) bekezdés számozását (4) bekezdésre változtatta. A 13. § (4) bekezdésének számozását (5) bekezdésre változtatta a 2006: L. törvény 6. § (1) bekezdése, hatályon kívül helyezte a 2012: CLVII. törvény 66. § 9. pontja. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁹⁴ A 13. § (6) bekezdését a 2006: L. törvény 6. § (2) bekezdése iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2012: CLVII. törvény 66. § 9. pontja. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁹⁵ A 13. § (7) bekezdését a 2006: L. törvény 6. § (2) bekezdése iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2012: CLVII. törvény 66. § 9. pontja. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁹⁶ A 14. § a 2012: CLVII. törvény 34. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁹⁷ A 14/A. §-t a 2012: CLVII. törvény 34. §-a iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

- ⁹⁸ A 14/A. § (2) bekezdés d) pontját a 2013: LXXIV. törvény 4. § (5) bekezdése iktatta be, szövege a 2013: CCXLII. törvény 10. §-ával megállapított szöveg.
- ⁹⁹ A 14/B. §-t megelőző alcímet a 2013: LXXIV. törvény 4. § (6) bekezdése iktatta be.
- ¹⁰⁰ A 14/B. §-t a 2013: LXXIV. törvény 4. § (6) bekezdése iktatta be.
- ¹⁰¹ A 14/C. §-t megelőző alcímet a 2013: CCXLII. törvény 11. §-a iktatta be.
- ¹⁰² A 14/C. §-t a 2013: CCXLII. törvény 11. §-a iktatta be.
- ¹⁰³ A 15. §-t megelőző alcím a 2009: LVII. törvény 7. §-ával megállapított szöveg.
- ¹⁰⁴ A 15. § a 2009: LVII. törvény 7. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.
- ¹⁰⁵ A 15. § (1) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 64. § 9. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹⁰⁶ A 15. § (3) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 66. § 10. pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹⁰⁷ A 16. § a 2009: LVII. törvény 8. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.
- ¹⁰⁸ A 16. § (1) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 64. § 10. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹⁰⁹ A 16. § (4) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 66. § 11. pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹¹⁰ A 16. § (5) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 64. § 11. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹¹¹ A 16. § (6) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 64. § 12. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹¹² A 16/A. §-t a 2008: XLIX. törvény 5. §-a iktatta be, e módosító törvény 38. § (3) bekezdése alapján rendelkezéseit a 2008. szeptember 1-jét követően indult eljárásokra kell alkalmazni.
- ¹¹³ A 16/A. § (2) bekezdés nyitó szövegrésze a 2013: CCLII. törvény 75. § a) pontja szerint módosított szöveg.
- ¹¹⁴ A 16/A. § (2) bekezdés b) pontja a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 6. pontja szerint módosított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.
- ¹¹⁵ A 17. § j) pontját a 2006: L. törvény 8. §-a iktatta be. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹¹⁶ A 17. § k) pontját a 2012: CLVII. törvény 35. §-a iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹¹⁷ A 17. § l) pontját a 2012: CLVII. törvény 35. §-a iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹¹⁸ A 17. § m) pontját a 2012: CLVII. törvény 35. §-a iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- ¹¹⁹ A 17. § n) pontját a 2012: CLVII. törvény 35. §-a iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹²⁰ A 18. § (1) bekezdése a 2009: LVII. törvény 47. § (1) bekezdés c) pontja, a 2012: CLVII. törvény 66. § 12. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹²¹ A 18. § (2) bekezdése a 2006: L. törvény 9. §-ával megállapított, a 2012: CLVII. törvény 64. § 13. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹²² A 19. § (1) bekezdése a 2015: CXL. törvény 6. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹²³ A 19. § (2) bekezdés g) pontját a 2015: CXL. törvény 6. § (2) bekezdése iktatta be.

¹²⁴ A 20. § az 1999: CXV. törvény 11. §-ával megállapított szöveg.

¹²⁵ A 20. § (1) bekezdése a 2009: LVII. törvény 9. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

¹²⁶ A 20. § (1) bekezdés a) pontja a 2012: CLVII. törvény 66. § 13. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹²⁷ A 20. § (2) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 66. § 14. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹²⁸ A 20. § (3) bekezdése a 2005: LXXXIII. törvény 309. §-ával megállapított szöveg, e módosító törvény 332. §-a alapján a rendelkezést a 2005. november 1. napja után indult ügyekben és a megismételt eljárásban kell alkalmazni. Az építésügyi- és az építésfelügyeleti hatóságok által jogerősen és végrehajthatóan megállapított bírságok tekintetében lásd e módosító törvény 334. §-át.

¹²⁹ A 20. § (4) bekezdése a 2009: LVII. törvény 9. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

¹³⁰ A 20. § (7) bekezdése a 2006: L. törvény 10. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹³¹ A 20. § (7) bekezdés a) pontja a 2009: LVII. törvény 47. § (1) bekezdés d) pontja, a 2016: XXXVI. törvény 13. § b) pontja szerint módosított szöveg.

¹³² A 20. § (7) bekezdés e) pontját a 2008: XLIX. törvény 6. §-a iktatta be, e módosító törvény 38. § (3) bekezdése alapján a rendelkezést a 2008. szeptember 1-jét követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

¹³³ A 20. § (7) bekezdés f) pontját a 2015: CXL. törvény 7. §-a iktatta be.

¹³⁴ A 21. § az 1999: CXV. törvény 12. §-ával megállapított szöveg.

¹³⁵ A 21. § (1) bekezdése a 2006: L. törvény 11. §-ával megállapított, a 2012: CLVII. törvény 66. § 15. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹³⁶ A 22. § (1) bekezdése a 2006: L. törvény 12. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹³⁷ A 22. § (2) bekezdés f) pontját a 2015: CXL. törvény 8. §-a iktatta be.

¹³⁸ A 23. § (1) bekezdése a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 7. pont 7.1. alpontja szerint módosított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

¹³⁹ A 23. § (2) bekezdése a 2009: LVII. törvény 10. §-ával megállapított, a 2012: CLVII. törvény 64. § 14. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁴⁰ A 23. § (3)–(4) bekezdését a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 7. pont 7.2. alpontja hatályon kívül helyezte. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

¹⁴¹ A 24. § (1) bekezdésének a) pontja a 2006: L. törvény 34. § (1) bekezdése d) pontjának da) alpontja szerint módosított szöveg.

¹⁴² A 24. § (1) bekezdésének b) pontja a 2006: L. törvény 34. § (1) bekezdése d) pontjának db) alpontja szerint módosított szöveg.

¹⁴³ A 24. § (1) bekezdésének c) pontja a 2006: L. törvény 34. § (1) bekezdése d) pontjának dc) alpontja szerint módosított szöveg.

¹⁴⁴ A 24. § (1) bekezdésének d) pontja a 2006: L. törvény 34. § (1) bekezdése d) pontjának dd) alpontja szerint módosított szöveg.

¹⁴⁵ A 24. § (2) bekezdése az 1999: CXV. törvény 14. §-ával megállapított szöveg.

¹⁴⁶ A 24. § (3) bekezdését a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 8. pontja hatályon kívül helyezte. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

¹⁴⁷ A 25. § (1) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 66. § 16. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁴⁸ A 25. § (2) bekezdését az Alkotmánybíróság a 43/2006. (X. 5.) AB határozatának 1. pontjával megsemmisítette 2006. október 5. napjával.

¹⁴⁹ A 25. § (4)-(6) bekezdése az 1999: CXV. törvény 15. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁵⁰ A 26. § a 2012: CLVII. törvény 64. § 15. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁵¹ A 27. § és az azt megelőző alcím az 1999: CXV. törvény 16. §-ával megállapított szöveg.

¹⁵² A 27. § (1) bekezdését az Alkotmánybíróság a 22/2006. (VI. 15.) AB határozatának 1. pontjával megsemmisítette 2007. június 30. napjával. A 27. § (1) bekezdését újonnan a 2007: CXXIII. törvény 42. § (2) bekezdésének d) pontja iktatta be, szövege a 2010: CXXVI. törvény 71. §-a, a 2012: XCIII. törvény 37. § b) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁵³ A 27. § (2) bekezdését a 2006: CIX. törvény 101. § (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁵⁴ A 27. § (3) bekezdése a 2007: CXXIII. törvény 42. § (2) bekezdésének e) pontjával megállapított szöveg. E módosító törvény 41. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést – ide értve az általános forgalmi adó fizetésére vonatkozó kötelezettséget is – a 2008. január 1. napját követően indult kisajátítási eljárásokra kell alkalmazni. Lásd még e módosító törvény 41. § (4) bekezdését.

¹⁵⁵ A 27. § (4) bekezdése a 2007: CXXIII. törvény 42. § (1) bekezdésének b) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁵⁶ A 27. § (5) bekezdését a 2007: CXXIII. törvény 42. § (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

¹⁵⁷ A 27. § (10) bekezdését a 2007: CXXIII. törvény 42. § (2) bekezdésének f) pontja iktatta be, szövege a 2010: CXXVI. törvény 71. §-a, a 2012: XCIII. törvény 37. § b) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁵⁸ Lásd a 2007: CXXIII. törvényt.

¹⁵⁹ A 28. § (1) bekezdése az 1999: CXV. törvény 17. §-a, a 2012: CLVII. törvény 66. § 17. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁶⁰ A 28. § (2) bekezdése a 2006: L. törvény 14. §-ával megállapított, a 2009: LVII. törvény 47. § (1) bekezdés e) pontja, a 2009: CIX. törvény 54. § (3) bekezdése szerint módosított szöveg.

¹⁶¹ A 28. § (3) bekezdése a 2009: LVII. törvény 11. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

¹⁶² A 28. § (4) bekezdését a 2005: LXXXIII. törvény 310. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 9. pontja. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

¹⁶³ A 29. § (2) bekezdése a 2008: XLIX. törvény 39. § (1) bekezdés d) pontja, a 2009: LVII. törvény 47. § (1) bekezdés f) pont fa) alpontja, a 2012: CLVII. törvény 64. § 16. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁶⁴ A 29. § (3) bekezdése a 2009: LVII. törvény 12. § (1) bekezdésével megállapított, a 2012: CLVII. törvény 64. § 17. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁶⁵ A 29. § (4) bekezdése a 2008: XLIX. törvény 39. § (1) bekezdés f) pontja, a 2009: LVII. törvény 47. § (1) bekezdés f) pont fb) alpontja, a 2012: CLVII. törvény 64. § 16. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁶⁶ A 29. § (5) bekezdése a 2009: LVII. törvény 12. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

¹⁶⁷ A 29. § (6) bekezdését a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 10. pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2012: CLVII. törvény 36. §-a iktatta be. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁶⁸ A 29. § (7) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 36. §-a iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁶⁹ A 30. § az 1999: CXV. törvény 18. §-ával megállapított szöveg.

¹⁷⁰ A 30. § (1) bekezdése a 2006: L. törvény 15. § (1) bekezdésével megállapított, a 2012: CLVII. törvény 66. § 18. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁷¹ Az Alkotmánybíróság 15/2014. (V. 13.) AB határozata alapján a 30. § (1) bekezdése alkalmazása során az ott szabályozott korlátozási kártalanítás a tulajdonosokkal azonos feltételekkel tulajdoni várományosként a pénzügyi lízingbe vevőt is megilleti.

¹⁷² A 30. § (2) bekezdése a 2006: L. törvény 15. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁷³ A 30. § (3) bekezdése a 2006: L. törvény 15. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁷⁴ A 30. § (4) bekezdése a 2012: CLXXXIV. törvény 37. §-ával megállapított szöveg.

¹⁷⁵ A 30. § (6) bekezdése a 2006: L. törvény 15. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁷⁶ A 30. § (7) bekezdése a 2005: LXXXIII. törvény 312. §-ával megállapított, valamint a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 11. pontja, a 2010: CXXVI. törvény 71. §-a, a 2012: XCIII. törvény 37. § b) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁷⁷ A 30. § (8) bekezdését a 2005: LXXXIII. törvény 313. §-a iktatta be, szövege a 2009: LVII. törvény 12. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

¹⁷⁸ A 30. § (9) bekezdését a 2005: LXXXIII. törvény 313. §-a iktatta be, e módosító törvény 332. §-a alapján a rendelkezést a 2005. november 1. napja után indult ügyekben és a megismételt eljárásban kell alkalmazni. Az építésügyi- és az építésfelügyeleti hatóságok által jogerősen és végrehajthatóan megállapított bírságok tekintetében lásd e módosító törvény 334. §-át.

¹⁷⁹ A 30. § (10) bekezdését a 2010: CXVI. törvény 4. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 12. §-a alapján a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell.

¹⁸⁰ A 30/A. § előtti címet a 2006: L. törvény 16. §-a iktatta be.

¹⁸¹ A 30/A. §-t a 2006: L. törvény 16. §-a iktatta be, szövege a 2012: CLVII. törvény 37. §-ával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁸² A 30/A. § (2) bekezdése a 2015: CXXXVIII. törvény 1. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁸³ A 30/A. § (6) bekezdése a 2015: CXXXVIII. törvény 1. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

¹⁸⁴ A 30/B. §-t megelőző alcímet a 2012: CLVII. törvény 38. §-a iktatta be.

¹⁸⁵ A 30/B. §-t a 2012: CLVII. törvény 38. §-a iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁸⁶ A 30/C. §-t megelőző alcímet a 2012: CLVII. törvény 39. §-a iktatta be.

¹⁸⁷ A 30/C. §-t a 2012: CLVII. törvény 39. §-a iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁸⁸ A 30/C. § (1) bekezdése a 2013: CXXVIII. törvény 14. § (2) bekezdés b) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁸⁹ A 30/C. § (1a) bekezdését a 2013: CXXVIII. törvény 14. § (1) bekezdése iktatta be.

¹⁹⁰ A 30/D. §-t megelőző alcímet a 2012: CLVII. törvény 39. §-a iktatta be.

¹⁹¹ A 30/D. §-t a 2012: CLVII. törvény 39. §-a iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁹² A 30/D. § (1) bekezdése a 2013: CXXVIII. törvény 14. § (2) bekezdés c) pontja, a 2015: CCXI. törvény 7. § a) pontja szerint módosított szöveg.

¹⁹³ A 30/E. §-t megelőző alcímet a 2012: CLVII. törvény 39. §-a iktatta be.

¹⁹⁴ A 30/E. §-t a 2012: CLVII. törvény 39. §-a iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁹⁵ A 31. § (1) bekezdés a) pontja a 2012: CLVII. törvény 66. § 19. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁹⁶ A 31. § (1) bekezdésének d) pontja a 2006: L. törvény 34. § (1) bekezdése e) pontjának ea) alpontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁹⁷ A 31. § (2) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 40. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁹⁸ A 31. § (3) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 64. § 18. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

¹⁹⁹ A 31. § (4) bekezdésének felvezető szövege az 1999: CXV. törvény 19. §-ának (2) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁰⁰ A 31. § (4) bekezdésének c) pontja a 2004: XXIII. törvény 17. §-ával megállapított, a 2006: L. törvény 34. § (1) bekezdése e) pontjának ec) alpontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁰¹ A 31. § (4) bekezdésének d) pontját a 2006: L. törvény 17. § (1) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁰² A 31. § (5) bekezdését a 2006: L. törvény 17. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁰³ A 32. §-t megelőző alcím a 2014: XCVIII. törvény 1. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

²⁰⁴ A 32. § (1) bekezdése a 2004: XXIII. törvény 18. §-ával megállapított, a 2008: XLIX. törvény 39. § (1) bekezdés g) pontja, a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 12. pont 12.1. alpontja, a 2012: CLVII. törvény 64. § 19. pontja, a 2016: XXXVI. törvény 13. § c) pontja szerint módosított szöveg.

²⁰⁵ A 32. § (2) bekezdése a 2004: XXIII. törvény 18. §-ával megállapított és a 2008: XLIX. törvény 39. § (1) bekezdés h) pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 38. § (3) bekezdése alapján a rendelkezést a 2008. szeptember 1-jét követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

²⁰⁶ A 32. § új (3) bekezdését az 1999: CXV. törvény 20. §-ának (2) bekezdése iktatta be, egyidejűleg az eredeti (3)–(9) bekezdés számozását (5)–(11) bekezdésre változtatta. A 32. § (3) bekezdése a 2009: LVII. törvény 15. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

²⁰⁷ A 32. § új (4) bekezdését az 1999: CXV. törvény 20. §-ának (2) bekezdése iktatta be, egyidejűleg az eredeti (4) bekezdés számozását (6) bekezdésre változtatva. A 32. § (4) bekezdése a 2009: LVII. törvény 15. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

²⁰⁸ A 32. § eredeti (3) bekezdésének számozását az 1999: CXV. törvény 20. §-ának (2) bekezdése (5) bekezdésre változtatta. A 32. § (5) bekezdése a 2006: L. törvény 18. § (2) bekezdésével megállapított, a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 12. pont 12.2. alpontja szerint módosított szöveg. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

²⁰⁹ A 32. § eredeti (4) bekezdésének számozását az 1999: CXV. törvény 20. §-ának (2) bekezdése (6) bekezdésre változtatta. A 32. § (6) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 66. § 20. pontja hatályon kívül helyezte. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²¹⁰ A 32. § eredeti (5) bekezdésének számozását az 1999: CXV. törvény 20. §-ának (2) bekezdése (7) bekezdésre változtatta, szövege a 2003: CXXIX. törvény 406. § (1) bekezdésének h) pontjával megállapított szöveg.

²¹¹ A 32. § eredeti (6) bekezdésének számozását az 1999: CXV. törvény 20. §-ának (2) bekezdése (8) bekezdésre változtatta, szövege a 2003: CXXIX. törvény 406. § (1) bekezdésének h) pontjával megállapított szöveg.

²¹² A 32. § eredeti (7)–(8) bekezdésének számozását az 1999: CXV. törvény 20. §-ának (2) bekezdése (9)–(10) bekezdésre változtatta, a 2003: CXXIX. törvény 405. § (1) bekezdésének g) pontja hatályon kívül helyezte.

²¹³ A 32. § eredeti (9) bekezdésének számozását az 1999: CXV. törvény 20. §-ának (2) bekezdése (11) bekezdésre változtatta. A 32. § (11) bekezdése a 2009: LVII. törvény 15. § (4) bekezdésével megállapított, a 2010: CXVI. törvény 10. § b) pontja, a 2016: XXXVI. törvény 13. § d) pontja szerint módosított szöveg.

²¹⁴ A 32/A. §-t a 2008: XLIX. törvény 7. §-a iktatta be, e módosító törvény 38. § (3) bekezdése alapján rendelkezéseit a 2008. szeptember 1-jét követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

²¹⁵ A 32/A. § b) pontja a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 13. pontja szerint módosított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

[216](#) A 33. § a 2006: L. törvény 19. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[217](#) A 33. § (1) bekezdés a) pontja a 2016: XXXVI. törvény 13. § e) pontja szerint módosított szöveg.

[218](#) A 33. § (1) bekezdés b) pontját a 2012: CLVII. törvény 66. § 21. pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[219](#) A 33. § (1) bekezdés c) pontja a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 14. pont 14.1. alpontja, a 2016: XXXVI. törvény 13. § f) pontja szerint módosított szöveg.

[220](#) A 33. § (2) bekezdését a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 14. pont 14.2. alpontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2012: XXXI. törvény 11. § (1) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: CLVII. törvény 64. § 20. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[221](#) A 33. § (3) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 66. § 22. pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[222](#) A 33/A. §-t megelőző alcímet a 2015: CCXII. törvény 4. §-a iktatta be.

[223](#) A 33/A. §-t újonnan a 2015: CCXII. törvény 4. §-a iktatta be.

[224](#) A 33/A. § (1) bekezdés c) pontja a 2016: XXXVI. törvény 13. § h) pontja szerint módosított szöveg.

[225](#) A 33/A. § (1) bekezdés d) pontja a 2016: XXXVI. törvény 13. § i) pontja szerint módosított szöveg.

[226](#) A 33/A. § (1a) bekezdését a 2016: XXXVI. törvény 3. §-a iktatta be.

[227](#) A 33/A. § (2) bekezdése a 2016: XXXVI. törvény 13. § j) pontja szerint módosított szöveg.

[228](#) A 33/A. § (4) bekezdését a 2015: CCXII. törvény 5. §-a iktatta be.

[229](#) A 34. §-t megelőző alcím a 2009: LVII. törvény 17. §-ával megállapított szöveg.

[230](#) A 34. § a 2009: LVII. törvény 17. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

[231](#) A 34. § (1) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 41. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[232](#) A 34. § (2) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 41. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[233](#) A 34. § (2) bekezdés n) pontja a 2015: CXL. törvény 9. §-ával megállapított szöveg.

[234](#) A 34. § (4) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 64. § 21. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[235](#) A 35. § a 2006: L. törvény 20. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[236](#) A 35. § (1)–(3) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 66. § 24. pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[237](#) A 35. § (4) bekezdését a 2008: XLIX. törvény 9. § (2) bekezdése iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 15. pont 15.1. alpontja. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

²³⁸ A 35. § (5) bekezdését a 2008: XLIX. törvény 9. § (2) bekezdése iktatta be, első mondatát a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 15. pont 15.2. alpontja hatályon kívül helyezte. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

²³⁹ A 35. § (6) bekezdését a 2008: XLIX. törvény 9. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2009: LVII. törvény 18. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

²⁴⁰ A 36. § a 2006: L. törvény 20. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁴¹ A 36. § (1) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 42. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁴² A 36. § (2) bekezdés nyitó szövegrésze a 2006: CIX. törvény 101. § (1) bekezdés b) pontja, a 2012: CLVII. törvény 66. § 25. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁴³ A 36. § (3) bekezdése a 2009: LVII. törvény 47. § (1) bekezdés h) pont hd) alpontja szerint módosított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

²⁴⁴ A 37. § (1) bekezdését újonnan a 2008: XLIX. törvény 10. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 16. pontja, újból a 2012: CLVII. törvény 43. §-a iktatta be. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁴⁵ A 38. § a 2016: XXXVI. törvény 4. §-ával megállapított szöveg.

²⁴⁶ A 38/A. §-t megelőző alcímet a 2009: LVII. törvény 20. §-a iktatta be.

²⁴⁷ A 38/A. §-t a 2009: LVII. törvény 20. §-a iktatta be. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

²⁴⁸ A 38/A. § (1) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 66. § 27. pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁴⁹ A 38/A. § (2) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 64. § 22. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁵⁰ A 38/A. § (4) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 64. § 23. és 66. § 28. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁵¹ A 38/A. § (5) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 66. § 28. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁵² A 38/A. § (6) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 66. § 29. pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁵³ A 38/B. §-t a 2009: LVII. törvény 20. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2014: XCVIII. törvény 3. § b) pontja.

²⁵⁴ A 38/C. §-t a 2009: LVII. törvény 20. §-a iktatta be. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

²⁵⁵ A 38/C. § (4) bekezdését a 2012: XXXI. törvény 11. § (2) bekezdése iktatta be.

²⁵⁶ A 38/C. § (5) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 44. §-a iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

²⁵⁷ A 38/D. §-t a 2009: LVII. törvény 20. §-a iktatta be, szövege a 2012: CLVII. törvény 45. §-ával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[258](#) A 38/D. § (1) bekezdése a 2013: XXXIV. törvény 23. § (1) bekezdésével megállapított, a 2014: XCVIII. törvény 2. § b) pontja szerint módosított szöveg.

[259](#) A 39. §-t megelőző alcímet a 2012: CLVII. törvény 46. § (1) bekezdése iktatta be.

[260](#) A 39. § a 2009: LVII. törvény 21. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

[261](#) A 39. § (1) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 66. § 30. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[262](#) A 39. § (2) bekezdését a 2013: XXXIV. törvény 23. § (10) bekezdés a) pontja hatályon kívül helyezte.

[263](#) A 39. § (3) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 46. § (2) bekezdésével megállapított, a 2013: XXXIV. törvény 23. § (9) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.

[264](#) A 39. § (5) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 46. § (3) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[265](#) A 39. § (6) bekezdése a 2016: XXXVI. törvény 5. §-ával megállapított szöveg.

[266](#) A 39. § (7) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 64. § 25. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[267](#) A 39/A. §-t a 2009: LVII. törvény 22. §-a iktatta be. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

[268](#) A 39/A. § (1) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 64. § 26. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[269](#) A 39/A. § (2) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 47. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[270](#) A 39/A. § (3) bekezdését a 2016: XXXVI. törvény 14. §-a hatályon kívül helyezte.

[271](#) A 39/A. § (6) bekezdése a 2015: CCXXVI. törvény 4. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[272](#) A 39/B. §-t megelőző alcímet a 2009: LVII. törvény 22. §-a iktatta be.

[273](#) A 39/B. §-t a 2009: LVII. törvény 22. §-a iktatta be. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

[274](#) A 39/B. § (1) bekezdése a 2013: CCLII. törvény 75. § c) pontja szerint módosított szöveg.

[275](#) A második 39/B. §-t a 2011: CVI. törvény 48. §-a iktatta be.

[276](#) A 39/C. §-t a 2009: LVII. törvény 22. §-a iktatta be. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

[277](#) A 40. § a 2006: L. törvény 23. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[278](#) A 40. § (1) bekezdés b) pontja a 2016: XXXVI. törvény 6. §-ával megállapított szöveg.

[279](#) A 40. § (2) bekezdés c) pontja a 2013: XXXIV. törvény 23. § (9) bekezdés b) pontja, a 2016: XXXVI. törvény 13. § k) pontja szerint módosított szöveg.

[280](#) A 40. § (3) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 48. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[281](#) A 40/A. §-t a 2008: XLIX. törvény 12. §-a iktatta be, e módosító törvény 38. § (3) bekezdése alapján rendelkezéseit a 2008. szeptember 1-jét követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

[282](#) A 41. § a 2012: CLVII. törvény 49. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[283](#) Lásd a 2009: CXXXIII. törvényt.

[284](#) A 42. § (2) bekezdését a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 17. pontja hatályon kívül helyezte. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

[285](#) A 43. § a 2006: L. törvény 24. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[286](#) A 43. § (1) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 50. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[287](#) A 43. § (1) bekezdés b) pontját a 2014: XCVIII. törvény 3. § c) pontja hatályon kívül helyezte.

[288](#) A 43. § (1) bekezdés d) pontja a 2014: XCVIII. törvény 2. § c) pontja szerint módosított szöveg.

[289](#) A 43. § (1) bekezdés e) pontja a 2016: XXXVI. törvény 7. §-ával megállapított szöveg.

[290](#) A 43. § (1) bekezdés f) pontja a 2014: XCVIII. törvény 1. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[291](#) A 43. § (1) bekezdés j) pontja a 2014: XCVIII. törvény 3. § d) pontja szerint módosított szöveg.

[292](#) A 44. § (1) bekezdése a 2009: LVII. törvény 23. §-ával megállapított, a 2012: CLVII. törvény 66. § 31. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[293](#) A 44. § (3) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 66. § 31. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[294](#) A 45. §-t és az azt megelőző alcímet a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 18. pontja hatályon kívül helyezte. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

[295](#) A 46. §-t megelőző alcím a 2009: LVII. törvény 47. § (1) bekezdés i) pontja szerint módosított szöveg.

[296](#) A 46. § a 2006: L. törvény 25. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni. Alkalmazására lásd még a 32. § (3)–(4) bekezdését.

[297](#) A 46. § (2) bekezdését a 2006: CIX. törvény 101. § (1) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2012: CLVII. törvény 51. § (1) bekezdése iktatta be. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[298](#) A 46. § (2) bekezdés b) pont nyitó szövegrésze a 2014: XCVIII. törvény 2. § d) pontja szerint módosított szöveg.

[299](#) A 46. § (2) bekezdés b) pont bc) alpontja a 2016: XXXVI. törvény 13. § 1) pontja szerint módosított szöveg.

[300](#) A 46. § (2) bekezdés d) pontja a 2014: XCVIII. törvény 2. § e) pontja szerint módosított szöveg.

[301](#) A 46. § (3) bekezdését a 2006: CIX. törvény 101. § (1) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2012: CLVII. törvény 51. § (1) bekezdése iktatta be. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[302](#) A 46. § (3) bekezdés b) pont bb) alpontja a 2014: XCVIII. törvény 3. § e) pontja szerint módosított szöveg.

[303](#) A 46. § (3) bekezdés b) pont bc) alpontját a 2016: XXXVI. törvény 8. §-a iktatta be.

³⁰⁴ A 46. § (4) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 51. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁰⁵ A 46. § (5)–(7) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 66. § 33. pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁰⁶ A 46/A. §-t a 2006: L. törvény 26. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2012: CLVII. törvény 66. § 34. pontja. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁰⁷ A 47. § (1) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 52. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁰⁸ A 47. § (2) bekezdés bevezető szövegrésze az 1999: CXV. törvény 27. § (3) bekezdésével megállapított, a 2009: LVII. törvény 47. § (1) bekezdés k) pont kb) alpontja szerint módosított szöveg. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

³⁰⁹ A 47. § (2) bekezdésének b) pontja az 1999: CXV. törvény 27. §-ának (4) bekezdésével megállapított, a 2012: CLVII. törvény 64. § 28. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³¹⁰ A 47. § (2) bekezdés c) pontja a 2008: XLIX. törvény 15. §-ával megállapított szöveg, e módosító törvény 38. § (3) bekezdése alapján a rendelkezést a 2008. szeptember 1-jét követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

³¹¹ A 47. § (2) bekezdés c) pont cb)–cc) alpontját a 2012: CLVII. törvény 66. § 35. pontja hatályon kívül helyezte. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³¹² A 47. § (2) bekezdés d) pontja a 2016: XXXVI. törvény 9. §-ával megállapított szöveg.

³¹³ A 47. § (2) bekezdés e) pontját a 2012: CLVII. törvény 52. § (3) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³¹⁴ A 47. § (2) bekezdés f) pontját a 2012: CLVII. törvény 52. § (3) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³¹⁵ A 47. § (3) bekezdése a 2014: XCVIII. törvény 2. § f) pontja szerint módosított szöveg.

³¹⁶ A 47. § (4) bekezdése a 2014: XCVIII. törvény 2. § g) pontja szerint módosított szöveg.

³¹⁷ A 47. § (5) bekezdését a 2009: LVII. törvény 25. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2012: CLVII. törvény 66. § 36. pontja. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³¹⁸ A 48. §-t megelőző alcím a 2012: CLVII. törvény 53. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³¹⁹ A 48. § a 2012: CLVII. törvény 53. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³²⁰ A 48. § (2) bekezdése a 2016: XXXVI. törvény 10. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³²¹ A 48. § (4) bekezdése a 2013: XXXIV. törvény 23. § (9) bekezdés d) pontja, a 2014: XCVIII. törvény 3. § f) pontja szerint módosított szöveg.

³²² A 48. § (5) bekezdése a 2016: XXXVI. törvény 10. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

³²³ A 48/A. §-t a 2012: CLVII. törvény 53. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

- [324](#) A 48/A. § (1) bekezdése a 2016: XXXVI. törvény 11. §-ával megállapított szöveg.
- [325](#) A 48/A. § (1a) bekezdését a 2016: XXXVI. törvény 11. §-a iktatta be.
- [326](#) A 48/A. § (4) bekezdése a 2015: CXL. törvény 10. §-ával megállapított szöveg.
- [327](#) A 49. §-t megelőző alcímet a 2012: CLVII. törvény 66. § 37. pontja hatályon kívül helyezte.
- [328](#) A 49. § (1) bekezdése a 2006: CXX. törvény 2. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 8. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2007. január 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni. Lásd még e módosító törvény 7. §-át.
- [329](#) A 49. § (3) bekezdését a 2005: LXXXIII. törvény 339. §-ának 19. pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2006: CXX. törvény 2. § (2) bekezdése iktatta be. Szövege a 2012: XXXI. törvény 37. § 9. pontja szerint módosított szöveg.
- [330](#) A 49. § (4) bekezdését a 2006: CXX. törvény 2. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2011: CLXIII. törvény 54. §-ával megállapított szöveg.
- [331](#) A 49. § (5) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 54. §-a iktatta be, szövege a 2014: XCVIII. törvény 2. § h) pontja szerint módosított szöveg.
- [332](#) Az 50. § a 2006: L. törvény 27. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- [333](#) Az 50. § (1) bekezdése a 2011: CLXVI. törvény 8. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.
- [334](#) Az 50. § (2) bekezdés bevezető szövegrésze a 2008: XLIX. törvény 39. § (1) bekezdés l) pont la) alpontja szerint módosított szöveg, e módosító törvény 38. § (3) bekezdése alapján a rendelkezést a 2008. szeptember 1-jét követően indult eljárásokra kell alkalmazni.
- [335](#) Az 50. § (2) bekezdés a) pontja a 2008: XLIX. törvény 38. § (4) bekezdés d) pontja, 39. § (1) bekezdés l) pont lb) alpontja szerint módosított szöveg.
- [336](#) Az 50. § (2) bekezdés b) pontja a 2008: XLIX. törvény 38. § (4) bekezdés d) pontja szerint módosított szöveg.
- [337](#) Az 50. § (2) bekezdés c) pontja a 2008: XLIX. törvény 38. § (4) bekezdés d) pontja, a 2014: XCVIII. törvény 2. § i) pontja szerint módosított szöveg.
- [338](#) Az 50. § (2) bekezdés d) pontja a 2008: XLIX. törvény 38. § (4) bekezdés d) pontja szerint módosított szöveg.
- [339](#) Az 50. § (2) bekezdés e) pontja a 2008: XLIX. törvény 38. § (4) bekezdés d) pontja és 39. § (1) bekezdés l) pont lc) alpontja szerint módosított szöveg.
- [340](#) Az 50. § (2) bekezdés f) pontja a 2008: XLIX. törvény 38. § (4) bekezdés d) pontja szerint módosított szöveg.
- [341](#) Az 50. § (2) bekezdés g) pontja a 2008: XLIX. törvény 38. § (4) bekezdés d) pontja és 39. § (1) bekezdés l) pont ld) alpontja, a 2011: CLXXV. törvény 120. § c) pontja szerint módosított szöveg.
- [342](#) Az 50. § (2) bekezdés h) pontja a 2008: XLIX. törvény 38. § (4) bekezdés d) pontja és 39. § (1) bekezdés l) pont le) alpontja szerint módosított szöveg.
- [343](#) Az 50. § (2) bekezdés i) pontja a 2008: XLIX. törvény 39. § (1) bekezdés l) pont lf) alpontja szerint módosított szöveg.
- [344](#) Az 50. § (2) bekezdés j) pontja a 2008: XLIX. törvény 39. § (1) bekezdés l) pont lg) alpontja szerint módosított szöveg.
- [345](#) Az 50. § (2) bekezdés k) pontja a 2008: XLIX. törvény 39. § (1) bekezdés l) pont lh) alpontja szerint módosított szöveg.
- [346](#) Az 50. § (2) bekezdés l) pontja a 2008: XLIX. törvény 38. § (4) bekezdés d) pontja szerint módosított szöveg.

³⁴⁷ Az 50. § (2) bekezdés m) pontja a 2008: XLIX. törvény 39. § (1) bekezdés l) pont li) alpontja szerint módosított szöveg.

³⁴⁸ Az 51. § (1) bekezdése a 2010: CXVI. törvény 10. § h) pontja szerint módosított szöveg.

³⁴⁹ Az 51. § (3) bekezdése a 2010: CXVI. törvény 10. § h) pontja szerint módosított szöveg.

³⁵⁰ Az 51. § (4) bekezdése a 2010: CXVI. törvény 10. § h) pontja szerint módosított szöveg.

³⁵¹ Az 52. §-t megelőző alcímet a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 21. pontja hatályon kívül helyezte. Az 52. §-t a 2006: CIX. törvény 101. § (1) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2012: CLVII. törvény 55. §-a iktatta be. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁵² Az 52. § (2) bekezdés nyitó szövegrésze a 2013: XXXIV. törvény 23. § (9) bekezdés e) pontja szerint módosított szöveg.

³⁵³ Az 53. § a 2006: L. törvény 28. §-ával megállapított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni. Az 53. § a 2006: CIX. törvény 99. § (3) bekezdésének c) pontja szerint módosított szöveg.

³⁵⁴ Az 53/A. §-t megelőző alcímet a 2012: CLVII. törvény 56. §-a iktatta be.

³⁵⁵ Az 53/A. §-t a 2005: LXXXIII. törvény 315. §-a iktatta be, szövege a 2012: CLVII. törvény 56. §-ával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁵⁶ Az 53/A. § (1) bekezdése a 2014: XCVIII. törvény 1. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁵⁷ Az 53/B. §-t a 2005: LXXXIII. törvény 315. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 22. pontja, újonnan a 2010: XC. törvény 75. § (9) bekezdése iktatta be.

³⁵⁸ Az 53/C. §-t a 2005: LXXXIII. törvény 315. §-a iktatta be, e módosító törvény 332. §-a alapján a rendelkezést a 2005. november 1. napja után indult ügyekben és a megismételt eljárásban kell alkalmazni. Az építésügyi- és az építésfelügyeleti hatóságok által jogerősen és végrehajthatóan megállapított bírságok tekintetében lásd e módosító törvény 334. §-át.

³⁵⁹ Az 53/C. § (1) bekezdését a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 22. pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2010: XC. törvény 75. § (10) bekezdése iktatta be.

³⁶⁰ Az 53/C. § (2) bekezdését a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 22. pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2010: XC. törvény 75. § (11) bekezdése iktatta be.

³⁶¹ Az 53/C. § (3) bekezdését a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 22. pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2012: CLVII. törvény 57. § (1) bekezdése iktatta be. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁶² Az 53/C. § (3a) bekezdését a 2015: CLXXXVI. törvény 45. § (1) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 205. §-a alapján a 2016. január 1-jét követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

³⁶³ Az 53/C. § (3b) bekezdését a 2015: CLXXXVI. törvény 45. § (1) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 205. §-a alapján a 2016. január 1-jét követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

³⁶⁴ Az 53/C. § (4) bekezdését a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 22. pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2012: CLVII. törvény 57. § (1) bekezdése iktatta be, szövege a 2015: CLXXXVI. törvény 46. §-a szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 205. §-a alapján a 2016. január 1-jét követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

³⁶⁵ Az 53/C. § (5) bekezdését a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 22. pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2012: CLVII. törvény 57. § (1) bekezdése iktatta be. Ez utóbbi

módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁶⁶ Az 53/C. § (6) bekezdését a újonnan a 2008: XLIX. törvény 18. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 22. pontja, újonnan a 2012: CLVII. törvény 57. § (1) bekezdése iktatta be. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁶⁷ Az 53/C. § (7) bekezdését a 2008: XLIX. törvény 18. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 22. pontja, újonnan a 2012: CLVII. törvény 57. § (1) bekezdése iktatta be. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁶⁸ Az 53/C. § (8) bekezdését a 2008: XLIX. törvény 18. §-a iktatta be, szövege a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 22. pontja szerint módosított szöveg. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

³⁶⁹ Az 53/C. § (9) bekezdését a 2008: XLIX. törvény 18. §-a iktatta be, e módosító törvény 38. § (3) bekezdése alapján a rendelkezést a 2008. szeptember 1-jét követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

³⁷⁰ Az 53/C. § (10) bekezdését a 2008: XLIX. törvény 18. §-a iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 22. pontja, újonnan a 2012: CLVII. törvény 57. § (2) bekezdése iktatta be. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁷¹ Az 53/C. § (11) bekezdését a 2012: CCX. törvény 6. § (1) bekezdése iktatta be.

³⁷² Az 53/C. § (12) bekezdését a 2012: CCX. törvény 6. § (1) bekezdése iktatta be.

³⁷³ Az 53/D. §-t a 2010: XC. törvény 75. § (12) bekezdése iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2012: CLVII. törvény 66. § 38. pontja. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁷⁴ A III/A. Fejezetet (53/E–53/G. §) a 2011: CLXVI. törvény 8. § (2) bekezdése iktatta be, hatályon kívül helyezte a 60/A. §.

³⁷⁵ Az 54. § (1) bekezdése a 2010: CXVI. törvény 6. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

³⁷⁶ A 54. § (3) bekezdése az 1999: CXV. törvény 32. §-ával megállapított szöveg.

³⁷⁷ Az 54. § (4) bekezdését a 2010: CXVI. törvény 6. § (2) bekezdése iktatta be.

³⁷⁸ Az 54. § (5) bekezdését a 2010: CXVI. törvény 6. § (2) bekezdése iktatta be.

³⁷⁹ Az 54. § (6) bekezdését a 2010: CXVI. törvény 6. § (2) bekezdése iktatta be, hatályon kívül helyezte a 2012: II. törvény 254. § (1) bekezdés h) pontja.

³⁸⁰ Az 54. § (7) bekezdését a 2010: CXVI. törvény 6. § (2) bekezdése iktatta be.

³⁸¹ Az 55. § (1)–(2) bekezdését a 2006: L. törvény 33. § (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte.

³⁸² Az 55. § (3) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 66. § 39. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁸³ Az 56. § (1) bekezdése a 2006: L. törvény 34. § (1) bekezdésének g) pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁸⁴ Az 56. § (4) bekezdését a 2011: LXXVII. törvény 17. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte.

³⁸⁵ Az 57. § (1) bekezdése a 2006: L. törvény 34. § (1) bekezdése h) pontjának ha) alpontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁸⁶ Az 57. § (2) bekezdésének második mondatát a 2006: L. törvény 34. § (1) bekezdése h) pontjának hb) alpontja iktatta be. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁸⁷ Az 57. § (3) bekezdése a 2006: L. törvény 34. § (1) bekezdése h) pontjának hc) alpontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁸⁸ Az 57. § (4) bekezdését a 2005: LXXXIX. törvény 43. §-a iktatta be, e módosító törvény 41. §-ának (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. január 1. napja után indított eljárásokra kell alkalmazni. Az 57. § (4) bekezdése a 2006: CIX. törvény 133. § b) pontja szerint módosított szöveg.

³⁸⁹ Az 57/A. § előtti címet a 2006: L. törvény 30. §-a iktatta be.

³⁹⁰ Az 57/A. §-t a 2006: L. törvény 30. §-a iktatta be. E módosító törvény 32. § (1) bekezdése alapján a rendelkezést a 2006. május 1. napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁹¹ Az 57/A. § (4) bekezdése a 2006: CIX. törvény 170. § (3) bekezdésének o) pontja, a 2014: XXXV. törvény 20. § b) pontja szerint módosított szöveg.

³⁹² Az 57/A. § (5) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 58. §-a iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁹³ Az 57/A. § (6) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 58. §-a iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

³⁹⁴ A IV/A. fejezetet (57/B–57/D. §) a 2014: CXIII. törvény 1. §-a iktatta be.

³⁹⁵ Az 57/C. § (2) bekezdése a 2015: CLXXXVI. törvény 47. §-a szerint módosított szöveg. E módosító törvény 205. §-a alapján a 2016. január 1-jét követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

³⁹⁶ Az 57/C. § (3a) bekezdését a 2015: CLXXXVI. törvény 45. § (2) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 205. §-a alapján a 2016. január 1-jét követően indult eljárásokra kell alkalmazni.

³⁹⁷ Az 58. § (1) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 59. § (1) bekezdésével megállapított, a 2014: XCVIII. törvény 3. § h) pontja szerint módosított szöveg.

³⁹⁸ Az 58. § (2) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 59. § (1) bekezdésével megállapított, nyitó szövegrésze a 2014: XCVIII. törvény 3. § i) pontja szerint módosított szöveg.

³⁹⁹ A 58. § új (3) bekezdését az 1999: CXV. törvény 33. §-ának (2) bekezdése iktatta be, s egyidejűleg az eredeti (3)-(5) bekezdés számozását (4)-(6) bekezdésre változtatta. Az 58. § (3) bekezdését a 2006: L. törvény 33. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte, újonnan a 2008: XLIX. törvény 19. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2009: LVII. törvény 28. §-ával megállapított szöveg. Alkalmazására lásd ez utóbbi módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

⁴⁰⁰ Az 58. § (3) bekezdés a) pont ae) alpontját a 2014: XCVIII. törvény 3. § j) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴⁰¹ Az 58. § (3) bekezdés a) pont ah) alpontját a 2013: XXXIV. törvény 23. § (10) bekezdés b) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴⁰² Az 58. § (3) bekezdés c) pontja a 2012: CLVII. törvény 64. § 30. pontja szerint módosított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁰³ Az 58. § (3) bekezdés d) pont dc) alpontját a 2014: XCVIII. törvény 3. § k) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴⁰⁴ Az 58. § (4) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 59. § (2) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁰⁵ Az 58. § (5) bekezdését a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 23. pontja hatályon kívül helyezte. Alkalmazására lásd e módosító törvény 46. § (3) bekezdését.

⁴⁰⁶ Az 58. § (6) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 59. § (3) bekezdésével megállapított szöveg. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁰⁷ Az 58. § (7) bekezdését a 2005: LXXVI. törvény 3. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: CLVII. törvény 59. § (3) bekezdésével megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁰⁸ Az 58. § (8) bekezdését a 2005: LXXVI. törvény 3. § (2) bekezdése iktatta be, szövege a 2012: CLVII. törvény 59. § (3) bekezdésével megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴⁰⁹ Az 58. § (8) bekezdés b) pontja a 2013: XXXIV. törvény 23. § (9) bekezdés f) pontja szerint módosított szöveg.

⁴¹⁰ Az 58. § (9) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 59. § (4) bekezdése iktatta be. E módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴¹¹ Az 58. § (9) bekezdés b) pontját a 2014: XCVIII. törvény 3. § 1) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴¹² Az 58. § (9) bekezdés h) pontját a 2013: XXXIV. törvény 23. § (10) bekezdés c) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴¹³ Az 58. § (9) bekezdés i) pontját a 2014: XCVIII. törvény 3. § 1) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴¹⁴ Az 58. § (10) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 59. § (4) bekezdése iktatta be, nyitó szövegrésze a 2013: XXXIV. törvény 23. § (10) bekezdés d) pontja szerint módosított szöveg.

⁴¹⁵ Az 58. § (10) bekezdés b) pontja a 2013: CXXVIII. törvény 14. § (2) bekezdés d) pontja szerint módosított szöveg.

⁴¹⁶ Az 58. § (11) bekezdését a 2013: XXXIV. törvény 23. § (2) bekezdése iktatta be.

⁴¹⁷ Az 58. § (12) bekezdését a 2013: XXXIV. törvény 23. § (2) bekezdése iktatta be.

⁴¹⁸ Az 58. § (13) bekezdését a 2013: XXXIV. törvény 23. § (2) bekezdése iktatta be.

⁴¹⁹ Az 58. § (14) bekezdését a 2014: XCVIII. törvény 1. § (4) bekezdése iktatta be.

⁴²⁰ Az 59. §-t és az azt megelőző alcímet a 2006: CIX. törvény 101. § (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte, az 59. §-t újonnan a 2009: LVII. törvény 29. §-a iktatta be, szövege a 2012: CLVII. törvény 60. §-ával megállapított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

⁴²¹ Az 59. § (2) bekezdés c) pontja a 2015: VIII. törvény 8. § (2) bekezdése szerint módosított szöveg.

⁴²² Az 59. § (3) bekezdés b) pontja a 2013: CLXXXIII. törvény 16. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴²³ Az 59. § (4) bekezdés b) pontja a 2013: LXXXIV. törvény 27. §-a szerint módosított szöveg.

⁴²⁴ Az 59. § (10) bekezdését a 2015: CCXXVI. törvény 4. § (2) bekezdése iktatta be.

⁴²⁵ A 60. § (1) bekezdése a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 314. pontja szerint módosított szöveg.

⁴²⁶ A 60. § (1) bekezdésének a)–h) pontját a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 314. pontja hatályon kívül helyezte.

⁴²⁷ A 60. § (2) bekezdése az 1999: CXV. törvény 34. § (1) bekezdése, a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 314. pontja szerint módosított szöveg.

⁴²⁸ A 60. § (3) bekezdését a 2009: LVII. törvény 46. § (7) bekezdés 24. pontja hatályon kívül helyezte, újonnan a 2011: CLXVI. törvény 8. § (4) bekezdése iktatta be, újból hatályon kívül helyezte a 60/A. §.

⁴²⁹ A 60. § (3a) bekezdését a 2013: CLXXXIII. törvény 16. § (3) bekezdése iktatta be.

⁴³⁰ A hatálybalépés időpontja 2014. január 13.

⁴³¹ A 60. § (4) bekezdését a 2006: CIX. törvény 101. § (1) bekezdésének b) pontja hatályon kívül helyezte. Újjonnan a 2012: XXXI. törvény 11. § (3) bekezdése iktatta be, újból hatályon kívül helyezte a 60/A. §.

⁴³² A 60. § (5) bekezdését a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 314. pontja hatályon kívül helyezte, újjonnan a 2012: CLVII. törvény 61. §-a iktatta be.

⁴³³ A 60. § (6) bekezdését a 2006: L. törvény 33. § (1) bekezdésének d) pontja hatályon kívül helyezte, újjonnan a 2012: CLVII. törvény 61. §-a iktatta be.

⁴³⁴ A 60. § (7) bekezdését az 1998: XC. törvény 128. §-a (1) bekezdésének p) pontja hatályon kívül helyezte, újjonnan a 2012: CLVII. törvény 61. §-a iktatta be.

⁴³⁵ A 60. § (7a) bekezdését a 2013: LXXIV. törvény 4. § (7) bekezdése iktatta be.

⁴³⁶ A 60. § (7b) bekezdését a 2013: CCXLII. törvény 12. §-a iktatta be.

⁴³⁷ A 60. § (8) bekezdését a 2006: L. törvény 33. § (1) bekezdésének d) pontja hatályon kívül helyezte, újjonnan a 2012: CXCI. törvény 4. § (1) bekezdése iktatta be.

⁴³⁸ A 60. § (9) bekezdését a 2003: XII. törvény 2. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte, újjonnan a 2012: CXCI. törvény 4. § (1) bekezdése iktatta be.

⁴³⁹ A 60. § (10) bekezdését a 2003: XII. törvény 2. § (2) bekezdése hatályon kívül helyezte, újjonnan a 2012: CCX. törvény 6. § (2) bekezdése iktatta be.

⁴⁴⁰ A 60. § (11) bekezdését a 2012: CCX. törvény 6. § (2) bekezdése iktatta be.

⁴⁴¹ A 60. § (12) bekezdését a 2012: CCX. törvény 6. § (2) bekezdése iktatta be.

⁴⁴² A 60. § (13) bekezdését a 2013: XXXIV. törvény 23. § (3) bekezdése iktatta be.

⁴⁴³ A 60/A. §-t 2011: CLXVI. törvény 8. § (5) bekezdése iktatta be, hatályát veszítette a 2010: CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése alapján.

⁴⁴⁴ A 60/B. §-t a 2014: CXIII. törvény 2. §-a iktatta be.

⁴⁴⁵ A 60/C. §-t a 2014: CXIII. törvény 3. §-a iktatta be.

⁴⁴⁶ A 61. § (2) bekezdését a 2007: LXXXII. törvény 2. §-ának 314. pontja hatályon kívül helyezte.

⁴⁴⁷ A 62. § (1) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 62. § (1) bekezdésével megállapított szöveg. [A 2013: XXIV. törvény 37. §-ával elrendelt, a 62. § (1) bekezdés 31. pontjára vonatkozó módosítás nem vezethető át.]

⁴⁴⁸ Lásd a 343/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletet.

⁴⁴⁹ Lásd a 343/2006. (XII. 23.) Korm. rendeletet.

⁴⁵⁰ Lásd a 161/2008. (VI. 19.) Korm. rendeletet, a 487/2013. (XII. 17.) Korm. rendeletet.

⁴⁵¹ Lásd a 190/2009. (IX. 15.) Korm. rendeletet.

⁴⁵² A 62. § (1) bekezdés 3. pontja a 2012: CXCI. törvény 38. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁵³ Lásd a 245/2006. (XII. 5.) Korm. rendeletet, az 53/2012. (III. 28.) Korm. rendeletet, a 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletet, a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendeletet, a 31/2014. (II. 12.) Korm. rendeletet.

⁴⁵⁴ A 62. § (1) bekezdés 4. pont nyitó szövegrésze a 2014: XCVIII. törvény 3. § m) pontja szerint módosított szöveg.

⁴⁵⁵ Lásd a 161/2008. (VI. 19.) Korm. rendeletet, a 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendeletet, a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendeletet, a 282/2009. (XII. 11.) Korm. rendeletet.

⁴⁵⁶ A 62. § (1) bekezdés 5. pontja a 2012: CXCI. törvény 38. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁵⁷ Lásd a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendeletet, a 26/2014. (II. 7.) Korm. rendeletet, a 227/2014. (IX. 4.) Korm. rendeletet, a 304/2014. (XII. 5.) Korm. rendeletet, a 48/2015. (III. 12.) Korm. rendeletet, a 267/2015. (IX. 14.) Korm. rendeletet, a 32/2016. (II. 25.) Korm. rendeletet.

⁴⁵⁸ Lásd a 253/1997. (XII. 20.) Korm. rendeletet, a 26/2014. (II. 7.) Korm. rendeletet, a 227/2014. (IX. 4.) Korm. rendeletet, a 304/2014. (XII. 5.) Korm. rendeletet, a 48/2015. (III. 12.) Korm. rendeletet, a 267/2015. (IX. 14.) Korm. rendeletet, a 319/2015. (X. 30.) Korm. rendeletet, a 352/2015. (XI. 24.) Korm. rendeletet, a 32/2016. (II. 25.) Korm. rendeletet.

⁴⁵⁹ A 62. § (1) bekezdés 7. pont nyitó szövegrésze a 2014: XCVIII. törvény 3. § n) pontja szerint módosított szöveg.

⁴⁶⁰ Lásd a 176/2008. (VI. 30.) Korm. rendeletet, a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendeletet.

⁴⁶¹ Lásd a 313/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletet.

⁴⁶² A 62. § (1) bekezdés 9. pontja a 2013: CLXXXIII. törvény 16. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁶³ Lásd a 313/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletet, a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendeletet.

⁴⁶⁴ Lásd a 40/2002. (III. 21.) Korm. rendeletet, a 195/2009. (IX. 15.) Korm. rendeletet.

⁴⁶⁵ Lásd a 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletet.

⁴⁶⁶ Lásd a 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletet.

⁴⁶⁷ A 62. § (1) bekezdés 12.6. pontját a 2015: CXL. törvény 11. § (1) bekezdése iktatta be.

⁴⁶⁸ A 62. § (1) bekezdés 12.7. pontját a 2015: CXL. törvény 11. § (1) bekezdése iktatta be.

⁴⁶⁹ Lásd a 238/2005. (X. 25.) Korm. rendeletet, a 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendeletet, a 282/2009. (XII. 11.) Korm. rendeletet, a 306/2011. (XII. 23.) Korm. rendeletet, az 53/2012. (III. 28.) Korm. rendeletet.

⁴⁷⁰ A 62. § (1) bekezdés 13.3. pontja a 2013: CCLII. törvény 75. § d) pontja szerint módosított szöveg.

⁴⁷¹ A 62. § (1) bekezdés 13.5. pontját a 2014: XCVIII. törvény 3. § o) pontja hatályon kívül helyezte.

⁴⁷² Lásd a 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendeletet.

⁴⁷³ Lásd a 252/2006. (XII. 7.) Korm. rendeletet, a 289/2013. (VII. 26.) Korm. rendeletet, a 456/2013. (XI. 29.) Korm. rendeletet, a 460/2013. (XII. 4.) Korm. rendeletet, az 546/2013. (XII. 30.) Korm. rendeletet, az 563/2013. (XII. 31.) Korm. rendeletet, az 565/2013. (XII. 31.) Korm. rendeletet, a 26/2014. (II. 7.) Korm. rendeletet, a 49/2014. (II. 28.) Korm. rendeletet, a 141/2014. (IV. 30.) Korm. rendeletet, a 166/2014. (VII. 17.) Korm. rendeletet, a 177/2014. (VII. 18.) Korm. rendeletet, a 189/2014. (VII. 25.) Korm. rendeletet, a 270/2014. (XI. 4.) Korm. rendeletet, a 394/2014. (XII. 31.) Korm. rendeletet, a 395/2014. (XII. 31.) Korm. rendeletet, a 107/2015. (IV. 23.) Korm. rendeletet.

⁴⁷⁴ Lásd a 380/2013. (X. 25.) Korm. rendeletet, a 466/2013. (XII. 5.) Korm. rendeletet, az 506/2013. (XII. 29.) Korm. rendeletet, a 143/2014. (IV. 30.) Korm. rendeletet, a 200/2014. (VIII. 14.) Korm. rendeletet, a 227/2014. (IX. 4.) Korm. rendeletet, a 237/2014. (IX. 18.) Korm. rendeletet, a 238/2014. (IX. 18.) Korm. rendeletet, a 239/2014. (IX. 18.) Korm. rendeletet, a 259/2014. (X. 10.) Korm. rendeletet, a 263/2014. (X. 15.) Korm. rendeletet, a 269/2014. (XI. 4.) Korm. rendeletet, a 304/2014. (XII. 5.) Korm. rendeletet, a 392/2014. (XII. 31.) Korm. rendeletet, a 393/2014. (XII. 31.) Korm. rendeletet, a 2/2015. (I. 22.) Korm. rendeletet, a 9/2015. (I. 29.) Korm. rendeletet, a 33/2015. (II. 25.) Korm. rendeletet, a 47/2015. (III. 12.) Korm. rendeletet, a 48/2015. (III. 12.) Korm. rendeletet, a 49/2015. (III. 12.) Korm. rendeletet, a 63/2015. (III. 24.) Korm. rendeletet, a 75/2015. (III. 30.) Korm. rendeletet, a 102/2015. (IV. 20.) Korm. rendeletet, a 109/2015. (IV. 23.) Korm. rendeletet, a 119/2015. (V. 14.) Korm. rendeletet, a 132/2015. (V. 27.) Korm. rendeletet, a 134/2015. (V. 27.) Korm. rendeletet, a 141/2015. (VI. 9.) Korm. rendeletet, a 178/2015. (VII. 7.) Korm. rendeletet, a 179/2015. (VII. 7.) Korm. rendeletet, a 212/2015. (VII. 31.) Korm. rendeletet, a 219/2015. (VIII. 6.) Korm. rendeletet, a 228/2015. (VIII. 7.) Korm. rendeletet, a 237/2015. (IX. 4.) Korm. rendeletet, a 252/2015. (IX. 8.) Korm. rendeletet, a 253/2015. (IX. 8.) Korm. rendeletet, a 265/2015. (IX. 14.) Korm. rendeletet, a 266/2015. (IX. 14.) Korm. rendeletet, a

267/2015. (IX. 14.) Korm. rendeletet, a 283/2015. (IX. 25.) Korm. rendeletet, a 299/2015. (X. 15.) Korm. rendeletet, a 319/2015. (X. 30.) Korm. rendeletet, a 339/2015. (XI. 10.) Korm. rendeletet, a 352/2015. (XI. 24.) Korm. rendeletet, a 369/2015. (XII. 2.) Korm. rendeletet, a 370/2015. (XII. 2.) Korm. rendeletet, a 371/2015. (XII. 2.) Korm. rendeletet, a 393/2015. (XII. 11.) Korm. rendeletet, a 410/2015. (XII. 15.) Korm. rendeletet, a 429/2015. (XII. 23.) Korm. rendeletet, a 452/2015. (XII. 28.) Korm. rendeletet, a 453/2015. (XII. 28.) Korm. rendeletet, a 482/2015. (XII. 29.) Korm. rendeletet, a 483/2015. (XII. 29.) Korm. rendeletet, a 493/2015. (XII. 30.) Korm. rendeletet, a 13/2016. (II. 9.) Korm. rendeletet, a 30/2016. (II. 25.) Korm. rendeletet, a 31/2016. (II. 25.) Korm. rendeletet, a 32/2016. (II. 25.) Korm. rendeletet, a 48/2016. (III. 10.) Korm. rendeletet, a 49/2016. (III. 10.) Korm. rendeletet, az 55/2016. (III. 24.) Korm. rendeletet, a 61/2016. (III. 25.) Korm. rendeletet, a 79/2016. (IV. 11.) Korm. rendeletet, a 80/2016. (IV. 12.) Korm. rendeletet, a 82/2016. (IV. 12.) Korm. rendeletet, a 83/2016. (IV. 12.) Korm. rendeletet, a 95/2016. (V. 2.) Korm. rendeletet, a 97/2016. (V. 3.) Korm. rendeletet.

⁴⁷⁵ A 62. § (1) bekezdés 17. pontja a 2014: XCVIII. törvény 2. § j) pontja szerint módosított szöveg.

⁴⁷⁶ Lásd a 194/2009. (IX. 15.) Korm. rendeletet, a 159/2010. (V. 6.) Korm. rendeletet, az 53/2012. (III. 28.) Korm. rendeletet, a 93/2012. (V. 10.) Korm. rendeletet, a 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletet, a 132/2013. (V. 9.) Korm. rendeletet, a 180/2013. (VI. 7.) Korm. rendeletet, a 225/2013. (VI. 24.) Korm. rendeletet, a 289/2013. (VII. 26.) Korm. rendeletet, a 380/2013. (X. 25.) Korm. rendeletet, a 452/2013. (XI. 28.) Korm. rendeletet, a 456/2013. (XI. 29.) Korm. rendeletet, a 460/2013. (XII. 4.) Korm. rendeletet, a 466/2013. (XII. 5.) Korm. rendeletet, az 506/2013. (XII. 29.) Korm. rendeletet, az 546/2013. (XII. 30.) Korm. rendeletet, az 563/2013. (XII. 31.) Korm. rendeletet, az 565/2013. (XII. 31.) Korm. rendeletet, a 26/2014. (II. 7.) Korm. rendeletet, 31/2014. (II. 12.) Korm. rendeletet, a 49/2014. (II. 28.) Korm. rendeletet, a 141/2014. (IV. 30.) Korm. rendeletet, a 143/2014. (IV. 30.) Korm. rendeletet, a 166/2014. (VII. 17.) Korm. rendeletet, a 177/2014. (VII. 18.) Korm. rendeletet, a 189/2014. (VII. 25.) Korm. rendeletet, a 200/2014. (VIII. 14.) Korm. rendeletet, a 227/2014. (IX. 4.) Korm. rendeletet, a 237/2014. (IX. 18.) Korm. rendeletet, a 238/2014. (IX. 18.) Korm. rendeletet, a 239/2014. (IX. 18.) Korm. rendeletet, a 259/2014. (X. 10.) Korm. rendeletet, a 263/2014. (X. 15.) Korm. rendeletet, a 269/2014. (XI. 4.) Korm. rendeletet, a 270/2014. (XI. 4.) Korm. rendeletet, a 304/2014. (XII. 5.) Korm. rendeletet, a 393/2014. (XII. 31.) Korm. rendeletet, a 394/2014. (XII. 31.) Korm. rendeletet, a 395/2014. (XII. 31.) Korm. rendeletet, a 2/2015. (I. 22.) Korm. rendeletet, a 32/2015. (II. 25.) Korm. rendeletet, a 33/2015. (II. 25.) Korm. rendeletet, a 47/2015. (III. 12.) Korm. rendeletet, a 49/2015. (III. 12.) Korm. rendeletet, a 63/2015. (III. 24.) Korm. rendeletet, a 75/2015. (III. 30.) Korm. rendeletet, a 102/2015. (IV. 20.) Korm. rendeletet, a 107/2015. (IV. 23.) Korm. rendeletet, a 109/2015. (IV. 23.) Korm. rendeletet, a 119/2015. (V. 14.) Korm. rendeletet, a 119/2015. (V. 14.) Korm. rendeletet, a 132/2015. (V. 27.) Korm. rendeletet, a 134/2015. (V. 27.) Korm. rendeletet, a 141/2015. (VI. 9.) Korm. rendeletet, a 178/2015. (VII. 7.) Korm. rendeletet, a 179/2015. (VII. 7.) Korm. rendeletet, a 212/2015. (VII. 31.) Korm. rendeletet, a 219/2015. (VIII. 6.) Korm. rendeletet, a 228/2015. (VIII. 7.) Korm. rendeletet, a 237/2015. (IX. 4.) Korm. rendeletet, a 251/2015. (IX. 8.) Korm. rendeletet, a 252/2015. (IX. 8.) Korm. rendeletet, a 253/2015. (IX. 8.) Korm. rendeletet, a 265/2015. (IX. 14.) Korm. rendeletet, a 266/2015. (IX. 14.) Korm. rendeletet, a 267/2015. (IX. 14.) Korm. rendeletet, a 283/2015. (IX. 25.) Korm. rendeletet, a 299/2015. (X. 15.) Korm. rendeletet, a 319/2015. (X. 30.) Korm. rendeletet, a 339/2015. (XI. 10.) Korm. rendeletet, a 352/2015. (XI. 24.) Korm. rendeletet, a 369/2015. (XII. 2.) Korm. rendeletet, a 370/2015. (XII. 2.) Korm. rendeletet, a 371/2015. (XII. 2.) Korm. rendeletet, a 393/2015. (XII. 11.) Korm. rendeletet, a 410/2015. (XII. 15.) Korm. rendeletet, a 429/2015. (XII. 23.) Korm. rendeletet, a 452/2015. (XII. 28.) Korm. rendeletet, a 453/2015. (XII. 28.)

Korm. rendeletet, a 482/2015. (XII. 29.) Korm. rendeletet, a 483/2015. (XII. 29.) Korm. rendeletet, a 493/2015. (XII. 30.) Korm. rendeletet, a 13/2016. (II. 9.) Korm. rendeletet, a 30/2016. (II. 25.) Korm. rendeletet, a 31/2016. (II. 25.) Korm. rendeletet, a 32/2016. (II. 25.) Korm. rendeletet, a 48/2016. (III. 10.) Korm. rendeletet, a 49/2016. (III. 10.) Korm. rendeletet, az 55/2016. (III. 24.) Korm. rendeletet, a 61/2016. (III. 25.) Korm. rendeletet, a 79/2016. (IV. 11.) Korm. rendeletet, a 80/2016. (IV. 12.) Korm. rendeletet, a 82/2016. (IV. 12.) Korm. rendeletet, a 83/2016. (IV. 12.) Korm. rendeletet, a 95/2016. (V. 2.) Korm. rendeletet, a 97/2016. (V. 3.) Korm. rendeletet.

⁴⁷⁷ Lásd a 194/2009. (IX. 15.) Korm. rendeletet.

⁴⁷⁸ Lásd a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendeletet, a 31/2014. (II. 12.) Korm. rendeletet, a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendeletet.

⁴⁷⁹ Lásd a 275/2013. (VII. 16.) Korm. rendeletet.

⁴⁸⁰ A 62. § (1) bekezdés 21. pontja a 2013: XXXIV. törvény 23. § (4) bekezdésével megállapított szöveg.

⁴⁸¹ Lásd a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletet.

⁴⁸² Lásd a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletet.

⁴⁸³ Lásd a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletet, a 132/2013. (V. 9.) Korm. rendeletet, a 180/2013. (VI. 7.) Korm. rendeletet, a 225/2013. (VI. 24.) Korm. rendeletet, a 289/2013. (VII. 26.) Korm. rendeletet, a 380/2013. (X. 25.) Korm. rendeletet, a 452/2013. (XI. 28.) Korm. rendeletet, a 456/2013. (XI. 29.) Korm. rendeletet, a 460/2013. (XII. 4.) Korm. rendeletet, a 466/2013. (XII. 5.) Korm. rendeletet, az 506/2013. (XII. 29.) Korm. rendelet, az 546/2013. (XII. 30.) Korm. rendeletet, az 563/2013. (XII. 31.) Korm. rendeletet, az 565/2013. (XII. 31.) Korm. rendeletet, a 26/2014. (II. 7.) Korm. rendeletet, a 49/2014. (II. 28.) Korm. rendeletet, a 141/2014. (IV. 30.) Korm. rendeletet, a 143/2014. (IV. 30.) Korm. rendeletet, a 166/2014. (VII. 17.) Korm. rendeletet, a 177/2014. (VII. 18.) Korm. rendeletet, a 189/2014. (VII. 25.) Korm. rendeletet, a 200/2014. (VIII. 14.) Korm. rendeletet, a 227/2014. (IX. 4.) Korm. rendeletet, a 237/2014. (IX. 18.) Korm. rendeletet, a 238/2014. (IX. 18.) Korm. rendeletet, a 239/2014. (IX. 18.) Korm. rendeletet, a 245/2014. (IX. 24.) Korm. rendeletet, a 259/2014. (X. 10.) Korm. rendeletet, a 263/2014. (X. 15.) Korm. rendeletet, a 269/2014. (XI. 4.) Korm. rendeletet, a 270/2014. (XI. 4.) Korm. rendeletet, a 304/2014. (XII. 5.) Korm. rendeletet, a 393/2014. (XII. 31.) Korm. rendeletet, a 394/2014. (XII. 31.) Korm. rendeletet, a 395/2014. (XII. 31.) Korm. rendeletet, a 2/2015. (I. 22.) Korm. rendeletet, a 32/2015. (II. 25.) Korm. rendeletet, a 33/2015. (II. 25.) Korm. rendeletet, a 47/2015. (III. 12.) Korm. rendeletet, a 49/2015. (III. 12.) Korm. rendeletet, a 63/2015. (III. 24.) Korm. rendeletet, a 75/2015. (III. 30.) Korm. rendeletet, a 102/2015. (IV. 20.) Korm. rendeletet, a 107/2015. (IV. 23.) Korm. rendeletet, a 109/2015. (IV. 23.) Korm. rendeletet, a 119/2015. (V. 14.) Korm. rendeletet, a 132/2015. (V. 27.) Korm. rendeletet, a 134/2015. (V. 27.) Korm. rendeletet, a 141/2015. (VI. 9.) Korm. rendeletet, a 178/2015. (VII. 7.) Korm. rendeletet, a 179/2015. (VII. 7.) Korm. rendeletet, a 212/2015. (VII. 31.) Korm. rendeletet, a 219/2015. (VIII. 6.) Korm. rendeletet, a 228/2015. (VIII. 7.) Korm. rendeletet, a 237/2015. (IX. 4.) Korm. rendeletet, a 251/2015. (IX. 8.) Korm. rendeletet, a 252/2015. (IX. 8.) Korm. rendeletet, a 253/2015. (IX. 8.) Korm. rendeletet, a 265/2015. (IX. 14.) Korm. rendeletet, a 266/2015. (IX. 14.) Korm. rendeletet, a 267/2015. (IX. 14.) Korm. rendeletet, a 283/2015. (IX. 25.) Korm. rendeletet, a 299/2015. (X. 15.) Korm. rendeletet, a 319/2015. (X. 30.) Korm. rendeletet, a 339/2015. (XI. 10.) Korm. rendeletet, a 352/2015. (XI. 24.) Korm. rendeletet, a 369/2015. (XII. 2.) Korm. rendeletet, a 370/2015. (XII. 2.) Korm. rendeletet, a 371/2015. (XII. 2.) Korm. rendeletet, a 393/2015. (XII. 11.) Korm. rendeletet, a 410/2015. (XII. 15.) Korm. rendeletet, a 429/2015. (XII. 23.) Korm. rendeletet, a 452/2015. (XII. 28.) Korm. rendeletet, a 453/2015. (XII. 28.) Korm. rendeletet, a 482/2015. (XII. 29.) Korm. rendeletet, a 483/2015. (XII. 29.) Korm. rendeletet, a 493/2015. (XII. 30.) Korm. rendeletet, a 13/2016. (II. 9.) Korm. rendeletet, a 30/2016. (II. 25.)

Korm. rendeletet, a 31/2016. (II. 25.) Korm. rendeletet, a 48/2016. (III. 10.) Korm. rendeletet, a 49/2016. (III. 10.) Korm. rendeletet, az 55/2016. (III. 24.) Korm. rendeletet, a 61/2016. (III. 25.) Korm. rendeletet, a 79/2016. (IV. 11.) Korm. rendeletet, a 80/2016. (IV. 12.) Korm. rendeletet, a 82/2016. (IV. 12.) Korm. rendeletet, a 83/2016. (IV. 12.) Korm. rendeletet, a 95/2016. (V. 2.) Korm. rendeletet, a 97/2016. (V. 3.) Korm. rendeletet.

[484](#) Lásd a 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletet.

[485](#) A 62. § (1) bekezdés 27. pontja a 2015: CXL. törvény 11. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[486](#) Lásd a 166/2012. (VII. 19.) Korm. rendeletet, a 452/2013. (XI. 28.) Korm. rendeletet, a 237/2015. (IX. 4.) Korm. rendeletet, a 319/2015. (X. 30.) Korm. rendeletet.

[487](#) Lásd a 313/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletet.

[488](#) A 62. § (1) bekezdés 29. pontja a 2014: XXXI. törvény 3. §-ával megállapított szöveg.

[489](#) A 62. § (1) bekezdés 31. pontját a 2012: CLVII. törvény 63. § (1) bekezdése iktatta be.

[490](#) Lásd a 324/2013. (VIII. 29.) Korm. rendeletet.

[491](#) A 62. § (1) bekezdés 32. pontját a 2013: XXXIV. törvény 23. § (5) bekezdése iktatta be.

[492](#) Lásd a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendeletet.

[493](#) A 62. § (1a) bekezdését újonnan a 2015: CCXII. törvény 6. §-a iktatta be.

[494](#) Lásd a 456/2015. (XII. 29.) Korm. rendeletet.

[495](#) A 62. § (1b) bekezdését a 2013: XXXIV. törvény 23. § (6) bekezdése iktatta be.

[496](#) Lásd a 266/2013. (VII. 11.) Korm. rendeletet.

[497](#) A 62. § (1c) bekezdését a 2014: CXIII. törvény 4. §-a iktatta be.

[498](#) Lásd az 5/2015. (I. 29.) Korm. rendeletet.

[499](#) A 62. § (1e) bekezdését a 2016: XXXVI. törvény 12. § (2) bekezdése iktatta be.

[500](#) A 62. § (2) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 62. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[501](#) A 62. § (2) bekezdés 1. pontja a 2012: CXCI. törvény 38. § (3) bekezdésével megállapított szöveg.

[502](#) Lásd a 24/2009. (IX. 30.) NFGM rendeletet.

[503](#) Lásd a 66/1999. (VIII. 13.) FVM rendeletet.

[504](#) Lásd a 9/2007. (IV. 3.) ÖTM rendeletet.

[505](#) A 62. § (2) bekezdés 6. pontját a 2013: XXXIV. törvény 23. § (8) bekezdése iktatta be.

[506](#) Lásd a 30/2014. (IV. 10.) BM rendeletet.

[507](#) A 62. § (3) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 62. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[508](#) Lásd a 32/2009. (XII. 29.) NFGM rendeletet.

[509](#) A 62. § (3) bekezdés 3. pontja a 2015: VIII. törvény 8. § (1) bekezdésével megállapított szöveg.

[510](#) Lásd a 24/2011. (VII. 21.) BM rendeletet.

[511](#) A 62. § (4) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 62. § (2) bekezdésével megállapított, a 2013: CCL. törvény 29. § b) pontja szerint módosított szöveg.

[512](#) Lásd a 166/2009. (XII. 9.) FVM rendeletet, a 149/2012. (XII. 28.) VM rendeletet.

[513](#) A 62. § (5) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 62. § (2) bekezdésével megállapított szöveg.

[514](#) A 62. § (6) bekezdése a 2012: CLVII. törvény 62. § (2) bekezdésével megállapított, nyitó szövegrésze a 2013: CXXVIII. törvény 14. § (2) bekezdés a) pontja szerint módosított szöveg.

[515](#) A 62. § (6) bekezdés 5. pontja a 2012: CXCI. törvény 38. § (4) bekezdés a) pontja alapján nem lép hatályba.

[516](#) A 62. § (7) bekezdését a 2012: CLVII. törvény 62. § (2) bekezdése iktatta be.

[517](#) A 62. § (7) bekezdés 2. pontját a 2013: CXXVIII. törvény 14. § (3) bekezdése iktatta be.

[518](#) A 62. § (7) bekezdés 4. pontját a 2013: LXXIV. törvény 4. § (8) bekezdése iktatta be.

[519](#) A 62. § (7) bekezdés 5. pontját a 2013: CCXLII. törvény 13. § (1) bekezdése iktatta be.

[520](#) A 62. § (8) bekezdését a 2012: CCX. törvény 6. § (4) bekezdése iktatta be.

[521](#) A 63. §-t megelőző alcímet a 2007: I. törvény 109. § (3) bekezdése iktatta be.

[522](#) A 63. §-t a 2007: I. törvény 109. § (3) bekezdése iktatta be, szövege a 2008: XLIX. törvény 21. §-ával megállapított, a 2012: CLVII. törvény 64. § 31. pontja szerint módosított szöveg. Ez utóbbi módosító törvény 78. §-a alapján a 2012. november 14-ét követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

[523](#) Az 1. mellékletet a 2015: CCXII. törvény 8. §-a iktatta be.

Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.

A Nemzeti Jogszabálytárban elérhető szövegek tekintetében a Közlönykiadó minden jogot fenntart!